

ΒΡΕΤΑΝΟΙ Αποθηκεύουν τρόφιμα λόγω Brexit

Η πολύ μεγάλη αβεβαιότητα για την έκβαση των διαπραγματεύσεων σχετικά με την έξοδο της Βρετανίας από την ΕΕ (Brexit) τον Μάρτιο του 2019 έχει δημιουργήσει ένα κλίμα «πολέμου» στους Βρετανούς. Κι αυτό σημαίνει πως προετοιμάζονται για σοβαρές ελλείψεις σε τρόφιμα, φάρμακα και είδη πρώτης ανάγκης, ακόμα και νερό. Σελ. 10

ΕΛΛΑΔΑ Οι κολοσσοί μεταναστεύουν

Η ακριβή χρηματοδότηση, που επιβαρύνεται περαιτέρω από το υψηλό ρίσκο της χώρας, είναι ο βασικότερος λόγος που αναγκάζει κολοσσούς της ελληνικής βιομηχανίας να μεταφέρουν την έδρα τους στο εξωτερικό. Μετά τις Βιοχάλκο, S&B Βιομηχανικά Όρυκτα και πολλές άλλες, η πιο πρόσφατη περίπτωση είναι αυτή της τσιμεντοβιομηχανίας Τπών. Σελ. 16

ΙΤΑΛΙΑ Η Ρώμη στηρίζει τις τράπεζες

Η ιταλική κυβέρνηση αποφάσισε να στηρίξει τις τράπεζες της χώρας εάν χρειαστούν ανακεφαλαιοποίηση μετά την πτώση των ιταλικών ομολόγων που έχουν. Η έδση προκάλεσε άνοδο των μετοχών των ιταλικών τραπεζών αλλά και των ομολόγων που είχαν ήδη στηριχθεί από την απόφαση της S&P Ratings να μην υποβαθμιστεί το ιταλικό χρέος. Σελ. 12

Δείκτης & Ογκος του ΧΑΚ

Επενδύουν 300 εκατ. στην ψηφιακή

Οι τράπεζες προσαρμόζονται με τις τεχνολογικές εξελίξεις – Θα αλλάξει δραστικά ο τρόπος λειτουργίας τους

Επενδύσεις 300-350 εκατ. ευρώ στην ψηφιακή τεχνολογία προγραμματίζουν οι κυπριακές τράπεζες για την επόμενη τριετία – τετραετία. Το πλαίσιο των τεχνολογικών αναβαθμίσεων περιλαμβάνει την ένταξη νέων ψηφιακών πλατφόρμων πελατοκεντρικού χαρακτήρα, επέκταση των ηλεκτρονικών τους δικτύων και τεχνολογική εξέλιξη των δομών τους, την ασφάλεια, τις αυτόματες πληρωμές, την ενδυνάμωση των υποδομών και την ψηφιακή παροχή προϊόντων και υπηρεσιών. Οι τραπεζίτες εκτιμούν πως η τεχνολογική στροφή των τραπεζών είναι πλέον θέμα ζωής και θανάτου αφού, όπως επισημαίνουν, το ζήτημα έχει φύγει εκτός πλαισίων του «π τάδε τράπεζα θα κλείσει την άλλη» και έχει αντικατασταθεί με το «εταιρείες όπως η Amazon θα κλεί-

Έχεις ευκολία στην Τράπεζα που μπορείς να ενοποιήσεις τα δάνειά σου σε μία δόση. Έχεις τη δύναμη. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Πλημμύρες, καύσωνες και χιόνια μαζί

Πλημμύρες, χιόνια, αλλά και ασυνήθιστη ζέση σαρώνουν την Ευρώπη, σε ένα ετερόκλητο σκηνικό με ακραία φαινόμενα που απηχούν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Στην Ιταλία, οι σφοδρές βροχοπτώσεις και οι ισχυροί άνεμοι έχουν σκορπίσει τον θάνατο με τουλάχιστον 10 νεκρούς μέσα σε δύο 24ωρα, ενώ η Γαλλία δοκιμάζεται από έντονες χιονοπτώσεις προτού καν μπει ο χειμώνας. Στη Γερμανία το θερμόμετρο αγγίζει τους 22 βαθμούς στα ανατολικά, την ώρα που χιονίζει στα δυτικά. Σελ. 13

Εσοδα ύψους 250 εκατ. θα έχει φέτος ο Φορέας

Εισπράχθηκαν ήδη 220 εκατ. Περίπου 250 εκατ. ευρώ αναμένεται να εισρεύσουν έως το τέλος του έτους στα ταμεία του Φορέα Διαχείρισης Δανείων, ποσό που είχε ανακοινωθεί και όταν διαχωρίστηκε ο Συνεργατισμός σε καλή και «κακή» τράπεζα. Οι καθαρές εισπράξεις μέχρι το Σεπτέμβριο ήταν 195 εκατ. ευρώ. Εκτιμάται ότι η ανοδική πορεία θα συνεχισθεί και τα επόμενα χρόνια. Σελ. 7

Στην αναμονή η Cyta για CEO

Αρχιζει νέα διαδικασία Το Δ.Σ. της Cyta ακύρωσε τη διαδικασία επιλογής νέου CEO και προκήρυξε εκ νέου τη θέση. Όσοι θα επιδείξουν ενδιαφέρον θα πρέπει μέχρι τις 16 Νοεμβρίου 2018, να υποβάλουν αίτηση. Θα ακολουθήσει η διαδικασία επιλογής με αξιολόγηση των αιτήσεων και τις προσωπικές συνεντεύξεις, προκειμένου να συσταθεί η τελική λίστα των τεσσάρων υποψηφίων. Σελ. 5

ΠΑΦΟΣ Νέες φουρτούνες απειλούν την ανάπτυξη της μαρίνας Δεν σταματούν οι φουρτούνες για τη μαρίνα Πάφου. Την περ. εβδομάδα απέσυρε το ενδιαφέρον της η Rafilia, γεγονός που έχει θορυβήσει τους τοπικούς παράγοντες. Στις 12 Νοεμβρίου αρχίζει η εξέταση της προσφυγής της Poseidon. Τα επόμενα βήματα εξετάζει το Υπουργείο Εμπορίου. Σελ. 8

Δυναμική επιστροφή της First Class

Οι θέσεις της First Class επιστρέφουν σταδιακά, έστω και μειωμένες, στις καμπίνες των αεροσκαφών. Το τελευταίο διάστημα η ζήτηση για τη συγκεκριμένη κατηγορία εμφανίζει σημαντική αύξηση και οι αεροπορικές εταιρείες δεν έχουν παρά να ανταποκριθούν στα «θέλω» των πελατών τους, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην άνεση και στην πολυτέλεια και περιορίζοντας σε κάποια δρομολόγια την Business Class και την οικονομική θέση. Σελ. 10

Προϊόντα από τον τόπο τους ζητούν οι Έλληνες

Ειδικά είδη διατροφής Η κρίση τόνωσε τον οικονομικό πατριωτισμό των Ελλήνων, καθώς μετά τους Ιταλούς φιγουράρουν στη δεύτερη θέση στην επιλογή εγχώριων προϊόντων σε έρευνα που έγινε σε επτά ευρωπαϊκές χώρες. Τα στοιχεία δείχνουν υψηλά μερίδια αγοράς για τους Έλληνες προμηθευτές ειδών διατροφής και εν γένει βασικών προϊόντων σούπερ μάρκετ. Σελ. 18

Στο σφυρί το αγαπημένο ξενοδοχείο του Τσώρτσιλ

Ο Ουίνστον Τσώρτσιλ το είχε περιγράψει κάποτε στον Φραγκλίνο Ρούτζβελτ ως «ένα από τα ωραιότερα μέρη στον κόσμο», ο Αλφρεντ Χίτσκοκ είχε γυρίσει εκεί σκηνές από το «Ο άνθρωπος που γνώριζε πολλά» και ο Ολιβερ Στόουν σκηνές από τον «Αλέξανδρο». Ο λόγος για το ιστορικό ξενοδοχείο La Mamounia στο Μαρόκο, που πλέον πωλεί η κυβέρνηση της χώρας στο πλαίσιο του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων. Σελ. 11

ΣΧΟΛΙΟ / Του ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ

Η Ε.Ε. δίχως ηγέτη-πυξίδα

Σε μια κρίσιμη συγκυρία για το μέλλον της Ευρώπης, η φυσική ηγέτης της Ε.Ε. δέχεται βαρύ πλήγμα. Το ευρωπαϊκό οικοδόμημα κλονίζεται στον πυρήνα του. Η Αγκελα Μέρκελ θα επιχειρήσει να παραμείνει στο αξίωμα της καγκελάριας, ωστόσο η συνέχεια δεν θα είναι εύκολη. Από τη στιγμή που ανέλαβε την ευθύνη για τη μεγάλη υποχώρηση της Κεντροδεξιάς στις πρόσφατες εκλογές στα κρατίδια της Βαυαρίας και της Εσθονίας, το υπόλοιπο της θητείας της, όπως και η πορεία του Μεγάλου Συνασπισμού του οποίου ηγείται, θα κινηθεί σε τεταωμένο σκηνικό. Η 64χρονη Μέρκελ, που ήδη βρισκείται στην εξουσία δεκατρία χρόνια, ανακοίνωσε ότι δεν θα διεκδικήσει νέα θητεία στην καγκελαρία και θα αποχωρήσει από την προεδρία της Χριστιανοδημοκρατικής Ενωσης. Οι αποφάσεις αυτές αντανακλούν την πολιτική της αποδυνάμωσης. Μόλις πριν από μερικούς μήνες είχε δηλώσει ότι τα δύο αξιώματα, της καγκελαρίας και της προέδρου του κόμματος, «πάνε μαζί, ώστε να εξασφαλιστεί η σταθερότητα της κυβέρνησης». Ωστόσο, άλλαξε στάση υπό την πίεση των αποτυχιών στην Εσθονία όπου το CDU είχε το χειρότερο ποσοστό των τελευταίων 50 ετών, και στη Βαυαρία όπου το αδελφό κόμμα των Χριστιανοκοινωνιστών υπέστη τη δική του πανώλεθρία. Καθώς διαφαίνεται πλέον στον ορίζοντα το τέλος της μακράς περιόδου κυριαρχίας της Μέρκελ στη γερμανική σκηνή –επικεφαλής του CDU από το 2000 και καγκελάριας από το 2005– αλλά και στην ευρωπαϊκή, οι πολιτικές επιλογές που κερδίζουν έδαφος σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, προκαλούν ανησυχία. Η ενίσχυση των ακραίων φωνών σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες λαμβάνει υπαρκτά χαρακτηριστικά και απειλεί την Ε.Ε., τουλάχιστον με τη μορφή που την ξέρουμε. Δεν είναι μόνο τα εκλογικά ποσοστά στη Γερμανία, το ισχυρότερο μέ-

Κινούνται νομικά κατά υπ. Παιδείας

Για την αποκοπή μισθών Με νομικά μέτρα κατά του υπ. Παιδείας θα προχωρήσουν οι εκπαιδευτικές οργανώσεις, λόγω της αποκοπής μισθών για τη 48ωρη απεργία. Είναι συνταγματικό δικαίωμα και δεν δικαιούται ο εργοδότης να αποκόψει μισθό, τονίζει ο Γ.Γ. της Π.Ο.Ε.Δ. Είναι δικαίωμα του εργαζόμενου να απεργεί, είναι και δικαίωμα του εργοδότη να αποκόπει το μισθό, απαντά ο Υπουργός. Σελ. 4

ΠΟΛΙΤΙΚΗ Σελ.6

- Γεφυρωτικές προτάσεις αναζητεί τώρα η Άγκυρα Υποστηρίζει ότι τις επιβάλλουν η στασιμότητα στο Κυπριακό και τα ενεργειακά
Μίλησε η Συμμαχία για την ταμπакιέρα Παραδοχή Σαββίδη πως ο Πρόεδρος συζήτησε από τις Προεδρικές για άλλη λύση.
Αναμονή τέλους για Λουτ, προσημνία για τη συνέχεια Στις 11.30 π.μ. συναντή τον Πρόεδρο Αναστασιάδη και στις 4 μ.μ. τον Ακιντζι.

“BDO. What matters to you, matters to us” Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services BDO

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Στο τρίτο καμπανάκι, τέλος...

Όσοι σπούδασαν στη Βρετανία είναι οικείοι με τα καμπανάκια στις μπυραρίες. Ενώως κοντεύει το ρολόι στις 11μμ κτυπάει η καμπάνα στο μπαρ για να σηματοδοτήσει το τέλος της πώλησης αλκοόλ. Στο τρίτο κτύπημα λαμβάνονται οι τελευταίες παραγγελίες no more drinks από εκεί και πέρα. Φυσικά οι Άγγλοι, όντας θιασώτες της μπύρας, στις 11μμ πάνε και αγοράζουν από 2-3 pints ο καθένας για να τους κρατήσει μέχρι τα μεσάνυχτα.

Όπως είναι γνωστό, το καμπανάκι έχει και άλλες πολλές εφαρμογές όπως, ας πούμε, στις θεατρικές παραστάσεις. Το πρώτο καμπανάκι σηματοδοτεί ότι η παράσταση κοντεύει να αρχίσει, το δεύτερο ότι είμαστε πολύ κοντά και το τρίτο ότι ξεκινάει.

Πριν λίγες μέρες παρουσιάστηκε η έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τα προγράμματα παρακώρσης αδειών παραμονής και τα προγράμματα πολιτογράφησης μέσω επενδύσεων που ανέπτυξαν κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τόσο για τα προγράμματα πολιτογράφησης (Citizenship By Investment), όσο και για τα προγράμματα παρακώρσης αδειών παραμονής (Residency By Investment – τα χαρακτηρίζονται και ως προγράμματα «Χρυσές Βίζας»), η έκθεση ήταν ιδιαίτερα επικριτική για τα κράτη μέλη που τα εφαρμόζουν επειδή θεωρεί πως αποτελούν αδύναμο σημείο κινδύνου για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Ιδιαίτερα για το θέμα της εξασφάλισης διαβατηρίου είναι πολύ θορυβημένοι επειδή θεωρούν ότι ούτε λίγο ούτε πολύ μπαίνει μια τιμή αγοράς πάνω από την εξασφάλιση Ευρωπαϊκής ιθαγένειας μέσω εθνικών προγραμμάτων και αυτό δυνητικά μπορεί να αποτελεί υπονόμευση των αξιών πάνω στις οποίες εδράζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση. Και αποφάσισαν όπως αξιολογηθούν όλα τα προγράμματα κρατών-μελών που παρέχουν τέτοιες διαδικασίες και να προβεί σε ανάλογες συστάσεις.

Δεν είναι η πρώτη φορά που εκφράστηκε αυτή η ανησυχία. Το καμπανάκι κτύπησε ήδη πριν λίγο καιρό και σε ό,τι αφορά στην χώρα μας ακολούθησαν και ανάλογα δημοσιεύματα τα οποία ουδόλως κολακευτικά ήταν. Ήταν τότε που η κυβέρνηση έσπευσε να επιστήσει την προσοχή σε όλους όσοι διαφήμιζαν εξόφθαλμα και άγαρμπα την «αγορά κυπριακού διαβατηρίου». Το προχθεσινό ήταν το δεύτερο καμπανάκι, όχι μόνο για εμάς αλλά και για τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες που παρέχουν παρόμοια φύσις προγράμματα.

Η Κύπρος ίσως να διαθέτει το ακριβότερο πρόγραμμα απόκτησης ιθαγένειας μέσω επενδύσεων στον κόσμο με όχθη σε άλλες χώρες. Δεν έχει όμως ουσιαστική απαίτηση κάποιος να παραμείνει στην χώρα για κάποιο ελάχιστο χρονικό διάστημα, όπως ζητούν άλλες χώρες που έχουν χαμηλότερες απαιτήσεις σε ύψος επενδύσεων. Και όπως είδαμε τουλάχιστον 3.500 ενδιαφερόμενοι προχώρησαν με το πρόγραμμα και απέκτησαν Κυπριακό διαβατήριο.

Όσο καλό σε τοπικό οικονομικό επίπεδο και να επιφέρει το μέτρο και όσο δυνατούς ελέγχους και να διενεργούμε στον κάθε αιτητή κατά την εξέταση της αίτησής του, δεν αλλάζει την ουσία από την οπτική γωνία που το βλέπει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Και η ουσία είναι πως σε ό,τι αφορά αυτές τις χώρες περιλαμβανομένης και της Κύπρου, η φήμη και ο φόβος είναι πως μέσω αυτών των προγραμμάτων σημειώνεται ξέλιμμα κρήματος ή/και κάποια άτομα αμφίβολου ηθικής ή/και σκιδωτών οικονομικών δραστηριοτήτων καταλήγουν να έχουν ελεύθερη διακίνηση, εγκατάσταση και δικαίωμα εργασίας εντός της ΕΕ μέσω απόκτησης μιας τέτοιας εθνικής ιθαγένειας.

Ήταν λοιπόν να μην μπει στο μικροσκόπιο αυτός ο τομέας δραστηριότητας. Από τη στιγμή που μπήκε μετρούμε ενδεχομένως μήνες μέχρι να έχουμε ενόψει μας συστάσεις. Και οι συστάσεις θα είναι το τρίτο καμπανάκι. Και στο τρίτο καμπανάκι η επείγουσα θα κλείσει.

Τι μέτρα λαμβάνουμε; Παρόλο που ο ιδιωτικός τομέας συνεχώς αναμασά τη βεβαιότητα πως το μέτρο θα έρθει σύντομα στο τέλος του, εντούτοις βλέπουμε να συνεχίζει απτόητος στον σχεδιασμό και αδειοδότηση νέων έργων μεγάλης κλίμακας ωσάν να μην υπάρχει τέτοια πιθανότητα. Άρα δεν βλέπουμε προσπάθεια αναχαίτησης ενός τέτοιου κινδύνου.

Από την άλλη, όλοι βλέπουμε με σχετική απάθεια τις καλπάζουσες τιμές πώλησης οικιστικών μονάδων σε πολυώροφα κτήρια και δεν υπάρχει κάτι που να μπορεί να κάνει κάποιος κοινός θνητός. Και πώς να κάνει; Έχουμε ένα σχετικά νορμάλ προϊόν που παρέχει κάποιες επιπλέον ανέσεις και υπηρεσίες από τη μια, και φτιαχτές τιμές από την άλλη, που «εντελώς συμπτωματικά» τυγχάνει να πληρούν τις οικονομικές απαιτήσεις για πολιτογράφηση μέσω επενδύσεων...

Την ίδια ώρα βλέπουμε πως το πραγματικό όφελος δεν φιλτράρεται στην πραγματική οικονομία εφόσον με αυτές τις τιμές, οι μόνες τσέπες που κερδίζουν είναι αυτών που τα κτίζουν και των white-collar μεσιτών.

Δεν είμαι εγώ που το είπα, αλλά συμφωνώ με τη ρήση πως «η γυναίκα του Καίσαρα δεν αρκεί να είναι τιμια, αλλά πρέπει και να φαίνεται τιμια».

Σαν Κράτος έχουμε ένα σωρό ανάγκες υποδομών. Θέλουμε δρόμους που καθυστερούν, θέλουμε ΓεΣΥ που δεν φαίνεται να έχει επαρκή χρηματοδότηση, θέλουμε ανάπτυξη προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας, θέλουμε ανασυστάσεις αρχαίων μνημείων και διατηρητέων και τόσα άλλα. Αν περιμένουμε από τον κρατικό προϋπολογισμό, ενδεχομένως να γίνουν – όσα γίνουν – με το σταγονόμετρο και σε βάθος χρόνου.

Γιατί δεν δίνουμε ένα κίνητρο για επενδύσεις ξένων με πιο χαμηλό κόστος σε ταμεία που να αφορούν αυτά που θέλουμε να κάνουμε σαν Κράτος και σαν Κοινωνία; Θα φαίνεται πιο θεμιτός και ηθικός τρόπος έλκυσσης ξένων επενδύσεων και πιο εύκολα θα ενισχύσουμε την φαρέτρα των επιχειρημάτων μας για τη διατήρηση τέτοιων προγραμμάτων όταν σύντομα θα μας κάτσουν στο σκαμνί για ολική κατάργησή τους.

Ο δε ανταγωνισμός που θα έχει ο ιδιωτικός τομέας θα φέρει τις τιμές πώλησης αυτών των καθόλα «υπέροχων μονάδων που δεύτερες τους δεν υπάρχουν» σε πιο ασφαλή επίπεδα μακροχρόνιας βιωσιμότητας της ανάπτυξης και της κτηματοαγοράς και το προϊόν θα ανταποκρίνεται καλύτερα στο συνολικό τίμημα αγοράς, σε αντίθεση με το τι συμβαίνει τώρα. Αλλά μάλλον τα συμφέροντα είναι και κοντόφθαλμα και πολλά...

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Το νέο σενάριο του Κυπριακού και το ερωτηματολόγιο της Λουί!

Γράφει ο ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ

«Κυρία μου, είμαι έτοιμος για ερωτήσεις στις απαντήσεις μου».

Η ψαρωτική, αυστηρή, σχεδόν βλοσυρή κυρία Λουί επέστρεψε. Η νέα της αποστολή ως Γκουτερες girl δεν είναι μόνο δύσκολη, είναι και ριψοκίνδυνη και στα όρια του ακατόρθωτου. Όπως εξάλλου συμβαίνει και με τις αποστολές του 007. Η διαφορά είναι πως εκείνος έχει εκ σεναρίου εξασφαλισμένη την επιτυχία. Η Λουί θα πρέπει να επαναλάβει αυτόν όπως και οι συνομιλητές της. Η μεγάλη απορία είναι τι νέο υπήρξε για να υπάρξει και αλλαγή στη στάση Αναστασιάδη από Ακιντζί, εκτός από την χαλαρότητα που επιδεικνύει ο Healthy στο θέμα της Ομοσπονδίας. Κάποιο υποστηρίζουν πως το σενάριο στο Κυπριακό θα διαμορφώνεται πια καθ' οδόν, όπως συμβαίνει και με τις ασύμμετρες απειλές. «Με μια τέτοια εξέλιξη κανείς δεν μπορεί να είναι αισιόδοξος για happy end» που έλεγε χθες γνωστός πολιτικός και διπλωμάτης.

«Ότε καν ο κύριος Άντρος που ενημερώνεται απευθείας από τα κατεχόμενα και από την ίδια την Τουρκία αλλά και από την Ελλάδα δεν είναι καθόλου αισιόδοξος. Με την δραστηριότητα που έχει αναπτύξει στο τρίγωνο Λευκωσία, Αθήνα, Άγκυρα, παίζει να έχει περισσότερο πληροφόρηση και από τον ίδιο τον Healthy για τις εξελίξεις...»

Η θέση του Άντρος για το σενάριο του Κυπριακού δόθηκε ξεκάθαρα με το σύντομο Tweet του. Όπως έγραψε: «Για τους χειρισμούς τους στο Κυπριακό: αν τα πράγματα δεν ήταν τόσο τραγικά, θα μπορούσαν ούτως να γράφει ένα καλό κωμικό σήριαλ».

Πάντως η ψαρωτική κυρία Λουί δεν πρόκειται να έρθει μόνη και έρημη αυτή τη φορά. Θα συνοδεύεται από βοηθό γιατί θέλει να κρατήσει και πρακτικά από τις συναντήσεις με Αναστασιάδη και Ακιντζί. Μάλλον «για να τους έχει καλά δεμένους» σε όσα θα αναπτύσσονται στο ερωτηματολόγιο της. «Γνωρίζατε το ερωτηματολόγιο του Προυστ; Ε, ξεχάστε το. Τώρα ήρθε το ερωτηματολόγιο της Λουί!

Ορατιζόμενος μια νέα Σοβιετική Ένωση φανταίνεται πως πήγε στη Ρωσία ο Χριστόφορος. Μιλώντας στην εορταστική εκδήλωση για τα 100χρονα από την ίδρυση της Λεωνιστικής ΚΟΜΣΟΜΛ αποφάνθηκε πως η διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης ήταν έγκλημα όχι μόνο κατά του σοβιετικού λαού, αλλά και ολόκληρης της ανθρωπότητας, η οποία υποφέρει από την επικράτηση του νεοφιλελευθερισμού. Σύνδελεχος σχολίαζε χθες: «Ευ-

τυχώς αυτή τη φορά τα είπα σε κατάλληλο ακροατήριο. Όχι όπως την άλλη φορά που μίλησα στη Λευκωσία, σε ακροατήριο με Ρώσους εκατομμυριούχους οι οποίοι κοιτάζονταν μεταξύ τους και δεν πίστευαν ούτε στα μάτια, ούτε στα αυτιά τους»...

Σε δύο τουλάχιστον κόμματα οι ευρωεκλογές έχουν προκαλέσει πραγματική υστερία. Δελφίνοι και δελφινάκια πάνε κι έρχονται καθημερινά και ονόματα παρελάνουν. Όπως μαθαίνω κάποια από τα ονόματα των αυτοπροβαλλόμενων ως υποψηφίων δεν πρόκειται ούτε ένα αξιοπρεπές ποσοστό να κερδίσουν. Αυτό όμως δεν τους εμποδίζει να θέλουν να δουν το όνομά τους να φηγουράει στην κούρσα των ευρωεκλογών. Ήδη έχει αρχίσει «μάχη» μεταξύ των φερόμενων υποψηφίων και των εν ενεργεία ευρωβουλευτών. Οι τελευταίοι θεωρούν πως κινδυνεύει ο θρόνος τους και δεν είναι διατεθειμένοι να χαρισθούν σε κανένα. Δύο τουλάχιστον το έχουν ξεκαθαρίσει και σε ανώτερο επίπεδο...

Ανοικτή συνάντηση με τουίτερράδες που τον επικρίνουν ή και που τον στηρίζουν συγκαλέσει ο Φούλης εν είδει... διαγγέλματος. Ε-

πιβεβαιώνοντας την εξάρτησή του από το όσσιαλ μίντια που αγαπάει περισσότερο ο Τράμπ, βγήκε με βίντεο-διάγγελμα! Κάλεσε «επώνυμους και ανώνυμους, επικριτικούς και υποστηρικτικούς» twitter-αδες σε συνάντηση την Παρασκευή 2 Νοεμβρίου στις 8 το βράδυ στο Lemon Park. Ένας μικρόκοσμος από την Πινδάρου σχολίασε πως «όλα θα ήταν πιο καλά αν το κάλεσμα αυτό το έκανε στους Συνταγματικούς»...

Κάποιο δεν έμειναν ευχαριστημένοι από τις εξηγήσεις του Νίκου Χριστοδουλίδη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών για την μυστική ή «μυστική» αμερικανική βάση ελικοπτερών στις Αγγλικές Βάσεις. «Γιο, για την έχουν κάνει τη νομιμοσύνη μας κάποιο. Αφού η απάντηση ήταν τόσο απλή και τόσο ξεκάθαρη γιατί δεν μας την έδωσαν από την πρώτη στιγμή»; διερωτήθηκε βουλευτής της αντιπολίτευσης, όταν ενημερώθηκε για τις δηλώσεις του ΥΠΕΣ.

Κοινός: Ποιος ευρωβουλευτής που σίγουρα επιστρέφει στην Κύπρο θεωρείται ήδη ως απειλή για κάποιους συναδέλφους του στο κόμμα;

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Το Φεστιβάλ Παραστατικών Τεχνών Buffer Fringe V θα πραγματοποιηθεί σε δύο κύριες σκηνές, το Bandabuliya και την Παλιά Δημοτική Αγορά μεταξύ 1ης και 4ης Νοεμβρίου.

Φεστιβάλ Παραστατικών Τεχνών Buffer Fringe V

Ξεκινάει την 1η Νοεμβρίου στο Σπίτι της Συνεργασίας το πέμπτο Φεστιβάλ Παραστατικών Τεχνών Buffer Fringe. Το Φεστιβάλ θα πραγματοποιηθεί σε δύο κύριες σκηνές, το Bandabuliya και την Παλιά Δημοτική Αγορά μεταξύ 1ης και 4ης Νοεμβρίου. Θέμα του φεστιβάλ φέτος είναι το «Οριακό σημείο» και σύμφωνα με το Σπίτι της Συνεργασίας φέτος υποβλήθηκαν περισσότερες από 300 προτάσεις απ' όλο τον κόσμο. Κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ φέτος θα φιλοξενηθούν 8 διαφορετικές παραστάσεις, παρουσιάσεις και προβολές. Οι δύο σκηνές, όπου θα πραγματοποιηθεί το φεστιβάλ βρίσκονται κυριολεκτικά σε οριακό σημείο, αφού οριοθετούνται από τη διαχωριστική πράσινη γραμμή, από τη μία το Bandabuliya, την κλειστή αγορά της ένθεν Λευκωσίας και από την άλλη Παλιά Δημοτική Αγορά, της εκείθεν Λευκωσίας. Η Λευκωσία χωροταξικά βρίσκεται επί ξυρού ακμής, προσπαθεί για πάνω από έναν αιώνα να ισορροπήσει.

Η αρχή του φεστιβάλ θα γίνει από το Bandabuliya την 1η Νοεμβρίου με τον Everything is OK από τον Marco d'Agostin

(Ιταλία) και τη Venture από τον Sevim Akp nar (Κύπρος).

Την επόμενη ημέρα, στις 2 Νοεμβρίου, το φεστιβάλ μεταφέρεται στην Παλιά Δημοτική Αγορά με το Everything is OK από τον Marco d'Agostin (Ιταλία) και τον Eyo! Machine από τον Ηλία Αδάμ (Κύπρος) και στις 3 Νοεμβρίου η πρώτη παρουσίαση θα είναι το επημεμένο DUEΤ, θα ακολουθήσει το ReDoing Gender 1.5 από τον Ανδρέα Κωνσταντίνου (Δανία) και στη συνέχεια θα έχει ανοικτή συζήτηση με το κοινό. Στις 4 Νοεμβρίου το φεστιβάλ επιστρέφει στο Bandabuliya την τελευταία ημέρα, με τον Après La Chronique από τον Nicholas Hermansen (Ισπανία), Some Remain So από τον Alexandre Fandard (Γαλλία) και The State από τον Alexander Manuiloff (Βουλγαρία).

➤ **Περισσότερες** πληροφορίες σχετικά με το φεστιβάλ μπορείτε να βρείτε στις σελίδες Facebook του Φεστιβάλ Buffer Fringe Performing Arts και στην ιστοσελίδα του Σπιτιού της Συνεργασίας. Η είσοδος σε όλες τις εκδηλώσεις είναι ανοικτή στο κοινό και με δωρεάν είσοδο.

Η συναυλία θα κλείσει με την υπέροχη και πάντοτε δημοφιλή ορχηστρική θαλασσογραφία του Mendelssohn, την εισαγωγή «Εβριδες».

Μουσικό ταξίδι από τον Mozart στον Mendelssohn

Στη συναυλία «Ένα μουσικό ταξίδι από τον Mozart στον Mendelssohn» με μαέστρο – παρουσιαστή τον Πέτρο Στυλιανού, παρουσιάζει αποσπάσματα από τέσσερις συμφωνίες δύο Γερμανών και δύο Αυστριακών συνθετών, έχοντας εκπαιδευτικό της χαρακτηρισμό. Θα δοθούν δύο απογευματινές παραστάσεις, ώστε να μπορέσουν να τις παρακολουθήσουν όσο το δυνατόν περισσότερα παιδιά και οικογένειες.

Τα κομμάτια που θα ακουστούν είναι όλα με ζωντάνια αλλά και με διαφορετική διάθεση και χρώμα, δρασκελώντας το κατώφλι της κλασικής περιόδου και αγγίζοντας τη ρομαντική.

Η συναυλία θα κλείσει με την υπέροχη και πάντοτε δημοφιλή ορχηστρική θαλασσογραφία του Mendelssohn, την εισαγωγή «Εβριδες».

Πρόκειται για μία συναυλία για όλους, και όπως χαρακτηριστικά ση-

μειώνεται στο δελτίο Τύπου της Συμφονικής Ορχήστρας Κύπρου, μπορούν να την παρακολουθήσουν από παιδιά ηλικίας 5 ετών μέχρι... και 95 ετών, άλωστε η καλή μουσική μπορεί να μαγέψει κάθε άνθρωπο.

Στη συναυλία θα ακουστούν η Συμφωνία αρ. 35 σε Ρε μείζονα, Κ. 385: I. Allegro con spirito του W. A. Mozart. Η Συμφωνία αρ. 1 σε Ντο ελάσσονα, έργο 11: III. Menuetto: Allegro molto του F. Mendelssohn. Η Συμφωνία αρ. 2 σε Ρε μείζονα, έργο 36: IV. Allegro molto του L. v. Beethoven. Η Συμφωνία αρ. 2 σε Σι ύψος μείζονα, D. 125: III. Menuetto: Allegro vivace του F. Schubert και στο τέλος η Εισαγωγή «Εβριδες» του F. Mendelssohn.

➤ **Λευκωσία:** Σάββατο 3 Νοεμβρίου, θέατρο Παλλάς, Πύλη Πάφου, 3:30 μ.μ. και 5:00 μ.μ. Πληροφορίες: τηλέφωνο 22463144, www.cyso.org.cy

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΠΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Αρχισυντάκτης: ΜΙΧΑΗΛΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΑΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ • Διευθύνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΑΤΣΕ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

The Economist EVENTS

14TH CYPRUS SUMMIT

Europe: Performing a balancing act Cyprus: Leaving no stone unturned

November 1st-2nd 2018 • Hilton Park Nicosia

More than 40 distinguished speakers from the USA & Europe have confirmed for the 14th consecutive year

John Peet
Political and Brexit editor
The Economist

Nicos Anastasiades
President
Cyprus

Gus Bilirakis
Member of the US House
of Representatives
(via Skype)

Lord Alistair Darling
Former chancellor of the exchequer
UK

Elizabeth Spehar
Special representative
of the secretary-general & head
United Nations Peacekeeping Force
in Cyprus (UNFICYP)

Nikos Christodoulides
Minister of foreign affairs
Cyprus

Harris Georgiades
Minister of finance
Cyprus

Constantinos Petrides
Minister of interior
Cyprus

Yiorgos Lakkotrypis
Minister of energy, commerce,
industry and tourism
Cyprus

Natasa Pilides
Shipping deputy minister
to the president
Cyprus

Michael Oren
Deputy minister
in the prime minister's office
Israel

Vladimir Chizhov
Ambassador,
permanent representative
of the Russian Federation
to the European Union

Kathleen Doherty
Ambassador of the
United States of America
to the Republic of Cyprus

Yannis Matsis
Chief executive officer
Hellenic Bank

Evgenios Evgeniou
Chief executive officer
PwC Cyprus

Dominique Bolli
Head of government
advisory practice
Henley & Partners

Tristan Aspray
Vice-president, Europe,
Russia, Caspian
ExxonMobil Exploration
Company

Yannis Grigoriou
CEO
Hellenic Petroleum Upstream

Aldo Napolitano
Executive vice-president
exploration projects management
Eni

Yves Grosjean
General manager
Total EP Cyprus

www.hazliseconomist.com
www.cyprus2018.economist.com

f The Economist Events for Greece, Cyprus, Malta and south-east Europe **t** @Economist_SEUR **#EconCyprusSummit**

Platinum sponsor: **HELLENIC BANK**

Premium gold sponsor: **pwc**

Gold sponsors: **Henley & Partners**, **ExxonMobil**, **HELLENIC PETROLEUM**

Silver sponsors: **eni**, **European University Cyprus**

Bronze sponsor: **noble energy**

Contributors: **cygas**, **NESPRESSO**, **A2V LAB**, **HANIKIAN**, **Proclium**

Communication sponsor: **H KAOHMEPINH**

Airline carrier: **AEGEAN**

International broadcast partner: **euronews.**

Logistics supplier: **DHL**

IT sponsor: **POBUCA**

E-business provider: **GENERATION Y**

Supported by: **CYPRUS CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY**

Ρίχνουν «ψηφιακή ψήφο» 300 εκατ. οι τράπεζες

Αντεπιτίθενται σε μη τραπεζικές εταιρείες που μπαίνουν στα χωράφια τους με πλάνα τριετίας - Τι περιλαμβάνουν τα σχέδιά τους

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Ψήφο στην τεχνολογία ρίχνουν οι κυπριακές τράπεζες, θέλοντας να αμυνθούν από τους κινδύνους που πλέον προέρχονται εκτός τραπεζικού περιβάλλοντος. Κατά την επόμενη τριετία - τετραετία οι επενδύσεις που έχουν προγραμματίσει οι κυπριακές τράπεζες ανέρχονται στα 300 - 350 εκατομμύρια ευρώ. Το «μενού» των προγραμματισμένων αναβαθμίσεων περιέχει την ένταξη νέων ψηφιακών πλατφόρμων πελατοκεντρικού χαρακτήρα, επέκταση των ηλεκτρονικών τους δικτύων και τεχνολογική εξέλιξη των δομών τους στην ασφάλεια, τις αυτόματες πληροφορίες, την ενδυνάμωση των υποδομών και την ψηφιακή παροχή προϊόντων και υπηρεσιών. Οι τραπεζίτες εκτιμούν πως η τεχνολογική στροφή των τραπεζών είναι πλέον θέμα ζωής και θανάτου αφού, όπως επισημαίνουν, το ζήτημα δεν έχει να κάνει πλέον με το «αν η τάδε τράπεζα θα κλείσει την άλλη», αλλά έχει αντικατασταθεί με το

Κύρια απειλή δεν είναι άλλες τράπεζες, αλλά εταιρείες κολοσσοί ή τεχνολογικά start-ups που θα παρέχουν σχεδόν ίδιες υπηρεσίες με τις τράπεζες.

«εταιρείες όπως η Amazon θα κλείσουν τις τράπεζες εάν δεν αντιδράσουν εγκαίρως». Πρόκειται για μη τραπεζικές εταιρείες που ωστόσο παρέχουν μέρος τραπεζικών υπηρεσιών. Έτοιμες εταιρείες είναι η Revolut, η οποία παρέχει ηλεκτρονικές πληρωμές, χρηματοδότηση επικερθών και κατοχή ηλεκτρονικών νομιμοτήτων με χρεώσεις υποπολλαπλάσιες από αυτές των παραδοσιακών τραπεζών. Ο συνδυασμός χαμηλών επιτοκίων, η συνεχής μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας των θεσμών, η χρησιμοποίηση των κερδών για κάλυψη των κινδύνων από δάνεια τα οποία παραχωρούν, αλλά και η απορρόφηση των ζημιών από μη εξυπηρετούμενα δάνεια δίνουν χώρο να δραστηριοποιούνται εταιρείες στο χώρο που δεν κρατούν καταθέσεις πελατών. Βρίσκουν εποικτικά κενά, μπαίνουν στην τραπεζική αγορά και επενδύουν μονομηνίως στην τεχνολογία. Είναι πολύ πιο εύκολο να επενδύσει μία εταιρεία από τη γέννησή της στην τεχνολογία, από μία εταιρεία που έχει ήδη κτίσει ένα παραδοσιακό μοντέλο

Οι τεχνολογικές εξελίξεις αλλάζουν δραστικά τον τρόπο λειτουργίας των τραπεζών, οι οποίες επενδύουν στην ψηφιακή εποχή.

και σχεδιάζει να το ψηφιοποιήσει. Και τούτο γιατί χρειάζεται χρόνο και χρήμα.

Γι' αυτό, με στροφή που έγινε αντιληπτή το 2017, οι τράπεζες της Κύπρου ποντάρουν στην ψηφιακή (digital) προώθηση των τραπεζικών τους προϊόντων, τόσο καταθετικών όσο και δανειοδοτικών. Εκτός αυτού, έχουν κάνει μεγάλες κινήσεις στον τομέα παροχής ασφάλειας και στα συστήματα αυτόματων πληρωμών (quickpay) μέσω διαδικτύου και εφαρμογών κινητών τηλεφώνων. Μπορεί να έχει γίνει η αρχή, αλλά για να ολοκληρωθούν αυτές οι μεταμορφωτικές κινήσεις από τις τράπεζες χρειάζεται ένας ορίζοντας τριετίας - τετραετίας, με πολλές από αυτές να έχουν ήδη ξεκινήσει τις διαδικασίες. Όπως και να έχει, μέχρι το τέλος του 2021, οι τράπεζες που γνωρίζει ο καταναλωτής σήμερα, με τη σημερινή ψηφιακών εφαρμογών καθίσταται ολοένα και πιο αναγκαία. Ωστόσο, συ-

νεπάγεται υψηλό κόστος σε αρκετά επίπεδα.

Πελατοκεντρική προσέγγιση

Πελατοκεντρική η προσέγγιση που θέλουν να έχουν οι τράπεζες στα επόμενα χρόνια. Όπως επισημαίνουν στην «Κ» τραπεζίτες από όλες σχεδόν τις τράπεζες του νησιού, για να πετύχει ο ρόλος της τράπεζας πρέπει να είναι πελατοκεντρικός. Κατά συνέπεια πρέπει να αλλάξει και να διαμορφωθεί αληθινή ταυτότητα του πελάτη - κάτι που αναπόφευκτα θα γίνει - θα κλείνει τα όποια κενά υπάρχουν μεταξύ των δλωθέντων του εισοδήματός και των συναλλαγών του. Θα υπάρξει άμεση σύνδεση με το Τμήμα Φορολογίας, αλλά και οι ίδιες οι τράπεζες θα ελεγχόμαστε ώστε να εξυπηρετήσουν τον πελάτη που θα εισέρχεται στο κατάστημα, να του προτείνει προϊόντα βάσει του προφίλ του και να εξυπηρετεί τις ανάγκες του. Τis αυτοματοποιημένες εργασίες που κάνουν οι τραπεζικοί θα εκτελούν έξυπνα μηχανήματα, για τις λειτουργίες των οποίων θα είναι υπεύ-

θυνο το ανθρώπινο δυναμικό. Η εμπειρία έχει δείξει πως η τεχνολογία δεν καταργεί την εργασία, αλλά απλώς την μετατοπίζει και δημιουργούνται νέες ανάγκες, ανέφεραν χαρακτηριστικά στέλεχος τράπεζών.

Εμπιστοσύνη

Η ψηφιακή μετατόπιση και λειτουργία των τραπεζών ενέχει μεγάλη ευθύνη ασφαλείας αλλά και καταπολέμηση του ζήτημα μαύρου χρήματος. Η ηλεκτρονική ταυτοποίηση του πελάτη - κάτι που αναπόφευκτα θα γίνει - θα κλείνει τα όποια κενά υπάρχουν μεταξύ των δλωθέντων του εισοδήματός και των συναλλαγών του. Θα υπάρξει άμεση σύνδεση με το Τμήμα Φορολογίας, αλλά και οι ίδιες οι τράπεζες θα ελεγχόμαστε ώστε να εξυπηρετήσουν τον πελάτη που θα εισέρχεται στο κατάστημα, να του προτείνει προϊόντα βάσει του προφίλ του και να εξυπηρετεί τις ανάγκες του. Τis αυτοματοποιημένες εργασίες που κάνουν οι τραπεζικοί θα εκτελούν έξυπνα μηχανήματα, για τις λειτουργίες των οποίων θα είναι υπεύ-

θυνο το ανθρώπινο δυναμικό. Η εμπειρία έχει δείξει πως η τεχνολογία δεν καταργεί την εργασία, αλλά απλώς την μετατοπίζει και δημιουργούνται νέες ανάγκες, ανέφεραν χαρακτηριστικά στέλεχος τράπεζών.

Οι τράπεζες

Την ανάγκη για τεχνολογική στροφή αντιλήφθηκαν όλες οι μεγάλες τράπεζες της Κύπρου και άρχισαν να σχεδιάζουν τις κινήσεις τους από το τέλος του 2016. Για την Τράπεζα Κύπρου η «ψηφιακή της μεταμόρφωση» φράση που πολλάκις έχει αναφέρει - θα κοστίζει 100 εκατ. ευρώ σε βάθος τετραετίας. Τα 50 εξ αυτών αφορούν τη συνεργασία που συνήψε το 2017 με την IBM και τη Microsoft και θα συμμετέχει στο εν λόγω έργο με σημαντικό αριθμό προσωπικού υψηλής τεχνολογίας, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Τα άλλα 50 θα επενδυθούν για σειρά αναβαθμίσεων όπως των γρήγορων πληρωμών μέσω καρτών, εφαρμογών και ίντερνετ, της σύνδεσης των επικερθών μέσω της εφαρμογής 1Bank και συγκεκριμένα του B2B, καθώς και με νέες εφαρμογές στα κινητά τηλέφωνα. Ήδη, όπως πληροφορείται η «Κ», η ηλεκτρονική αίτηση δανείου που εισήγαγε (e-loans) έχει ήδη φτάσει στο 7,5% των ζητούμενων δανείων, οι δε χρέστεις της εφαρμογής του κινητού έχει αυξηθεί κατά 25%. Άλλες τράπεζες συνεπάγονται την κατάργηση των εντύπων, δημιουργία εφαρμογών για εσωτερική επικοινωνία των υπαλλήλων, πληρωμές μέσω mobilewallet, wearables και άλλα. Ο Αναπληρωτής Διευθυντής Σύμβουλος και Διευθυντής Λειτουργίας Λειτουργικών Εργασιών του Συγκροτήματος της Τράπεζας Κύπρου Δρ Χριστόδουλος Πατσαλίδης σε συνέντευξη του στην «Καθημερινή» είχε δηλώσει τα εξής: «Η πορεία της Τράπεζας Κύπρου εξαρτάται σχεδόν απόλυτα από την πορεία της κυπριακής οικονομίας, κι όπως η κυπριακή οικονομία επηρεάζεται σε σημαντικό βαθμό από την πορεία της Τράπεζας μας, αλληλοσυσχετισμός υφίσταται μεταξύ του «Ψηφιακού Μετασχηματισμού» στην Τράπεζά μας και της ψηφιακής οικονομίας».

Η Ελληνική Τράπεζα κατά γενική ομολογία είναι προηγμένη τεχνολογικά. Τουλάχιστον αυτό επισημαίνουν τραπεζικές πηγές που, σημειωτέον, δεν πρόσκεινται στην Ελληνική. Όμως, στα ίδια επίπεδα κόστους ψηφιοποι-

ησιν κινείται και η Ελληνική με την Τράπεζα Κύπρου για την επόμενη τριετία - τετραετία, αφού πλέον τα μεγέθη τους είναι συγκρίσιμα. Ο Ανώτατος Διευθυντής Λειτουργικών Εργασιών (COO) της Ελληνικής Τράπεζας, κ. Vlado Botic, αν και είχε εκφράσει τη βεβαιότητα σε παλαιότερο ρεπορτάζ της «Κ» ότι μέσα στο 2018 θα βλέπαμε «New Model Branches», δηλαδή έξυπνα καταστήματα με πολλά ATM's, αποδείχτηκε ότι η συναλλαγή με τη ΣΚΤ καθυστέρησε ολίγον τι τη διαδικασία. Ωστόσο, το 2019 δεν αποκλείεται να δούμε να λειτουργούν «έξυπνα» καταστήματα της Ελληνικής Τράπεζας. Η αρχή έγινε με τα καταστήματα - φορητά που θα εξυπηρετούν απομακρυσμένες περιοχές της Κύπρου, δηλαδή ως μια κινητή τράπεζα.

Η RCB Bank, από πλευράς της, σημειώνει στην «Κ» πως έχει καθιερώσει οδικό χάρτη ψηφιακής μεταμόρφωσης για τα προσεχή έτη, με τις συνολικές επενδύσεις σε ψηφιακές τεχνολογίες να ανέρχονται σε αρκετές δεκάδες εκατομμύρια ευρώ, αποτελώντας ένα σημαντικό μέρος των εξόδων της Τράπεζας. Η RCB Bank, όπως ανέφεραν ανώτατες πηγές της, εισάγει συνεχώς νέες καινοτόμες ψηφιακές τεχνολογίες για τη βελτίωση της τραπεζικής εμπειρίας των πελατών της με παροχή προϊόντων και υπηρεσιών τελευταίας τεχνολογίας. Σημείωσε πως το 2018 η Τράπεζα εισήγαγε στην αγορά πρωτοποριακά προϊόντα, όπως κάρτες πολλαπλού νομισματός, επιτρέποντας στους πελάτες να πραγματοποιούν πληρωμές σε ξένα νομίσματα χωρίς μετατροπές και προμήθειες συναλλάγματος. Εκτός από τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες για πελάτες, η τράπεζα επενδύει ενεργά στην ανάπτυξη της υποδομής της πληροφορικής, αναπτύσσοντας μια ευέλικτη πλατφόρμα που επιτρέπει την άμεση δρομολόγηση νέων ψηφιακών υπηρεσιών. Επιπρόσθετα η Τράπεζα, όπως σημείωσε η πηγή, αναβαθμίζει συνεχώς τις ψηφιακές υπηρεσίες για τους πελάτες της, καθιστώντας την υπηρεσία Internet banking πιο λειτουργική και βολική, καθώς και την κινητή τραπεζική, με μια εφαρμογή για smartphone που επιτρέπει στους πελάτες της που βρίσκονται εν κινήσει να κάνουν τις συναλλαγές τους παντού βολικά και με απλό τρόπο.

Τέλος, η Τράπεζα βρίσκεται στο τελικό στάδιο υλοποίησης των τεχνολογικών PSD2 που επιτρέπουν απευθείας ενσωμάτωση των διάφορων εφαρμογών μέσω των API και το σύστημα της Τράπεζας.

Ρύθμιση για τα καταλύματα Airbnb πριν τα Χριστούγεννα

Κλείνουν σιγά σιγά οι τρύπες στην πρόταση νόμου

Της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Τον δρόμο της ολομέλειας της Βουλής εκτιμάται ότι θα πάρει η πρόταση νόμου για ρύθμιση των καταλυμάτων τύπου Airbnb μέχρι τον τέλος του χρόνου. Το θέμα αναμένεται να συζητηθεί ξανά στην μεθεπόμενη συνεδρία της επιτροπής Εμπορίου της Βουλής, όπου οι εισηγητές της πρότασης αναμένεται να παρουσιάσουν τις νέες τους εισηγήσεις σε ό,τι αφορά τα διαμερίσματα και εν γένει τα καταλύματα τα οποία χρησιμοποιούνται ως καταλύματα βραχυπρόθεσμης μίσθωσης. Στο διάστημα που μεσολάβησε από την τελευταία συνεδρία της επιτροπής Εμπορίου, έγιναν κάποιες βελτιώσεις και απλοποιήσεις στην πρόταση νόμου για να ενταχθούν όσο το δυνατόν περισσότεροι κάτω από την ομπρέλα του νόμου.

Οι εισηγητές της πρότασης, Αβέρωφ Νεοφύτου και Ηλίας Μυριάνθους, φαίνεται ότι έχουν καταλήξει σε εισηγήσεις οι οποίες αφορούν βασικές πτυχές της πρότασης νόμου, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα επιτρέπεται σε ένα ιδιοκτήτη διαμερίσματος πολυκατοικίας σε οικιστική ζώνη να το χρησιμοποιήσει ως τουριστικό κατάλυμα. Μετά από επιφυλάξεις που είχαν εκφραστεί από μέλη της επιτροπής και προηγούμενες εισηγήσεις όπως να λαμβάνεται η ομόφωνη γνώμη των υπόλοιπων ιδιοκτητών διαμερισμάτων της πολυκατοικίας, πλέον αναμένεται ότι το θέμα θα τυγχάνει χειρισμού από τις διαχειριστικές επιτροπές.

Υπενθυμίζεται ότι οι κύριοι Νεοφύτου και Μυριάνθους ήδη προαναγγέλλοντας στο να στραφούν στον ιδιωτικό τομέα για υπηρεσίες ελέγχου καταλληλότητας των καταλυμάτων. Εισήγησαν η οποία έχει ως γνώμονα την αποφυγή γραφειοκρατικών και χρονοβόρων διαδικασιών. Δεν αποκλείεται επίσης το ενδεχόμενο ιδιωτικές ελεγκτές να παρέχουν με έκθεσή τους προς την αρμόδια αρχή ΚΟΤ η Υφυ-

Περιμένουν το νόμο για την κατάταξη των ξενοδοχείων και ακολουθεί να αναπροσαρμόσουν την πρόταση νόμου στη βάση της νέας νομοθεσίας οι εισηγητές της πρότασης.

πουργείου Τουρισμού, έκθεση για το κάθε κατάλυμα, με την οποία θα πιστοποιείται ότι πληρούνται οι όροι ασφαλείας και λειτουργίας του καταλύματος ως τουριστικό. Αυτό εκτιμάται ότι κατά συνέπεια θα βελτιστοποιήσει τον χρόνο που χρειάζεται και θα έχει ως αποτέλεσμα οι διαδικασίες να γίνονται πιο γρήγορα και ευέλικτα. Παρόμοια φόρμουλα εφαρμόζεται ήδη στην περίπτωση του φόρου εισοδήματος, όπου τον ρόλο της σύνταξης της έκθεσης με εισοδήματα δε περιουσιακά στοιχεία συντάσσεται από ελεγκτές ενώ το μόνο που ζητείται είναι η σχετική βεβαίωση από τον φορολογούμενο ότι το περιεχόμενό της είναι αληθές.

Αναμένουν το νομοσχέδιο

Δεν αποκλείεται δε, προτού η επιτροπή προχωρήσει σε όποιες τελικές αποφάσεις, να αναμένει το αναθεωρημένο νομοσχέδιο για την κατάταξη των ξενοδοχείων και των τουριστικών καταλυμάτων. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της επιτροπής Εμπορίου το νομοσχέδιο ενδεχομένως να είναι έτοιμο και να οδηγηθεί στην Ολομέλεια

περί τα τέλη ή αρχές Δεκεμβρίου. Στη βάση του νέου νομοσχεδίου αναμένεται να αναπροσαρμόσουν συγκεκριμένα σημεία της πρότασης νόμου, καθώς αυτή έχει διαμορφωθεί με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία. Σε κάθε περίπτωση, δεν πρόκειται για παράμετρο η οποία αντιστοιχεί τους εισηγητές της πρότασης, που είναι έτοιμοι να αναπροσαρμόσουν εκ νέου την πρόταση νόμου, και σε διάστημα ώστε αυτή να είναι έτοιμη πριν από την εκπονή του 2018. «Με την ψήφιση του νέου νομοσχεδίου θα καταργηθούν οι νόμοι στους οποίους σπριζίζεται η δική μας πρόταση νόμου. Ως εκ τούτου, διαδικαστικά ίσως να πρέπει να περιμένουμε να ψηφιστεί το νέο νομοσχέδιο και να διαμορφώσουμε την πρόταση νόμου με παραπομπή στο νέο νομοσχέδιο», αναφέρει σχετικά ο Ηλίας Μυριάνθους, εκ των εισηγητών της πρότασης.

Οι εκτιμήσεις αναφέρουν ότι μέχρι τον Δεκέμβριο το θέμα των καταλυμάτων θα κλειστεί. Με την ρύθμιση του αναμένεται ότι το κράτος θα έχει έσοδα γύρω στα δύο εκατομμύρια ευρώ ετησίως.

Στα δικαστήρια πάνε το Υπ. Παιδείας οι εκπαιδευτικοί

Για την αποκοπή μισθών για την 48ωρη απεργία

Του ΝΙΚΟΛΑ ΠΕΤΡΟΥ

Σε αποκοπή των μισθών των εκπαιδευτικών προέβη το Υπουργείο Παιδείας, με αφορμή την 48ωρη απεργία που πραγματοποιήσαν από κοινού ΠΟΕΔ, ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ, στις 17 - 18 Σεπτεμβρίου στο πλαίσιο της τριμηνιαίας κρίσης που ξέσπασε στον τομέα της εκπαίδευσης μετά τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου την 4η Ιουλίου. Όταν οι εκπαιδευτικοί έλαβαν τον μισθό τους για τον μήνα Οκτώβριο συνειδητοποιήσαν ότι από αυτόν είχε αφαιρεθεί η αναλογία των δύο προαναφερθεισών ημερών. Σημειώνεται πως προ ημερών ο Γενικός Γραμματέας της ΠΟΕΔ, Χάρης Χαράλαμπος, ανέφερε μέσω ανάρτησής του σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης πως οι εκπαιδευτικές

«Είναι δικαίωμα του κάθε εργαζόμενου να απεργεί, είναι και δικαίωμα του εργοδότη να αποκόπει το μισθό», απαντά ο Υπουργός στην πρόθεση των εκπαιδευτικών οργανώσεων.

οργανώσεις διερεύνησαν το θέμα της νομιμότητας της αποκοπής μισθών σε σχέση με τις απεργίες που πραγματοποιήσαν και έλαβαν δύο νομικές συμβουλές από έγκριτους νομικούς συμβούλους, οι οποίες τους υποδεικνύουν ότι η Κυβέρνηση δεν έχει το δικαίωμα να προχωρήσει σε αποκοπές μισθών. ΠΟΕΔ, ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ εξουσιοδότησαν τους νομικούς τους συμβούλους, να αποστείλουν σχετική επιστολή προς τον Υπουργό Παιδείας, προειδοποιώντας τον παράλληλα πως σε περίπτωση που γίνει αποκοπή των μισθών, οι οργανώσεις θα προχωρούσαν άμεσα σε νομική διεκδίκηση του θέματος. Υπενθυμίζεται πως οι οργανω-

«Οι νομικές συμβουλές που λάβαμε εμείς είναι ότι δεν δικαιούται να αποκόψει ο εργοδότης τον μισθό από την απεργία, διότι η απεργία θεωρείται συλλογικό δικαίωμα του εργαζόμενου», αναφέρει στην «Κ» ο Γ.Γ. της ΠΟΕΔ.

μένοι γονείς είχαν εισηγηθεί στον υπουργό Παιδείας, Κώστα Χατζημαστόρη, να αντικατασταθούν οι μισθοί των απεργιών με δύο εργάσιες για να αναπληρωθούν τα μαθήματα που είχαν χαθεί κατά αυτό το διάστημα, με τις εκπαιδευτικές οργανώσεις να μην είναι αρνητικές ως προς αυτή την πρόταση, ωστόσο δεν υπήρξε ανταπόκριση και δόθηκε η εντολή να γίνει αποκοπή.

«Άμεσα νομικά μέτρα»

Σε δηλώσεις του στην «Κ», ο Γενικός Γραμματέας της ΠΟΕΔ δηλώνει πως «πρώτη φορά στα χρονικά έχουν αποκοπεί τόσο σύντομα μισθοί από απεργία». Τόνισε δε, πως «εμείς θα προχωρήσουμε άμεσα σε νομικά μέτρα μέσω των δικηγόρων μας. Οι νομικές συμβουλές που λαμβανόμαστε ότι δεν δικαιούται να αποκόψει ο εργοδότης τον μισθό από την απεργία, διότι η απεργία θεωρείται συνταγματικό δικαίωμα του εργαζόμενου και με το να αποκόψει χρήματα σημαίνει ότι θέλει να τον τιμωρήσει». Ο κ. Χαράλαμπος

πρόσθεσε πως «αυτή είναι η άποψη που μας έδωσαν οι νομικοί μας σύμβουλοι, από εκεί και πέρα στείλαμε επιστολή στον Υπουργό Παιδείας και το ενημερώσαμε προκειμένου να μην προβούν σε αποκοπή, όμως δεν πήραμε καμία απάντηση». Καταλήγοντας, ο Γενικός Γραμματέας της ΠΟΕΔ είπε πως «αυτό που είναι μεμπτό σε αυτή την περίπτωση, είναι να έρχονται οι γονείς να σου προτείνουν να ανταλλάξεις τις δύο μέρες που χάθηκαν από την απεργία με δύο εργάσιες, για να μην χαθούν τα μαθήματα των παιδιών και το Υπουργείο Παιδείας να μην λογαριάζει αυτή την πρόταση. Από την άλλη να μας λέει πως ενδιαφέρεται για την μεγιστοποίηση του διδακτικού χρόνου των μαθητών. Αυτό είναι αντιφατικό. Συνεπώς, κανένας δεν τους πιέζει να κάνουν αποκοπές τώρα».

«Δικαίωμα του εργοδότη»

Μετά το πέρας της θεσπινής συνάντησης που είχε ο υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, Κώστας Χατζημαστόρης, με τους αρμόδιους της Σχολικής Εφορείας Λάρισσας, σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα εκπαιδευτήρια της πόλης κλήθηκε να απαντήσει σε ερωτήματα σχετικά με το περιστατικό. Ο υπουργός, μεταξύ άλλων, κλήθηκε να σχολιάσει τις προθέσεις των εκπαιδευτικών να κινηθούν νομικά εναντίον του Υπουργείου Παιδείας, με αφορμή τις εν λόγω αποκοπές. Ο Υπουργός δεν θέλησε να προβεί «σε οποιοδήποτε σχόλιο επί τούτου» και σημείωσε πως «είναι δικαίωμα του κάθε εργαζόμενου να απεργεί, είναι όμως και δικαίωμα του εργοδότη να αποκόπει το μισθό». Ερωτηθείς ο κ. Χατζημαστόρης για το πού ακριβώς θα διοχετευθούν τα χρήματα που αποκόπηκαν από τους εκπαιδευτικούς, απάντησε πως «το θέμα μας σήμερα είναι τα προβλήματα που έχουμε στα σχολεία της Λάρισσας και της επαρχίας. Δεν θα ήθελα να προβώ σε οποιοδήποτε άλλο σχόλιο», κατέληξε.

Το 2019 θα φέρει τον καινούργιο CEO στη Cyta

Το Δ.Σ. ακύρωσε την διαδικασία επιλογής που βρισκόταν στην τελική φάση και προκήρυξε εκ νέου τη θέση

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Τέλος του 2018 αρχές του 2019, εάν δεν προκύψουν και πάλι ασάβητοι παράγοντες, ο ημικρατικός τηλεπικοινωνιακός οργανισμός θα έχει στο πηδάλιό του το νέο Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, που ετοιμαζόταν να επιλέξει το νέο CEO, από τους τέσσερις υποψηφίους που είχαν περάσει στην τελική φάση, αποφάσισε να ακυρώσει την διαδικασία επιλογής προκηρυσσοντας νέα. Μια εξέλιξη που λίγο πολύ ήταν αναμενόμενη μετά την παραίτηση σύσσωμου του Διοικητικού Συμβουλίου και τον επαναδιορισμό του, εκτός του Γιάννου Σταυρινίδη. Η τροπή που έχει προσλάβει η εξέλιξη νέου CEO ουσιαστικά επιβεβαιώνει τη φήμη της «καυτής καρέκλας» που ακολουθεί τα τελευταία χρόνια, τη θέση του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή. Το ΔΣ της Cyta προκειμένου να μη βρεθεί ενώπιον δυσάρεστον εκπλήξεων από την ολοκλήρωση της διαδικασίας που βρισκόταν σε εξέλιξη, από τέλη του περασμένου καλοκαιριού προκήρυξε στην ακύρωσή και εκ νέου προκήρυξη της διαδικασίας, κίνηση που ουσιαστικά εκμηδενίζει τις πιθανότητες δικαστικής προσβολής της, από δυσαρεστημένους υποψηφίους. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχει

Δεδομένη θεωρείται η ανανέωση του ενδιαφέροντος που είχε επιδειχθεί από τους υποψηφίους κατά την διαδικασία που τελικά ακυρώθηκε με τον Ανδρέα Νεοκλέους να παραμένει το πρώτο φαβορί για τη θέση του CEO.

στην διάθεσή της η «Κ» το ΔΣ του οργανισμού φαίνεται να κατέληξε στη συγκεκριμένη απόφαση έχοντας ενώπιόν του, τις απόψεις των νομικών συμβούλων της Cyta, αλλά και μηνύματα που ήθελαν κάποιους από τους υποψηφίους που απορριφθηκαν να ετοιμάζονται να προσβάλουν την επιλογή νέου CEO δικαστικά.

Η προκήρυξη

Το ΔΣ της Cyta, με την απόφασή του, ουσιαστικά αιφνιδίασε ακόμα και τους εργαζόμενους του ημικρατικού οργανισμού οι οποίοι πληροφορήθηκαν τις εξελίξεις από τις σχετικές καταχωρήσεις στον ημερήσιο τύπο. Οι μόνοι που φαίνεται να γνώριζαν ήταν οι υποψήφιοι της αρχικής διαδικασίας, οι οποίοι σύμφωνα με τις πληροφορίες μας είχαν ενημερωθεί για την ακύρωση της υπάρχουσας διαδικασίας με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Με βάση τη νέα προκήρυξη όσοι θα επιδείξουν ενδιαφέρον θα πρέπει μέχρι τις 16 Νοεμβρίου 2018, ημέρα Παρασκευή, να υποβάλουν αίτηση. Μετά την ημερομηνία εκείνη θα επαναληφθεί η γνωστή διαδικασία επιλογής με αξιολόγηση των αιτήσεων και τις προσωπικές συνεντεύξεις, προκειμένου να συνταχθεί η τελική λίστα των τεσσάρων υποψηφίων από τους οποίους θα επιλεγεί ο νέος CEO της Cyta.

Οι υποψήφιοι

Η επανεκκίνηση της διαδικασίας για το νέο CEO θεωρείται βέβαιο πως θα αναθερμάνει το ενδιαφέρον των υποψηφίων που κόπηκαν, αλλά και αυτών που είχαν περάσει στην τελική φάση.

Με βάση τις πληροφορίες που είχε και η «Κ», ενδιαφέρον για τη θέση του CEO είχε επιδειχθεί από 14 υποψηφίους, η πλειοψηφία των οποίων προέρχεται εκτός Cyta. Οι έξι εσωτερικοί υποψήφιοι που κόπηκαν ήταν οι Αντιγόνη Μοδέστου, ανώτερη λειτουργός Χρηματοοικονομικά και Διοίκηση, ο Χρίστος Λιμνατίτης διευθυντής Εθνικής & Διεθνούς Χονδρικής Αγοράς, πρώην γενικός διευθυντής Cyta Hellas, Κίκης Κυριάκου διευθυντής Καταναλωτικής Αγοράς, Γιώργος Μαλκιδιός διευθυντής Λειτουργίας Δικτύων και Υπηρεσιών, Μαρία Δάμαλου Χατζηγεωργίου διευθύντρια Επιχειρηματικής Αγοράς, και Νίκος Χαράλαμπος γενικός διευθυντής Cyta Hellas. Εκτός Cyta αίτηση υπέβαλαν οκτώ υποψήφιοι οι μισοί εκ των οποίων βρέθηκαν στη τελική φάση της διαδικασίας, εξέλιξη που σχολιάστηκε αρνητικά εντός του οργανισμού.

Το φαβορί

Στην τελική φάση της πρώτης διαδικασίας είχαν περάσει τέσσερις υποψήφιοι. Ο Θεράπων Θεράποντος, ο οποίος προέρχεται από την εταιρεία Logicom της οποίας υπήρξε διευ-

Οι πρώτες εκτιμήσεις που γίνονται θέλουν το ΔΣ να αποφασίζει για τον επόμενο Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή τέλος Νοεμβρίου. Ωστόσο, στην περίπτωση που δεν επιβεβαιωθούν οι εκτιμήσεις η παρούσα διαδικασία αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2019.

Είναι ωραίο να ανταμείβουν εκεί που δεν το περιμένεις

Έχεις κάρτες της Τράπεζας Κύπρου; Έχεις ανταμοιβή. Πληρώνεις λιγότερα ή και καθόλου, σε περισσότερα από 600 σημεία σε όλη την Κύπρο.

antamivi.com.cy

ανταμοιβή | Τράπεζα Κύπρου

θύτων σύμβουλος, ο Ανδρέας Νεοκλέους που εργάστηκε ως διευθυντής της MTN Business, ο Σπύρος Νικολάου από την Ericsson Hellas, και ο Νέστορας Νέστορας που εργάστηκε παλαιότερα στη Cyta και στη Velister. Από τους τέσσερις, φαβορί για τη θέση του CEO παρουσιάζονταν ο Ανδρέας Νεοκλέους, ο οποίος εκτός των άλλων διατηρεί άριστες σχέσεις και με την Πινδάρου.

Πληροφορίες θέλουν την παρούσα διαδικασία για το νέο CEO να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τέλος Νοεμβρίου προκειμένου να τηρηθεί από το ΔΣ μια παράδοση που υπάρχει στη Cyta να μην λαμβάνονται σοβαρές αποφάσεις δυο μήνες πριν ολοκληρωθεί η θητεία του Συμβουλίου. Η τελευταία ημερομηνία για το νυν ΔΣ είναι η 18 Ιανουαρίου 2019.

«Έπεσε» η κινητή τηλεφωνία της Cyta

Η ημερομηνία προκήρυξης, εκ νέου, της θέσης CEO συνέπεσε με το Black Out στο δίκτυο κινητής τηλεφωνίας του ημικρατικού οργανισμού. Στις 10 η ώρα, χτες το πρωί το δίκτυο κινητής τέθηκε εκτός λειτουργίας για δυο περίπου ώρες, μια εξέλιξη που είχε ως αποτέλεσμα τα κινητά κλιμάδια πελατών της Cyta να νεκρώνουν προσωρινά. Η αντίδραση των τεχνικών του οργανισμού περιόρισε τα προβλήματα που προέκυψαν σε παγκύπρια βάση και που είχαν ως αποτέλεσμα μείωση ώρα μετά να ξεκινήσει η σταδιακή αποκατάσταση της βλάβης. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχουμε, το πρόβλημα με την κινητή οφειλόταν σε βλάβη που παρουσιάστηκε σε δυο routers (δρομολογητές) του δικτύου πυρήνα κινητής τηλεφωνίας που έχει να κάνει με το λογισμικό. Αυτό που προκαλεί απορία, ακόμα και στους τεχνικούς του οργανισμού και διερευνάται είναι η σχεδόν ταυτόχρονη παρουσίαση του προβλήματος και στα δυο routers που βρίσκονται στο κέντρο της Cyta στην Αμαθούσα της Λεμεσού απ' όπου ξεκίνησε και το πρόβλημα με το δίκτυο κινητής τηλεφωνίας.

ΑΠΟΨΗ / Της ΓΙΟΥΛΙΑΣ ΕΠΤΑΚΟΙΛΗ

Γιατί Βραζιλία μου;

Στο ιστορικό Παγκόσμιο Κύπελλο που πραγματοποιήθηκε στις ΗΠΑ το 1994, καθώς ήταν η πρώτη φορά που η διοργάνωση χώρα δεν ανήκε στην Ευρώπη ή στη Νότια Αμερική, θυμάμαι ότι υποστήριξα τη Βραζιλία στον τελικό που έγινε στο Ορλάντο και την έφερε αντιμέτωπη με την Ιταλία του Ρομπέρτο Μπατίζιο. Όταν «ο μικρός Βούδας» έχασε το πέναλτι και το κύπελλο σπάρωσαν οι τρεις Σελεσάο, ούρλιαζα από χαρά, περισσότερο και από τον πατέρα μου, ποδοσφαιρόφιλο και φανατικό υποστηρικτή των Βραζιλιάνων.

Στη Βραζιλία μπορεί να μην έχω ταξιδέψει ποτέ, αλλά μου άρσουν η σάμπα και η καϊφίρινα, λατρεύω τον Καετάνο Βελόζο, τον Μπομπ Ντίλαν της Νοτίου Αμερικής, που ενσάρκωσε όσο κανείς άλλος Βραζιλιάνος καλλιτέχνης τις ανσυχίες της γενιάς του τη δεκαετία του '60, και έχω δει αμέτρητες φορές σε περιοδικά και ταξιδιωτικές εκπομπές την Κόπα Καμπίνα και τον αγαλλμάτινο Χριστό τον Λυτρωτή στο Ρίο ντε Τζανέιρο, ύψους τριάντα μέτρων και βάρους χιλίων τόνων. Η κατασκευή του ολοκληρώθηκε το 1922 και τα αποκαλυπτήριά του έγιναν στο πλαίσιο

των εορτασμών για τα 100 χρόνια της ανεξαρτησίας της Βραζιλίας από τους Πορτογάλους.

Όσο για τους Βραζιλιάνους, δεν έχω γνωρίσει παρά ελαχιστούς, έχω όμως στο μυαλό μου την εικόνα ενός λαού ανοικτού και φιλόξενου, και γνωρίζω ότι η χώρα τους θεωρείται μία από τις πιο δημοκρατικές της Λατινικής Αμερικής. Υποθέτω πως κάποιος που έχει ταξιδέψει στην πανέμορφη, ακανή, αυτή χώρα θα έχει να προσθέσει περισσότερα. Ταυτόχρονα, όμως, ίσως είναι και πιο σοκαρισμένος της Βραζιλίας.

Είναι σαφές ότι η δημοκρατία στη χώρα μπαίνει σε μεγάλες περιπέτειες, καθώς ο νέος πρόεδρος δηλώνει ανοικτά νουσταλγός της στρατιωτικής δικτατορίας και είναι διάχυτη η ανησυχία για περιορισμό της εκφραστικής ελευθερίας και καταπίεση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. «Θα αλλάξουμε μαζί το πεπρωμένο της Βραζι-

λίας», ήταν η πρώτη του δήλωση μετά τη νίκη, αλλά η «αλλαγή» δεν είναι κάτι που όλοι προσλαμβάνουν με τον ίδιο τρόπο.

Εδώ και μέρες στον διεθνή Τύπο γράφονται αναλύσεις από ειδικούς, πολιτικούς σχολιαστές και οικονομολόγους για το τι πήγε στραβά και αυτή η χώρα έκανε μια τόσο τρομακτική στροφή στην άκρη δεξιά, στην εσωστρέφεια, στο πωγύρισμα, στον ρατσισμό. Η εκτεταμένη διαφθορά, η εγκληματικότητα, οι τεράστιες οικονομικές ανισότητες που έφεραν σε απύκνωση μεγάλη μερίδα του πληθυσμού, είναι από τους λόγους που εξηγούν την εκλογή του Μπολσονάρου. Ο λαϊκισμός, επίσης, ίδιος στην Ευρώπη της Λεπέν, του Ορμπαν, του Σαλβίνι, στις ΗΠΑ του Τραμπ που δήλωσε ενθουσιασμένος με την έκβαση του εκλογικού αποτελέσματος. Όσο εφιαλτική είναι η εκλογή του Μπολσονάρου, άλλο τόσο σοκαριστική είναι η επιλογή της πλειονότητας των Βραζιλιάνων να εναποθέσουν την καθάρση στα χέρια του. Αυτός ο πολιτικός, με ό,τι πρεσβευεί, έγινε η τελευταία τους ελπίδα...

ΑΠΟΨΗ / Του ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Κάπως έτσι ξηλώνεται το πουλόβερ...

Αν δεχθούμε ότι η κυβερνητική δημοσιονομική πολιτική αποτυπώνεται στον εκάστοτε κρατικό προϋπολογισμό, τα περί «παροχών» είναι υπερβολές. Ο κρατικός προϋπολογισμός 2019 μειώνει ελαφρά και σταδιακά τη φορολογία επιχειρήσεων και επιχειρηματικών κερδών και τις ασφαλιστικές εισφορές και, με όσα απομένουν, αφήνει μικρά περιθώρια για κάποιες δαπάνες κοινωνικού χαρακτήρα (δραστηρικά περιορισμένες συγκριτικά με τις αρχικές δεσμεύσεις), όπως επιδόματα ενοικίου κ.λπ. Αυτά δεν είναι παροχές, είναι μάλλον καρικατούρα παροχών.

Θα πείτε, υπήρχαν περιθώρια για κάτι άλλο; Είναι μεγάλη συζήτηση. Βεβαίως, τα περιθώρια είναι στενά. Θα μπορούσαν, ίσως, λίγο να διευρυνθούν αν όλα τα υπουργεία μείναν τις (ειδικά πελαειακές) δαπάνες τους. Αν, π.χ., το υπουργείο Άμυνας δεν έγραφε στα παλαιότερα των υποδημάτων του την υποχρέωση να μειώσει κατά 400 εκατ. ευρώ τις δαπάνες, δεν έδινε επιδόματα πτήσης σε πιλότους που δεν πετάνε, δεν μοίραζε τα οδοιπορικά ως αιτήσεις μισθών σε αρεστούς, αν δεν προμηθεύονταν με απευθείας αναθέσεις ακόμα

και τις λάμπες για τα ανά την επικράτεια (εικονικού) τέλους της λιτότητας, αλλά είναι αβάσιμα. Και οι ανσυχίες της αντιπολίτευσης ότι εξαιτίας των προεκλογικών παροχών η οικονομία διακινδυνεύει να εκτραπεί, θα ήταν εντελώς κούφιας αν το θέμα ήταν τι ορίζει ο προϋπολογισμός 2019. Το θέμα, ωστόσο, νομίζω δεν είναι αυτό. Είναι ότι ο νέος προϋπολογισμός, πριν καν φτάσει στη Βουλή για την έγκρισή του,

έχει αρχίσει να δέχεται αφόρητες πιέσεις αλλοίωσης.

Αίτηνος, ο «υπουργός των αγροτών», πιέζει να είναι ακατάσχετος ο λογαριασμός του αγρότη που περιέχει έως 10.000 ευρώ, το Δημόσιο θα κυνηγή τον κάθε έργο που δεν έχει καταθέσει, στον αγρότη που έχει καταθέσει θα δείχνει κατανόηση... Άλλος υπουργός εισπνέεται να απαγορευθεί διά νόμου η κατάσχεση της πρώτης κατοικίας και μάλιστα άνευ προϋποθέσεων – ήτοι να πάμε πίσω, όχι στο 2015 αλλά στο 2014, στο αλτσίτου μήνης πρόγραμμα της Θεσσαλονίκης. Αλλά η γενναϊοδωρία δεν εξαντλείται εδώ. «Αθόρυβα» άρχισαν να δίνονται αυξήσεις σε κατηγορίες υπαλλήλων του υπουργείου Οικονομικών, ήδη επεκτείνονται σε άλλα οικονομικά υπουργεία, αυτό μάλλον έχει γίνει γνωστό ευρύτερα (ουδέν κρυπτόν...) και εκδηλώνονται συνδικαλιστικές και υπουργικές πιέσεις με στόχο να διευρυνθούν οι αυξήσεις σε όλο το σώμα της δημόσιας διοίκησης. Κάπως έτσι ξηλώνεται το πουλόβερ. Από μία κλωστή...

kallitskostas@yahoo.com

Γεφυρωτικές προτάσεις αναζητεί η Αγκυρα

Η στασιμότητα στο Κυπριακό και οι εξελίξεις στα ενεργειακά τις επιβάλλουν υποστηρίζουν πηγές από την Τουρκία

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

«Και στο δεύτερο μισό του 1958 επικρατούσε ένταση και κλίμα αβεβαιότητας στο Κυπριακό. Παρόλα αυτά, με βούληση και αποφασιστικότητα οι εμπλεκόμενες πλευρές οδηγήθηκαν στις ιστορικές συμφωνίες που δημιούργησαν την δικονομική δημοκρατία, η οποία από λειτουργική άποψη ήταν ένα είδος ομοσπονδίας». Τη συγκεκριμένη άποψη προβάλλουν στην «Κ» τουρκικές πηγές, οι οποίες δεν αποκλείουν κανένα ενδεχόμενο και σενάριο στο Κυπριακό. Έτσι, παρά το ναυάγιο του Κραν Μοντάνα και την στασιμότητα των τελευταίων μηνών, στο Κυ-

«Δεν μιλάμε αποκλειστικά για ανεπίσημες επαφές των δυο κοινοτήτων ή της Άγκυρας με την ε/κ ηγεσία. Εξελίξεις υπάρχουν και θα υπάρξουν με πιο έντονο τρόπο και στον άξονα Αθήνας-Άγκυρας», τονίζουν οι πηγές μας.

πριακό και στο ενεργειακό πεδίο έχουν προκύψει νέα δεδομένα που επιβάλλουν εντατικές διαβουλεύσεις και εστίαση της προσοχής σε νέες, φρέσκιες ιδέες. Στα πλαίσια αυτής της οπτικής γωνίας η Άγκυρα εμφανίζεται έτοιμη και πρόθυμη να συζητήσει με την ε/κ πλευρά κάθε είδους μοντέλο για την διευθέτηση του Κυπριακού. Την ίδια ώρα, τα δικά του μηνύματα στέλνει η ηγεσία του Μουσταφά Ακιντζί, η οποία επιμένει στον διζωνικό και δικονομικό χαρακτήρα του πλαισίου της λύσης με βάση το γνωστό πλαίσιο του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ.

Το «πνεύμα» του 1959
Οι πηγές της εφημερίδας, παρακολουθώντας τις εξελίξεις στην Ανατολική Μεσόγειο από την σκοπιά της Άγκυρας, συμπεραίνουν ότι όπως την περίοδο 1958-1959 έτσι και σήμερα έχουν α-

Μια συζήτηση για τις εξουσίες των «ιδρυτικών κρατών», οι οποίες δεν θα αφορούν αποκλειστικά τα εσωτερικά δρώμενα της Κύπρου αλλά και τις μελλοντικές σχέσεις των δυο κοινοτήτων με την διεθνή κοινότητα, θα μπορούσε να δημιουργήσει μια θετική δυναμική στο Κυπριακό, τονίζεται.

ναυθεί στην περιοχή «παράμετροι» που επιβάλλουν συμβιβαστικές λύσεις σε πολλά πεδία. Μια από αυτές τις σημαντικές παραμέτρους είναι τα ενεργειακά. «Το 1959 η Τουρκία είχε ανάγκη μια συμβιβαστική λύση στο Κυπριακό. Το ίδιο ίσχυε για την Αθήνα και την ε/κ ηγεσία. Έτσι ήρθε στο τραπέζι η ιδέα της δικονομικής δημοκρατίας», υποστηρίζεται και σύμφωνα με την δική τους άποψη, παρόμοιες συνθήκες επικρατούν και σήμερα.

«Πώς θα αποφύγουμε θερμά επεισόδια στα ανοιχτά του νησιού; Πώς θα φτάσουμε σε συμφωνία για τη μεταφορά του φυσικού αερίου στην Δύση δια μέσου της Κύπρου και της Τουρκίας, με τρόπο που θα ικανοποιεί τις εμπλεκόμενες πλευρές και τους διεθνείς κολλοσούς; Αυτό θα συμβεί με γεφυρωτικές προτάσεις, όπως ακριβώς συνέβη το 1959. Στην Άγκυρα, στην Λευκωσία

και στην Αθήνα υπάρχουν κυβερνήσεις που είναι έτοιμες και πρόθυμες για τέτοιου είδους προτάσεις».

Παρασκηνιακές επαφές

Εφόσον τίθεται ζήτημα γεφυρωτικών προτάσεων, εκτός από τις επίσημες συνομιλίες, προκύπτει ανάγκη για εντατικό διάλογο, πολλές φορές ανεπίσημο, σε διάφορα επίπεδα. Αυτή είναι η άποψη της Άγκυρας. Οι πηγές μας τονίζουν ότι την παρούσα στιγμή αυτός ο «ανεπίσημος διάλογος» έχει ξεκινήσει και αποδίδει τα πρώτα θετικά αποτελέσματα.

«Δεν μιλάμε αποκλειστικά για ανεπίσημες επαφές των δυο κοινοτήτων ή της Άγκυρας με την ε/κ ηγεσία. Εξελίξεις υπάρχουν και θα υπάρξουν με πιο έντονο τρόπο και στον άξονα Αθήνας-Άγκυρας», τονίζουν οι πηγές μας. Σύμφωνα με την τουρκική πλευρά,

στις ανεπίσημες επαφές που διεξάγονται παρασκηνιακά σημασία φέρει το «brain storming» που διεξάγουν οι εμπλεκόμενες πλευρές, δίχως ιδεολογικούς ενδοιασμούς και περιορισμούς. Στα πλαίσια αυτού του σκεπτικού η τουρκική πλευρά εμφανίζεται έτοιμη να συζητήσει την χαλαρή ομοσπονδία, όπως ενημέρωσε πριν από λίγο καιρό τους αναγνώστες της η «Κ».

«Out of the box» προσεγγίσεις

Από την σκοπιά της τουρκικής πλευράς, στο σημείο που έφτασαν οι εξελίξεις, οι εμπλεκόμενες πλευρές καλούνται να προχωρήσουν σε μια ριζική υψής αναθεώρηση της διζωνικής, δικονομικής ομοσπονδίας. Πρώτα από όλα τίθενται τα εξής ερωτήματα: Στο άμεσο μέλλον θα συνεχίσει να μας απασχολεί αυτό το μοντέλο; Αν ναι με ποιον τρόπο;

Σύμφωνα λοιπόν, με την τουρκική πλευρά σε περίπτωση που συνεχιστεί ο διάλογος και η διαβούλευση με βάση αυτό το μοντέλο, τότε αυτή η εξέλιξη θα πρέπει να λάβει χώρα με βάση μια σειρά προϋποθέσεων. Οι εμπλεκόμενες πλευρές πρέπει να αποφασίσουν για ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, με βάση το οποίο ο ΟΗΕ θα λάβει σημαντικές πρωτοβουλίες και θα επιμβανεί κάθε φορά που θα προκύπτουν «κενά». Παράλληλα, θα πρέπει να έρθουν στο προσκήνιο συμβιβαστικού χαρακτήρα προτάσεις για τα ενεργειακά, έτσι ώστε να πέσουν οι τόννοι στην ΑΟΖ. Αν πάλι δεν υπάρξει συμφωνία ως προς τις προαναφερμένες προϋποθέσεις, η τουρκική πλευρά εμφανίζεται έτοιμη να συζητήσει εναλλακτικές προσεγγίσεις για την ΔΔΟ. Μια συζήτηση για τις εξουσίες των «ιδρυτικών κρατών», οι οποίες δεν θα

αφορούν αποκλειστικά τα εσωτερικά δρώμενα της Κύπρου αλλά και τις μελλοντικές σχέσεις των δυο κοινοτήτων με την διεθνή κοινότητα, θα μπορούσε να δημιουργήσει μια θετική δυναμική στο Κυπριακό. Μια τέτοιου είδους συζήτηση ενδέχεται να μην μας οδηγήσει άμεσα σε άλλους είδους πλαίσια λύσης, αλλά σε παραλλαγές της ομοσπονδίας, η οποία θα βρίσκεται σε συμφωνία με τις «ιδιαιτερότητες» της Κύπρου, πάντα σε σχέση με τις μελλοντικές σχέσεις του νησιού με την ΕΕ. Αξίζει να σημειωθεί ότι τη στιγμή που στην Άγκυρα οι κύκλοι της κυβέρνησης προβάλλουν τέτοιου είδους απόψεις για το μέλλον του Κυπριακού, η ηγεσία του Μουσταφά Ακιντζί επιμένει για την σημασία της δικονομικής και δικονομικής ομοσπονδίας. Στα πλαίσια αυτής της επιμονής, η τ/κ ηγεσία υπογραμμίζει την σημασία του πλαισίου του ΓΓ του ΟΗΕ, με τον τρόπο με τον οποίο τον ερμηνεύει η ίδια.

Στενεύουν τα περιθώρια

Θα καταφέρουν να έρθουν σε συμφωνία οι εμπλεκόμενες πλευρές για συμβιβαστικές φόρμουλες σε Κυπριακό και ενέργεια λίγο πριν τις επικείμενες, τελικές αποφάσεις του ΟΗΕ; Οι τελευταίες εξελίξεις σε διάφορα πεδία δείχνουν ότι τα χρονικά περιθώρια για τέτοιου είδους φόρμουλες πλέον είναι ιδιαίτερα στενά. Σε λίγες εβδομάδες ο ΟΗΕ θα καταλήξει σε σημαντικά συμπεράσματα σχετικά με το μέλλον του Κυπριακού. Στο ενεργειακό πεδίο οι εξελίξεις τρέχουν με την Άγκυρα να στέλνει προειδοποιητικά μηνύματα σε Λευκωσία και Αθήνα. Την ίδια στιγμή τρέχουν και οι εξελίξεις στο εσωτερικό, πολιτικό πεδίο της Κύπρου.

Τη στιγμή που γράφονται το συγκεκριμένο δημοσίευμα η τ/κ Δεξιά γυρνάει στο προσκήνιο την σύγχρονη ιστορία της και προχωρούσε στην ανανέωση της ηγεσίας της εν όψει των επικείμενων «προεδρικών εκλογών» του 2020. Το σίγουρο είναι ότι δίχως διάλογο και γεφυρωτικές προτάσεις, η τουρκική πλευρά φαίνεται έτοιμη να συζητήσει την αναμέτρηση απέναντι στην τ/κ Δεξιά που θα συμμετάσχει στις «εκλογές» με αναμενόμενο προφίλ και οδικό χάρτη.

Αναμονή τέλος για την Λουτ, προσμονή για τη συνέχεια

Στις 11.30 π.μ. συναντά τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, στις 4 μ.μ. τον Ακιντζί, υπό την κινητικότητα του «Πορθητή»

Του ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑ

Αναμονή τέλος για την κάθοδο της Αμερικανίδας διπλωμάτη Τζέν Λουτ, η οποία έρχεται σήμερα στην Κύπρο και αναμένεται να έχει συναντήσεις τόσο με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη όσο και με τον Μουσταφά Ακιντζί. Όπως έχει γίνει γνωστό, η πρώτη θα λάβει χώρα στις 11.30 το πρωί και η δεύτερη στις 4 το απόγευμα, και όπως και ο ίδιος ο Πρόεδρος Αναστασιάδης τόνισε χθες στο CNN με την ευκαιρία της επίσκεψής του στην Ελλάδα, δεν γνωρίζει τι μπορεί να έχει κατά νου η κ. Λουτ αλλά θα αναμένει με εποικοδομητική διάθεση. Το ουσιαστικό της υπόθεσης είναι αν μπορεί η κ. Λουτ να ξεκολλήσει τη διαδικασία διαπραγματεύσεων ή όχι. Αρμόδιες πηγές τονίζουν πως από τα μηνύματα που στέλνει η Τουρκία είναι δύσκολο να διαφανεί άμεσα αν θα υπάρξει αποτέλεσμα ή όχι. Προσώρας δεν έχει γίνει επίσης γνωστό αν θα έχει άλλες επαφές η κ. Λουτ και ποιες θα είναι αυτές. Πάντως ο Πρόεδρος Αναστασιάδης σε συνέντευξή του στο CNN Greece τόνισε πως δεν γνωρίζει τι μπορεί να φέρει η κ. Λουτ, αλλά η ε/κ πλευρά θα είναι με εποικοδομητική διάθεση που θα περιμένει ν' ακούσει όσα έχουν να ειπωθούν, μιλάοντας η «Κ» και με αρμόδιες πηγές, τονίζεται πως κανείς δεν είναι εν πρώτοις σε θέση να προδιαγράψει το παραμικρό, ειδικά με την τροπή που έχει πάρει και η δημόσια συζήτηση αλλά και οι ανταγκλήσεις στο εσωτερικό για τα περί συνομοσπονδίας. Είναι ενδεικτικό πάντως ότι κανείς δεν γνωρίζει το τι η κ. Λουτ αποκόμισε κατά τον πρώτο κύκλο των επαφών της με όλες τις πλευρές, ενώ και ο ΓΓ των ΗΕ δεν συμπεριέλαβε σημεία από τις εν λόγω επαφές στην έκθεσή του. Η οποία με τη σειρά της αναμενόμενη να συζητηθεί χθες στο Συμβούλιο Ασφαλείας, με φόντο και άμεσο σημείο ενδιαφέροντος, τι μέλει γενέσθαι με την ΟΥΝ-ΦΙΚΥΠ. Για το θέμα, λένε οι πληροφορίες, θα έχει σαφέστερη εικόνα ο ΥΠΕΕ Νίκος Χριστοδουλίδης, ο οποίος μεταβάνει αρχές Νοεμβρίου στις ΗΠΑ, όπου εκεί θα έχει συνάντηση και με την Αμερικανίδα πρέσβειρα στα ΗΕ, Νικί Χέιλι. Στις επαφές του ΥΠΕΕ

Η κάθοδος της κ. Λουτ αναμένεται να ρίξει φως στη συνέχεια του κυπριακού προβλήματος.

Η Άγκυρα διεξάγει παρασκηνιακές επαφές με τις εταιρείες που ενδιαφέρον για το φυσικό αέριο της Ανατολικής Μεσογείου.

συμπεριλαμβάνεται και εκείνη με τον Μάικ Πομπό αλλά και τον Γουές Μίτσελ.

Το ενεργειακό

Από την εικόνα όπως έχουν συμπίσει τα δεδομένα, δεν μπορεί ν' αποκοπεί το ενεργειακό εφθόνον ξεκινά την πορεία του προς το στόχο «Αλάνα 1», το τουρκικό γεωτρίπηλο «Πορθητής». Συνοδευόμενο καταρχήν από τα μηνύματα που έστειλε ο Τούρκος υπουργός Ενέργειας και Φυσικών Πόρων, Φατίχ Ντονμέζ, ο οποίος έστειλε το μήνυμά ότι «προσπάθασαν να περιορίσουν τα δικαιώματά μας βάσει του διεθνούς δικαίου, της Βορείας Κύπρου και της Τουρκικής Δημοκρατίας, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι προστατεύουμε κάθε πηγή ενέργειας. Προς το παρόν δεν υπάρχει κάποιος κίνδυνος για την ασφάλεια,

αλλά εάν παρενοχληθούμε, το πολεμικό μας ναυτικό θα κάνει αυτό που είναι απαραίτητο». Όπως ο ίδιος πρόσθεσε, σκιαγραφώντας τα επόμενα βήματα, στόχος της Τουρκίας είναι οι δυο γεωτρίπες των χωρών και πως η Τουρκία έχει θέσει ως βασικό της στόχο την ενεργειακή της ανεξαρτησία και καμιά δύναμη δεν μπορεί να το εμποδίσει αυτό.

Διπλωματία παρασκηνίου

Την ίδια ώρα, η Τουρκία καταβάλει προσπάθειες για την προβολή των συμφερόντων της παρασκηνιακά, στο διπλωματικό πεδίο. Η Άγκυρα διεξάγει παρασκηνιακές επαφές με τις εταιρείες που δείχνουν ενδιαφέρον για το φυσικό αέριο της Ανατολικής Μεσογείου. Παράλληλα, βολοδοσκοπεί τις προθέσεις των χωρών της περιοχής. Στα πλαίσια αυτής της προσπάθειας, ιδιαίτερη ενδιαφέρον φέρουν δυο εξελίξεις. Πρώτον, ότι παρά την ένταση που επικρατεί στον άξονα Άγκυρας-Τελ Αβίβ, Τουρκία και Ισραήλ επιχειρούν να κρατήσουν ζωντανούς τους διαύλους επικοινωνίας σε διάφορα πεδία. Δεύτερον, με την διαμεσολάβηση του Σουδάν, Τουρκία και Αίγυπτος ξεκινούν διαπραγματεύσεις για την πλήρη αποκατάσταση των σχέσεων τους.

Μίλησε η Συμμαχία Πολιτών για την ταμπακιέρα

Παραδοχή Παναγιώτη Σαββίδη πως ο Πρόεδρος συζητά από τις Προεδρικές εκλογές και για διαφορετική λύση

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Την παραδοχή ότι ο Πρόεδρος Αναστασιάδης έχει μιλήσει στη Συμμαχία Πολιτών, μεταξύ πρώτου και δεύτερου γύρου, για διαφορετική λύση, έκανε ο αναπληρωτής πρόεδρος του κόμματος Παναγιώτης Σαββίδης σε δηλώσεις του στο κρατικό κανάλι. Αυτή είναι και η πρώτη επίσημη παραδοχή πολιτικών κύκλων ότι ο Πρόεδρος συζητά για άλλη λύση από αυτή που συζητείται εδώ και 44 χρόνια, με το Προεδρικό να μην έχει κάνει ακόμη την οποία τοποθέτηση επί του ζητήματος.

Μιλώντας στο κρατικό κανάλι ο αναπληρωτής πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών σημείωσε πως τα περί συνομοσπονδίας και λύσης δύο κρατών τα οποία και συζητούνται στο παρασκηνίο δεν αποτελούν νέα σελίδα. «Σέρουμε πως ο Πρόεδρος έχει κάνει αυτές τις συζητήσεις στο παρασκηνίο εδώ και αρκετό καιρό, περί μίας λύσης που δεν είναι αυτό που διαπραγματεύονται τα τελευταία 44 χρόνια οι διάφορες κυβερνήσεις, αλλά κάτι διαφορετικό το οποίο έχει μέσα στοιχεία και συνομοσπονδιακά και στοιχεία δύο κρατών», ανέφερε ο Παναγιώτης Σαββίδης.

Μετάξύ Α και Β γύρου

Όπως αποκάλυψε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ενημέρωσε πως γίνονται αυτές οι συζητήσεις, όταν μεταξύ πρώτου και δεύτερου Κυριακής των προεδρικών εκλογών η Συμμαχία Πολιτών πήγε στο Προεδρικό. Ανέφερε πως ο Πρόεδρος δεν έδωσε περισσότερες πληροφορίες και σημείωσε πως «δεν βλέπουμε ότι είναι κακό να συζητάς κάτι για να διευρυνήσεις την αξία του και να το ακυρώσεις». Θα πρέπει να σημειωθεί πως η αποκάλυψη του Παναγιώτη Σαββίδη προκάλεσε κύμα αντιδράσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και όχι μόνο. Η Συμμαχία Πολιτών δεν θέλησε να σχολιάσει περαιτέρω το όλο ζήτημα, σε αντίθεση με το ΑΚΕΛ, το οποίο, διά του εκπροσώπου Τύπου του κόμματος Στέφανου Στεφάνου, καταγγέλλει τον Πρόεδρο για εκμετάλλευση του Κυπριακού για μικροπολιτικές σκοπιμότητες. «Ακόμα μια επιβεβαίωση ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Αναστασιάδης συζητά για λύση συνομοσπονδίας

Μεταξύ πρώτης και δεύτερης Κυριακής ο Νίκος Αναστασιάδης μίλησε για λύση με συνομοσπονδιακά στοιχεία και στοιχεία λύσης δύο κρατών σύμφωνα με τον αναπληρωτή πρόεδρο της Συμμαχίας Πολιτών, με το Προεδρικό να αποφεύγει να τοποθετηθεί.

και δύο κράτη. Αυτή τη φορά σχετικά αποκάλυψη έκανε ο κ. Παναγιώτης Σαββίδης, Αναπληρωτής Πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών. Όπως εξήγησε ο κ. Σαββίδης, αυτά είπε στη Συμμαχία Πολιτών ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μεταξύ των πρώτης και δεύτερης Κυριακής των προεδρικών εκλογών. Είναι πλέον αναπόφευκτο γεγονός ότι η όλη συζήτηση για δύο κράτη και συνομο-

Συνέντευξη από τον Πρόεδρο

Το Προεδρικό πάντως απέφυγε να κάνει τις όποιες δηλώσεις όπως άλλωστε έχει αποφύγει είτε να επιβεβαιώσει είτε να διαψεύσει τη φημολογία που επικρατεί το τελευταίο διάστημα περί συζήτησης για άλλη μορφή λύσης. Όπως επισημαίνουν κυβερνητικοί κύκλοι, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης θα δώσει το επόμενο διάστημα συνέντευξη Τύπου κατά την οποία αναμένεται να τοποθετηθεί επ' όλης της ύλης αλλά να δώσει παράλληλα τις απαιτήσεις του στα όσα λέγονται το τελευταίο διάστημα.

σπονδία δεν αν έρχισε, τουλάχιστον τροφοδοτείται και ενισχύεται από αυτά που λέει ο Πρόεδρος σε τρίτους. Κατά δεύτερο λόγο, είναι πλέον φανερό ποιος χρησιμοποιεί το Κυπριακό για μικροπολιτικές και κομματικές σκοπιμότητες. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Στεφάνου. Το ΑΚΕΛ έχει ξεκαθαρίσει, διά του γενικού γραμματέα του κόμματος Άντρου Κυπριανού σε συνέντευξη στην «Κ», πως οποιοσδήποτε διανοητής να μας πάρει στην κατεύθυνση της συνομοσπονδίας ή των δύο κρατών διαπράττει μία προδοτική πράξη. Αποκάλυψε παράλληλα πως πολλοί ξένοι με τους οποίους συζητά λένε πως ο Πρόεδρος συζητά αυτά τα ζητήματα, συνομοσπονδία και λύσης δύο κρατών. Την παραδοχή της Συμμαχίας Πολιτών σχολίασε και ο ανθυποψήφιος του Νίκου Αναστασιάδη για την προεδρία Σταύρος Μαλάς επικρινοτάς και τη Συμμαχία Πολιτών. «Αν κάποιος πολιτικός δυνάμεις, μεταξύ πρώτου και δεύτερου γύρου, ενημερώθηκαν από τον Νίκο Αναστασιάδη ότι συζητά λύση εκτός της ΔΔΟ και δεν το καταγγέλαν, τότε είναι συνεργός στην αλλαγή πλεύσης στο Κυπριακό και να μη βγάζουν τώρα την ουρά τους απ' έξω».

Καθαρά έσοδα 195 εκατ. είχε ο Φορέας έως τον Σεπτέμβριο

Θα φτάσουν στα 250 εκατ. μέχρι το τέλος του έτους - Στα 11 δις. ανέρχονται τα ΜΕΔ

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Στα 220 εκατομμύρια ευρώ ανέρχονται οι ακαθάριστες εισπράξεις σε μετρητά που απέφερε το «κακό» μέρος της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας εντός του 2018, με τις προοπτικές των εσόδων να εκτιμάται πως θα συνεχίσουν στους ίδιους ρυθμούς και στα επόμενα χρόνια. Συγκεκριμένα, μετά την πληρωμή των εργασιών στην Altamira Cyprus και άλλων εξόδων, οι καθαρές εισπράξεις μέχρι το Σεπτέμβριο του 2018 ανέρχονται σε 195 εκατομμύρια ευρώ. Έως το τέλος

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ήταν ξεκάθαρη για τη λειτουργία του Φορέα. Πρώτον, η διαχείριση να μην γίνεται από το ίδιο το κράτος αλλά από ιδιωτική εταιρεία και δεύτερον να βελτιώνονταν το νομοθετικό πλαίσιο και οι δικαστικές διαδικασίες για τα ΜΕΔ.

του έτους, το Υπουργείο Οικονομικών εκτιμά πως τα έσοδα θα φτάσουν τα 250 εκατομμύρια ευρώ, ποσό που είχε ανακοινωθεί και όταν διαχωρίστηκε ο Συνεργατισμός σε καλή και «κακή» τράπεζα. Στο κράτος, μετά την ιδιωτικοποίηση της ΣΚΤ και την απόκτηση του υγιούς της μέρους από την Ελληνική Τράπεζα, παρέμειναν περιουσιακά στοιχεία αξίας 8,3 δις. ευρώ στον Φορέα Διαχείρισης Δανείων. Ακόμα, στο σύνολο αυτό περιλήφθηκαν Μν Εξυπηρετούμενα Δάνεια αξίας 7 δις. ευρώ με εξασφαλίσεις, Εξυπηρετούμενα Δάνεια 0,5 δις. ευρώ, συμμετοχές σε εταιρείες αξίας περίπου 165 εκατ. ευρώ, αλλά και το σύνολο της ακίνητης περιουσίας της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας αξίας 600 εκατ. ευρώ. Όλα τα παραπάνω «μειναν» στον κακό Συνεργατισμό, ή αλλιώς στην ΣΕΔΙΠΕΣ, την εταιρεία που μετονομάστηκε.

Τα 220 εκατ. που εισπράχθηκαν ήδη, προέκυψαν δίχως την «ένεση» του Σχεδίου ΕΣΤΙΑ, αλλά και δίχως επίσης τα οφέλη που προκύπτουν από τις νέες νομοθεσίες για τα ΜΕΔ.

Αξίζει να σημειωθεί πως για την ακρίβεια τα περιουσιακά στοιχεία εκχωρήθηκαν στην ΚΕΔΙΠΕΣ, η οποία είναι θυγατρική της ΣΕΔΙΠΕΣ. Η ΚΕΔΙΠΕΣ, είναι ο Φορέας Διαχείρισης Δανείων της Κύπρου. Τη διαχείριση των περιουσιακών αυτών στοιχείων την κάνει η Altamira Cyprus, η εταιρεία που συνήψε συμφωνία με τον παλιό Συνεργατισμό για να διαχειρίζεται τα δάνειά του. Η Altamira θα συνεχίσει τις εργασίες για τις οποίες προσλήφθηκε, δηλαδή να εισπράξει τα δάνεια, ενώ οι μετοχές και τα ακίνητα που έχει η ΚΕΔΙΠΕΣ να πωληθούν.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ήταν ξεκάθαρη για τη λειτουργία του Φορέα. Πρώτον, η διαχείριση να μην γίνεται από το ίδιο το κράτος και να γίνεται από ιδιωτική εταιρεία (γίνεται από την Altamira) και δεύτερον να βελτιώνονταν το νομοθετικό πλαίσιο και οι δικαστικές διαδικασίες

για τα Μν Εξυπηρετούμενα (κάτι που έγινε τον Ιούλιο του 2018). Υπογραμμίζεται πως η Altamira πληρώνεται ανάλογα με την επιτυχία εισπραξης.

Επιτυχία

Τα 220 εκατ. που εισπράχθηκαν εντός του 2018, αξίζει να σημειωθεί πως προέκυψαν δίχως την «ένεση» του Σχεδίου Επικυρωμένης Δόσης Δανείων, την λεγόμενη ΕΣΤΙΑ, αλλά και δίχως επίσης τα οφέλη που προκύπτουν από τις νέες νομοθεσίες για τα ΜΕΔ. Γιατί πολύ απλά δεν πρόλαβαν να εφαρμοστούν. Από αυτά τα δύο δεδομένα, συνειντάγεται πως είναι εφικτός ο στόχος των 250 εκατ. εσόδων από το Φορέα και να «εμβάζει» - όπως σημείωσε ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών ο υπουργός Οικονομικών Χάρης Γεωργιάδης - κάθε τριμηνία σταθερά έσοδα στο κράτος. Ωστόσο, δεν

έχει ξεκαθαρίσει η στατιστική μεταχειρίσις, δηλαδή εάν θα λογίζεται ως δημόσιο ή χρηματοδοτικό έσοδο το εν λόγω έμβασμα. Λεπτομέρεια μιν, αλλά πρέπει να σημειωθεί, όσο περνούν τα χρόνια και αφού τα ΜΕΔ θα εξυπηρετούνται, άρα και θα αποπληρωθούν εντελώς, τα έσοδα του Φορέα θα έχουν φθίνουσα πορεία. «Είμαστε τεκμηριωμένα αισιόδοξοι ότι θα υπάρχει μια ροή εσόδων από αυτή την πράξη και θα φέρουν μια μη επαναλαμβανόμενη αύξηση του δημοσίου κέρους. Κάθε ευρώ που θα εισπράττεται από αυτά τα δάνεια, ενοίκια και άλλα, είναι μια καινούργια πηγή δημοσίων εσόδων», ανέφερε τη Δευτέρα ο Υπουργός.

Σε ρόλο μάεστρου η PwC

Βάσει της συμφωνίας που είχε υπογράψει ο Συνεργατισμός το 2017, η εταιρεία διαχείρισης που λειτουργεί τη δεδομένη στιγμή μέχρι να ξαναγίνει διαγωνισμός, είναι η Altamira. Ωστόσο, δεν έχει ξεκαθαρίσει η στατιστική μεταχειρίσις, δηλαδή εάν θα λογίζεται ως δημόσιο ή χρηματοδοτικό έσοδο το εν λόγω έμβασμα. Τη στελέχωση του ΔΣ της ΚΕΔΙΠΕΣ έχει αναλάβει η PwC και μέχρι τις 20 Νοεμβρίου θα υποδείξει τα πρόσωπα που θα την πληρώσουν. Στη συνέχεια, η PwC θα προχωρήσει σε μελέτη, ώστε να επιλέξει η Εταιρεία Διαχείρισης Δανείων (servicer) που θα συνεχίσει το έργο της Altamira. Μπορεί να έρθει μια διαφορετική, μπορεί να συνεχίσει και η ίδια η Altamira.

Τη λειτουργία πέντε γραφείων εξυπηρέτησης σε Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Παραλίμνι και Πάφο, ανακοίνωσε η Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΚΕΔΙΠΕΣ) θυγατρική της ΣΕΔΙΠΕΣ, πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας (ΣΚΤ). Όπως αναφέρεται σε ανακοίνωση της ΚΕΔΙΠΕΣ, μέσω των γραφείων εξυπηρέτησης, οι δανειολήπτες θα μπορούν να πληροφορούνται σχετικά με τις μη εξυπηρετούμενες τους κορνήσεις, να καταθέτουν μετρητά ή/και επιταγές στους λογαριασμούς τους, να εξοφλούν τα δάνειά τους και να αλλάζουν τα προσωπικά τους στοιχεία.

Παίρνει σειρά η Κεντρική Τράπεζα στις έρευνες για ΣΚΤ

Ος προπομπός της παρουσίασης Χρυστάλλας Γιωρκάτζη ενώπιον της Ερευνητικής Επιτροπής που διερευνά τα αίτια κατάρρευσης του Συνεργατισμού μπορεί να θεωρηθεί η εμφάνιση τριών λειτουργών της Κεντρικής Τράπεζας στο «Φιλοξενία». Μια εξέλιξη η οποία ουσιαστικά καταδεικνύει πως το έργο της Επιτροπής Αρέστη έχει εισέλθει στην τελική ευθεία. Γιώργος Συρίκας, πρώην Εκτελεστικός Σύμβουλος της Κεντρικής Τράπεζας, Γιάγκος Δημητρίου, Διευθυντής Εποπτείας, και Κωνσταντίνος Ηροδότου, Εκτελεστικός Σύμβουλος, έχουν κληθεί και θα παρουσιάσουν την Τετάρτη στην Ερευνητική Επιτροπή.

Η παρουσία των τριών προσώπων αναμένεται να ρίξει περισσότερο φως για τις συνθήκες που επικρατούσαν στο Συνεργατισμό πριν το 2014, χρόνια κατά την οποία το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου τέθηκε υπό την ομπρέλα του Ενταίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM). Άγνωστο παραμένει αν οι τρεις λειτουργοί της Κεντρικής Τράπεζας θα είναι σε θέση να απαντήσουν σε ερωτήσεις της Επιτροπής για την περίοδο μετά το 2014 ένεκα του γνωστού ζητήματος που έχει προκύψει με τον SSM, τις διαβαθμισμένες πληροφορίες και έγγραφα.

Θέμα που αγγίζει περισσότερο τον Κωνσταντίνο Ηροδότου ο οποίος διορίστηκε στην Κεντρική Τράπεζα αρχές του 2017. Μετά την παρουσία των τριών σε μνημονία που δεν έχει κλείσει θα παρουσιασθεί και η Διοικητρια της Κεντρικής Τράπεζας με τα μέλη της Επιτροπής να προετοιμάζονται με την μελέτη στοιχείων που έχουν ενώπιόν τους.

Η παρουσία Πανίκου

Η εβδομάδα σε ό,τι αφορά τις έρευνες ξεκίνησε με ισχυρές παρουσίες της περιόδου πριν την ανακεφαλαιοποίηση της ΣΚΤ. Εξχωριστό ενδιαφέρον είχε η εμφάνιση του Πανίκου Δημητριάδη, κεντρικού τραπεζίτη την περίοδο εκείνη. Κύριο χαρακτηριστικό της κατάθεσης Δημητριάδη μέσω τηλεδιάσκεψης από το Λονδίνο οι ευθύνες μετά την πρώτη ανακεφαλαιοποίηση της ΣΚΤ. Ο τώως Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας υποστήριξε έντονα πως ο Συνεργατισμός Πιστωτικός Τομέας ήταν βιώσιμος με την προϋπόθεση ότι θα εφαρμόζονταν όσα προέβλεπε το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης. Για τον κ. Δημητριάδη ένα επίσης σοβαρό πρόβλημα του Συνεργατισμού ήταν η μη διαχείριση των προβληματικών δανείων. Όπως είχε χαρακτηρίσει, στην Κύπρο δεν σκόνασαν το τηλέφωνο να πουν ότι υπάρχει πρόβλημα.

Ο Σταυράκης

Η παρουσία του πρώην υπουργού Οικονομικών Χαρίλαου Σταυράκη ήταν σύντομη και αν κατά ξεχώρισε από την κατάθεσή του ήταν η ανάγνωση από τον πρόεδρο της Επιτροπής πρακτικών στα οποία ο τότε Πρόεδρος της Δημοκρατίας Δημήτρης Χριστόφιας σε μια περίπτωση αναφερόταν σε ένα δάνειο 9 εκατ. ευρώ που αφορούσε παράγοντες του Συνεργατισμού με την παράκληση το όλο θέμα να διερευνηθεί.

Ο μάρτυρας, ερωτηθείς από τον πρόεδρο της Επιτροπής, απάντησε πως δεν θυμάται τη συγκεκριμένη περίπτωση παραπέμποντας στα πρακτικά του τότε Υπουργικού Συμβουλίου. Ο πρόεδρος της Επιτροπής επικαλέστηκε και πάλι δήλωση του Δημήτρη Χριστόφια στην οποία ο τώως Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναφερόταν και πάλι στο Συνεργατισμό και στους κινδύνους εμπλοκής της ΕΕ με τα τεστ ανοχής. Μάλιστα ο τότε Πρόεδρος της Δημοκρατίας φερόταν να είχε πει ο καιρός που ο καθένας έκανε την δική του πολιτική στο Συνεργατισμό έχει περάσει.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΟΜΑΡΑΣ

10th anniversary WALK

11.11.2018

Dr Yiota Demetriou THE DANCING QUEEN FOUNDATION

I'd Rather Walk than Drink and Drive

REGISTER NOW ONLINE www.dancingqueenfoundation.com until 04/11/2018 - T. 25818140

PLATINUM SPONSOR

GOLD SPONSORS

SILVER SPONSORS

MEDIA SPONSORS

ΣΑΒΒΑΤΟ
10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2018
ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΜΕΓΑΡΟ
13:45-18:15

ΔΩΡΕΑΝ ΕΙΣΟΔΟΣ
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΜΕΝΗ

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΗ

Συντονιστής: **Ηρόδοτος Μιλτιάδους**, Πρόεδρος Ένωσης Αθλητικογράφων Κύπρου

13:45-14:00 Αφίξεις / Εγγραφές

14:00-14:30 Η πλευρά του πρωταθλητή
Κωνσταντίνος Καραλαμπίδης, Υπεύθυνος Στρατηγικής Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδόσφαιρου (ΚΟΠ)

14:30-15:50 Διατροφή και Αθλητική
Νικολέτα Μιχαηλίδου, MSc, RD, Κλινική Διατροφολόγος Αθλητική Διατροφολόγος

Ψυχολογία και Αθλητική
Δρ Ανθή Λούτσιου, Psyd Εγγεγραμμένη Κλινική Ψυχολόγος, EuroPsy Certified

Κλινικός Έλεγχος Αθλητή / Αντεδείξεις στην άσκηση
Δρ Κώστας Σχίτσας, Παθολόγος

15:50-16:00 Παρουσίαση προϊόντων της εταιρείας MSJ
Μαρία Ζαχαράκη, MSJ's Scientific Promotion Manager, Group Trainer, Βιολόγος

16:00-16:30 Διαλείμμα, καφές

16:30-18:00 Εργαστηριακή Ιατρική
Χάρης Μαυρομουστάκης, Ms Medical Microbiology, Ms Immunology, Virology Specialist

Ποδιατρική και Άθληση
Μαρία Μιαμηλιώτου-Πολυδώρου, Ποδολόγος-Ποδιατρός

Χειροπρακτική και Άσκηση
Γιώργος Ώθινος, DC Δρ Χειροπρακτικής, BA Human Physiology

Αξιολόγηση και Πρόληψη Τραυματισμών
Κωνσταντίνος Βονιάτης, Κλινικός Φυσιοθεραπευτής

18:00-18:15 Συναντήστε τους εμπειρογνώμονες

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ

Για πληροφορίες: 99515526
science4athletes@gmail.com

Τα επόμενα βήματα για την marina Πάφου εξετάζει το Υπουργείο Εμπορίου, που αναμένεται ότι θα προχωρήσει σε νέα διαδικασία προσφορών, αν το δικαστήριο απορρίψει την προσφυγή της Poseidon.

Δεν στεριώνει πριν από το 2019 η marina Πάφου

Αποσύρθηκε η Rafilia, εξετάζεται η προσφυγή της Poseidon και οι Παφίτες περιμένουν την marina τους

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Μετέωρη για πολλοστή φορά βρίσκεται η ανάπτυξη marinas στην Πάφο, μετά την απόσυρση του ενδιαφέροντος της εταιρείας Rafilia την περασμένη εβδομάδα. Παρά το γεγονός ότι δεν υπήρχε για μήνες κινητικότητα στο θέμα, λόγω της προσφυγής της εταιρείας Poseidon στην αναθεωρητική αρχή προσφορών αλλά και αργότερα λόγω της διαπίστωσης περί λάθους στην σύνθεση της

Απέσυρε το ενδιαφέρον του λόγω καθυστερήσεων στη διαδικασία ο επενδυτής πίσω από την Rafilia. Η εταιρεία επιφυλάσσεται να εκδηλώσει εκ νέου το ενδιαφέρον της σε περίπτωση νέας προκήρυξης διαγωνισμού.

διαχειριστικής αρχής marinarum, η απόσυρση της Rafilia έχει θορυβήσει τους τοπικούς παράγοντες της πόλης και έχει προβληματίσει το Υπουργείο Εμπορίου. Ήδη, σε επίπεδο Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Πάφου, έχουν γίνει επαφές με τον υπουργό Εμπορίου Γιώργο Λακκοτρύπη, στον οποίο έχει τεθεί επιτακτικά το ζήτημα για το ποια ενδεχομένως να είναι τα

επόμενα βήματα στο θέμα. Πρόκειται σαφώς για έργο υποδομής στο οποίο η Πάφος έχει επενδύσει πολλές προσπάθειες για την ανάπτυξη της, όπως υπογραμμίζουν τοπικοί φορείς, το οποίο κινδυνεύει να μείνει στο συρτάρι λόγω αλληπάλληλων προσφυγών και χρονοβόρων γραφειοκρατικών διαδικασιών, που κρατούν ούτε λίγο ούτε πολύ δώδεκα χρόνια.

Νοέμβριο το δικαστήριο

Η εκδίκαση της υπόθεσης αναμένεται να αρχίσει στις 12 Νοεμβρίου, και στη βάση του πιο αισιόδοξου σεναρίου θα ολοκληρωθεί μέχρι τέλος του χρόνου. Ωστόσο, με βάση και προηγούμενη εμπειρία στην χρονική διάρκεια εκδίκασης παρόμοιων υποθέσεων, θα πρέπει να θεωρείται βέβαιο ότι η υπόθεση marina Πάφου θα καταλήξει τελικά στους ώμους του νεοσύστατου Υπουργείου Τουρισμού. Κάτι που σημαίνει ότι ο άσπρος ή όχι, ο καπνός από το Ανώτατο Δικαστήριο δεν θα βγει πριν το 2019. Εξέλιξη η οποία δημιουργεί ερωτηματικά είναι η απόσυρση της Rafilia από την διαδικασία αναφοράς στην «Κ» πηγές από την κοινοπραξία Poseidon. Υπογραμμίζουν παράλληλα πως από την στιγμή που υπάρχει σε εξέλιξη δικαστική διαδικασία, αυτή θα πρέπει να τύχει σεβασμού από το Υπουργείο. Στην περίπτωση δε που το δικαστήριο αποφασίσει υπέρ της εταιρείας, τότε η Poseidon δηλώνει έτοιμη να προχω-

ρήσει με υπογραφή συμβολαίων, ενώ ο επενδυτής ο οποίος θα χρηματοδοτήσει το έργο, (οίκος με βάση τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα), αναμένεται ότι θα πιάσει αμέσως δουλειά.

Από το 2007

Η διαδικασία για την κατασκευή

Ζημιά στην τοπική οικονομία

Είτε θα επικαιροποιηθεί και θα επαναπροκηρυχθεί ο διαγωνισμός, είτε θα γίνει διευθέτηση με την Poseidon αναφέρει στην «Κ» ο πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Πάφου, Ανδρέας Δημητριάδης, ωστόσο υπογραμμίζει ότι η λήψη οποιασδήποτε απόφασης θα είναι θέμα ημερών. Τόσο το ΕΒΕ Πάφου όσο και ο δήμαρχος της πόλης Φαίδωνας Φαίδωνος υπέδειξαν ότι η καθυστέρηση λειτουργεί κατά το αντίθετο, κάτι που έθεσαν και ενώπιον του Υπουργού Εμπορίου σε συνάντησή τους την Κυριακή. «Είναι λυπηρό το γεγονός ότι η Πάφος ταλαιπωρείται για δέκα σχεδόν χρόνια κυρίως λόγω δικαστικών διαδικασιών. Η πρόσβαση στα δικαστήρια μπορεί να αποτελέσει εργαλείο στα χέρια επιχειρηματιών για να αναβάλλουν και να διαωνίζουν την λήψη μιας απόφασης», σχολίασε σχε-

τως marinas στην Πότιμα της Πάφου, μετρά έντεκα και πλέον χρόνια και πρόκειται για έργο με κόστος γύρω στα 300 εκατομμύρια ευρώ. Με εμβαδόν 155.000 τμ, προδιαγραφές για χωρητικότητα και για ελλιμενισμό περίπου χιλίων σκαφών, ανάπτυξη οικιστικών επαύλεων και εμπορικών υ-

ποδομών, εστιατορίων, πολιτιστικών και αθλητικών κέντρων, ήταν ξεκάθαρο ότι επρόκειτο για έργο στο οποίο είχαν εναποτεθεί πολλές ελπίδες για την ώθηση που θα έδινε στην Πάφο.

Όταν το 2007 προκηρύχθηκαν για πρώτη φορά οι όροι του διαγωνισμού, αρμόδια επιτροπή ήταν η επιτροπή προσφορών του Υπουργείου Εμπορίου, η οποία αντικαταστάθηκε στη συνέχεια από την διαχειριστική επιτροπή marinarum. Ας σημειωθεί ότι η Poseidon ήταν ο πρώτος προσφοροδότης στον οποίο είχε κατακυρωθεί η προσφορά, από την οποία ωστόσο αποσύρθηκε στη συνέχεια, όταν σύμφωνα με την διαχειριστική αρχή marinarum δεν δόθηκαν τα απαραίτητα πιστοποιητικά ρευστότητας της εταιρείας για την επένδυση που είχαν ζητηθεί, ύψους περί των 50 εκατ. ευρώ.

Επιλέγεται τότε η Rafilia ως δεύτερος επιλακών προσφοροδότης. Το δεδομένο είναι ότι από τον Ιούλιο του 2007 μέχρι σήμερα η διαδικασία αντί να ευδοκίμηση, δοκιμάζεται για δέκα και πλέον χρόνια μέσα σε αδιάσπαστες συνεδριάσεις διαχειριστικών επιτροπών, και προσφυγών. Το ότι την περασμένη εβδομάδα αποσύρθηκε από την διαδικασία η Rafilia, δεν είναι τίποτα περισσότερο παρά η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι για τους φορείς της Πάφου, και μια απόδειξη για τον αντίκτυπο στην ανάπτυξη από ατέρμονες γραφειοκρατικές διαδικασίες.

Ατέρμονες διαδικασίες

Η απόσυρση της Rafilia κρύβει την απόσυρση του ενδιαφέροντος του επενδυτή, ο οποίος ήταν έτοιμος να επενδύσει ποσό περί των 300 εκατ. ευρώ στην Πάφο, ωστόσο αποσύρθηκε λόγω των ατέρμονων διαδικασιών. Η εταιρεία δεν αποκλείει πάντως το ενδιαφέρον του επενδυτή και της ίδιας να επιστρέψει στο τραπέζι, στην περίπτωση επαναπροκήρυξης του διαγωνισμού, με διαφορετικές και πιο σύγχρονες προδιαγραφές. Από την Rafilia υπογραμμίζουν ότι έργα τέτοιου βελγνεκούς χρειάζονται επενδύσεις από το εξωτερικό, τους οποίους για να προσελκύσουμε στην Κύπρο θα πρέπει να διασφαλιστεί σε πρώτο στάδιο, ότι οι επενδύσεις δεν θα σκορτάψουν σε χρονοβόρες διαδικασίες.

Παρά το γεγονός ότι ψέγει την απόσυρση της Rafilia, και η ίδια η Poseidon είναι δέσμια των γραφειοκρατικών διαδικασιών τα τελευταία χρόνια με έξοδα δεκάδων εκατομμυρίων να καταβάλλονται σε συμβούλους, δικηγόρους και γγυνητικές.

Σύμφωνα με πηγές από την κοινοπραξία, επί δέκα χρόνια ποσό που πλησιάζει το ένα εκατ. ευρώ είναι δεσμευμένο ώστε να είναι σε ισχύ εγγυητική πιστοτολή συμμετοχής. Η Poseidon, μόλις την περασμένη εβδομάδα, ανανέωσε την εγγυητική πιστοτολή της στο Υπουργείο Εμπορίου, ύψους 850.000 ευρώ (δεσμευμένα κεφάλαια των μετόχων).

ΑΡΘΡΟ / Του **ΑΝΔΡΕΑ ΜΙΛΙΑΩΝΗ**

Εξι προτεινόμενες, αιτιολογημένες αλλαγές στο σχέδιο ΕΣΤΙΑ

Η μεγάλη διαφορά του προτεινόμενου σχεδίου ΕΣΤΙΑ από το υφιστάμενο σχέδιο προστασίας πρώτης κατοικίας (που διαχειρίζεται ο Κυπριακός Οργανισμός Ανάπτυξης Γης) είναι η κατηγορία 3, που είναι βασικά η μεγάλη πρόκληση του ΕΣΤΙΑ. Το 44% της κρατικής κορηγίας πάει σε αυτή την κατηγορία και δεν δικαιολογείται από τα στοιχεία που συνήθως χαρακτηρίζουν «ευάλωτες» ομάδες. Συγκεκριμένα, 367 εκατομμύρια ευρώ (σε ορίζοντα μέχρι και 25 έτη) θα επικορηγούνται νοικοκυριά που έχουν πρώτη κατοικία αξίας 214 χιλ. μέχρι 350 χιλ. ευρώ και επιπρόσθετη περιουσία από 268 χιλ. μέχρι 438 χιλ. ευρώ. Με βάση τα στοιχεία (για το έτος 2016) που δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (<https://goo.gl/CdkCq4>) 50% των νοικοκυριών στην Κύπρο έχουν πρώτη κατοικία με αξία κοντά στις 200 χιλ. ευρώ. Άρα τα περιουσιακά κριτήρια του ΕΣΤΙΑ κρίνονται ως πολύ γενναιά. Η μόνη πιθανή εξήγηση που απομένει είναι ότι η 3η κατηγορία στοχεύει σχεδόν αποκλειστικά στο να βοηθήσει τις τράπεζες να απαλλαγούν από σημαντικό όγκο ΜΕΔ. Κάπου εδώ βρίσκεται και το μεγαλύτερο κομμάτι του πηκτικού κινδύνου που πιθανόν να επηρεάσει

υφιστάμενες κορηγίες από το τραπεζικό σύστημα.

Επίσης, τα εισοδηματικά κριτήρια (50 χιλ. ευρώ ακαθάριστο εισόδημα νοικοκυριού) καλύπτει από μόνο του 4 στα 5 νοικοκυριά με βάση τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου (για το έτος 2016: <https://goo.gl/ZHqzQm>), που πάλι δεν φαίνεται να εμπίπτει στην κατηγορία «ευάλωτες ομάδες».

Σε συνέχεια της συνέντευξής μου στις 8/7/2018 (στον «Φιλελεύθερο» <https://goo.gl/QqCQnp>) σχετικά με το ΕΣΤΙΑ και τη διαχείριση Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (ΜΕΔ), δίνω πιο κάτω έξι προτάσεις που θα βοηθήσουν στο να μειωθεί ο πηκτικός κίνδυνος και το περί δικαίου αίσθημα σε σχέση με το ΕΣΤΙΑ:

- Να αποκλειστούν στρατηγικοί κατοικηθέντες.*
- Να αποκλειστούν πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα.**
- Να αλλάξει το ποσοστό επιδότησης κλιμακωτά ως ακολούθως:
- Να επιδοτηθούν οι πιο ευάλωτες ομάδες με μεγαλύτερο ποσοστό της δόσης τους (π.χ. 70% αντί 33%) το οποίο να μειώνεται (σταδιακά μέχρι και σχεδόν στο 0%) όσο αυξάνονται τα περιουσιακά/εισοδηματικά στοιχεία.
- Να εστιαστούν τα εισοδηματικά

ΕΣΤΙΑ: Επιδότηση (€)

Κατ.	Νοικοκυριά			Αξίες			
	Αριθμός	Ποσοστό (%) επί συνόλου	Ελάχιστη αξία κατοικίας €000	Μέγιστη αξία κατοικίας €000	Μέση Αξία κατοικίας €000	Επιδότηση €000	Ποσοστό (%) επί συνόλου
1	2.614	20%		98	49	128.000	15%
2	6.535	50%	98	214	156	340.000	41%
3	3.921	30%	214	350	282	367.000	44%
Σύν.	13.070	100%				835.000	100%

Το σχέδιο ΕΣΤΙΑ όπως ανακοινώθηκε στις αρχές Ιουλίου 2018 έχει την ακόλουθη μορφή με βάση τα στοιχεία που ανακοίνωσε το Υν. Οικονομικών.

Υφιστάμενο Σχέδιο ΕΣΤΙΑ: Επιδότηση σε €

και περιουσιακά κριτήρια στις ευάλωτες ομάδες (όπως το υφιστάμενο σχέδιο πρώτης κατοικίας).

Εισοδηματικά κριτήρια νοικοκυριού μέχρι 25.000 και αναπροσαρμογή ανάλογα με αριθμό μελών οικογένειας (κα-

λύπτει κοντά στο 40% των νοικοκυριών).

Περιουσιακά κριτήρια 1ης κατοικίας μέχρι 200.000 (που καλύπτει κοντά στο 50% των νοικοκυριών).

Επιπρόσθετα περιουσιακά στοιχεία

μέχρι 100 χιλ. ευρώ.

Η ημερομηνία αξιολόγησης να μεταφερθεί από Σεπτέμβριο του 2017 σε προηγούμενη ημερομηνία. Για παράδειγμα η ημερομηνία να γίνει τέλος 2016 για τους ακόλουθους λόγους:

• Η επίδραση της κρίσης που άρχισε το 2013 θα συμπεριληφθεί.

• Η επίδραση της προεκλογικής περιόδου για τις προεδρικές του 2018 να μη συμπεριληφθεί.

Συγκεκριμένα οι υποσχέσεις κοινοπραξιών επιτελείων για κούρεμα δανείων, πολύ πιθανόν να αυξήσουν τον πηκτικό κίνδυνο – δηλαδή άρχισε ο κόσμος που μπορούσε να πληρώνει δάνεια, να σταματά να πληρώνει τα δάνειά του. Αφού το ΕΣΤΙΑ βοηθάει και τις τράπεζες να δοθούν τραπεζικές μετοχές στο κράτος.

*Ορισμός Στρατηγικού κατοικηθέντες: Νοικοκυριό που δεν δικαιούται κρατικής βοήθειας (π.χ. ΕΕΕ) και έχει μνημιαίο ακαθάριστο εισόδημα με δύο φορές τη μηνιαία δόση (σε ολόκληρο το τραπεζικό σύστημα) και δεν πληρώνει. Η εναλλακτικά, νοικοκυριά που έχουν σχετικά μικρή πιθανότητα αθέτησης της δανειακής υποχρέωσης, αλλά στην πραγματικότητα, έχουν σημαντικές καθυστερήσεις (αρνούνται να πληρώσουν).

**Ορισμός Πολιτικά Εκτεθειμένου Προσώπου (ΠΕΠ): όπως καθορίζεται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων (πρώην και νυν): βουλευτές, ανώτερους κυβερνητικούς λειτουργούς, τοπικές αρχές κ.λπ.

Λάρνακα - Βουκουρέστι, και μετά... όλη η Ευρώπη!

www.blueairweb.com

Αποκλειστικός Αντιπρόσωπος
ONICISION LTD

(357) 22 755 300

ή μέσω των ταξιδιωτικών πρακτόρων της περιοχής σας

Ανησυχία στην Κίνα για την επιβράδυνση της οικονομίας

Παρεμβάσεις για στήριξη της αγοράς από τον διοικητή της κεντρικής τράπεζας

Κλίμα συναγερμού επικρατεί στην Κίνα, καθώς μία ημέρα μετά την πτώση των κινεζικών χρηματιστηρίων δόθηκαν χθες στη δημοσιότητα τα τελευταία στοιχεία που φέρουν την οικονομία να επιβραδύνεται. Σημειώνει μάλιστα τη χαμηλότερη ανάπτυξη των τελευταίων 10 ετών. Από τον αντιπρόεδρο της κυβέρνησης μέχρι την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προβαίνουν σε καθυποχαστικές δηλώσεις.

Τα στοιχεία αφορούν το τρίτο τρίμηνο του έτους, στη διάρκεια του οποίου η κινεζική οικονομία αναπτύχθηκε κατά 6,5% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του περασμένου έτους. Ο ρυθμός αυτός είναι κατώτερος των προβλέψεων για 6,6% αλλά και από την ανάπτυξη 6,7% του προηγούμενου τριμήνου.

Είναι, άλλωστε, ο χαμηλότερος ρυθμός που έχει καταγραφεί μετά το πρώτο τρίμηνο του 2009 μεσούσης της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης. Έχει προηγηθεί την Πέμπτη ακόμη μία σημαντική υποχώρηση των κινεζικών χρηματιστηρίων που στη διάρκεια του έτους έχουν επανειλημμένες σημειώσει μεγάλες απώλειες.

Ο δείκτης CSI 300 των εταιρειών που είναι εισηγμένες στο χρηματι-

στήριο της Σαγκάης και της Σεντζέν έχει καταγράψει συνολική πτώση 25,5% από τις αρχές του έτους.

Ο συνδυασμός των δυσοίωνων εξελίξεων εξώθησε τις Αρχές να παρέμβουν φραστικά και έμπρακτα. Πρώτος ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Λιου Χε έσπευσε να τονώσει την εμπιστοσύνη της αγοράς στην κινεζική οικονομία, προεξοφλώντας πως η δεύτερη οικονομία στον κόσμο θα διατηρήσει σταθερή ανάπτυξη. Αναγνώρισε, ωστόσο, ότι η Κίνα αντιμετωπίζει οικονομικές προκλήσεις, ενώ επέκρινε τις τράπεζες της χώρας ότι είναι απρόθυμες να στηρίξουν τον ιδιωτικό τομέα. «Αν, πάντως, κοιτάξετε την οικονομία από μια ευρύτερη διαχρονική οπτική γωνία, θα δείτε ότι η κίτρινη της είναι καλή», τόνισε ο κ. Λιου μιλώντας στα εισημια ΜΜΕ της Κίνας, την κινεζική τηλεόραση, το πρακτορείο Σιν Χουά και την επίσημη εφημερίδα «Λαϊκή Ημερησία».

Παράλληλα, ο διοικητής της κεντρικής τράπεζας Γι Γιανγκ έσπευσε να καθυποχάσει την αγορά σχετικά με τις επανειλημμένες πτώσεις των κινεζικών χρηματιστηρίων.

Υποσχέθηκε να λάβει μέτρα για να καλυφθούν οι ανάγκες χρηματοδότησης των κινεζικών εταιρειών και εν-

Ο διοικητής της κεντρικής τράπεζας έσπευσε να καθυποχάσει την αγορά σχετικά με τις επανειλημμένες πτώσεις των κινεζικών χρηματιστηρίων. Υποσχέθηκε να λάβει μέτρα για να καλυφθούν οι ανάγκες χρηματοδότησης των κινεζικών εταιρειών και ενθάρρυνε τις τράπεζες να ενισχύσουν τον δανεισμό προς τον ιδιωτικό τομέα.

Η κινεζική οικονομία αναπτύχθηκε κατά 6,5% το γ' τρίμηνο σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του περασμένου έτους.

θάρρυνε τις τράπεζες να ενισχύσουν τον δανεισμό προς τον ιδιωτικό τομέα. Ο επικεφαλής της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Λιου Σιγιού υποσχέθηκε, επίσης, από την πλευρά του πως η κυβέρνηση θα λάβει μέτρα για να διευκολύνει τις επενδύσεις σε εισηγμένες εταιρείες, να επισπεύσει τις εγκρίσεις συγχωνεύσεων εταιρειών

και να στηρίξει τις εκδόσεις ομολόγων. Οι υποσχέσεις έδωσαν ώθηση στον δείκτη SSEC της Σαγκάης, που ενώ υποχωρούσε κατά 1% στην αρχή της χθεσινής συνεδρίασης, στη συνέχεια κατέγραψε κέρδη 2,6%. Οικονομικοί αναλυτές ερμηνεύουν, πάντως, μάλλον απαισιόδοξα τις εξελίξεις στην κινεζική οικονομία. Μιλώντας στο Reuters ο Κότα Χιραγιάμα, οικονομολόγος αναλυτής αναδυόμενων αγορών στην SMBC Nikko Securities, τόνισε ότι «η τάση επιβράδυνσης ενισχύεται παρά τις υποσχέσεις των κινεζικών αρχών που ενθαρρύνουν τις εγχώριες επενδύσεις». Όπως επισήμανε, η εγχώρια ζήτηση έχει υποχωρήσει σε αντίθεση με τις εξαγωγές που ήταν απροσδόκητα ενισχυμένες.

Ισχυρό χαρτί οι εξαγωγές

Παρά τον σινοαμερικανικό εμπορικό πόλεμο, οι εξαγωγές παραμένουν το ισχυρό χαρτί της Κίνας. Στη διάρκεια των τριών πρώτων τριμήνων του έτους αυξήθηκαν συνολικά πάνω από 14,5%. Όπως επισημαίνουν οι Financial Times, η Κίνα έχει επιλέξει να θυσιάσει το γούαν για να διατηρήσει σταθερή την οικονομία της. Από τον Απρίλιο το γούαν έχει υποτιμηθεί κατά περίπου 10% έναντι του δολαρίου. Βρίσκεται στα χαμηλότερα επίπεδα που έχει σημειώσει από τον Ιανουάριο του 2017 και κυμαίνεται περίπου στα 6,94 γούαν προς ένα δολάριο. Η βρετανική εφημερίδα επισημαίνει επίσης ότι η κινεζική

οικονομία έχει τονωθεί και χάρη στην ανάπτυξη της αμερικανικής οικονομίας. Αντιδρώντας, άλλωστε, στους δασμούς που έχει επιβάλει ο Ντόναλντ Τραμπ στις εισαγωγές κινεζικών προϊόντων, το Πεκίνο λαμβάνει διαρκώς μέτρα στήριξης της οικονομίας. Προ ημερών, η Τράπεζα της Κίνας καλάρωσε το ύψος των κεφαλαίων που οφείλουν να διατηρούν οι κινεζικές τράπεζες απελευθερώνοντας, έτσι, στην αγορά πάνω από 100 δισ. δολ. Το Πεκίνο έχει, άλλωστε, ενθαρρύνει τις περιφερειακές αρχές να εκδίδουν περισσότερα ομόλογα ώστε να αντλούν κεφάλαια για τη χρηματοδότηση έργων υποδομής.

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι, τόνισε πως η νομισματική ένωση θα παραμείνει «εύθραυστη» εάν δεν ολοκληρωθεί. «Και όταν λέω να έχει ολοκληρωθεί, αναφέρομαι στην τραπεζική ένωση, στην ενοποίηση των αγορών κεφαλαίου και στον δημοσιονομικό σχεδιασμό της Ευρωζώνης».

Μέχρι τα τέλη 2018 το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων από την ΕΚΤ

Παράλληλα, η τράπεζα διατήρησε αμετάβλητα τα επιτόκια

Δεν αλλάζει τα σχέδιά της για τερματισμό του προγράμματος αγοράς ομολόγων στα τέλη Δεκεμβρίου η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), ενώ διατηρεί τα επιτόκια στα υφιστάμενα επίπεδα τουλάχιστον μέχρι το τέλος του καλοκαιριού του 2019. Βέβαια, ο πρόεδρος της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι, υπογράμμισε πως «οι κινήσεις που συσχετίζονται με τον προστατευτισμό, τις αδυναμίες των αναδυόμενων αγορών και τη μεταβλητότητα των χρηματοοικονομικών

είναι να ολοκληρωθεί. «Και όταν λέω να έχει ολοκληρωθεί, αναφέρομαι στην τραπεζική ένωση, την ενοποίηση των αγορών κεφαλαίου και τον δημοσιονομικό σχεδιασμό» της Ευρωζώνης. Ο κ. Ντράγκι έχει ταχθεί ξανά υπέρ της εμπόδυνσης της σύγκλισης των κρατών-μελών της Ευρωζώνης. Χθες τόνισε πως όλες αυτές οι πιέσεις της Ευρωζώνης –τραπεζική ένωση, ενοποίηση αγορών κεφαλαίου και δημοσιονομικός σχεδιασμός– αλλη-

λοεπηρεάζονται. Για να υπάρξει, όμως, πρόδος σε όλα αυτά τα μέτωπα πρέπει να δοθεί ώθηση από την πολιτική. Η ολοκλήρωση της νομισματικής ένωσης «δεν είναι κάτι που μπορεί να προωθηθεί από τους κεντρικούς τραπεζίτες και τους γραφειοκράτες των Βρυξελλών», τόνισε ο κ. Ντράγκι. Αναλυτές της αγοράς στρέφουν ήδη την προσοχή τους στην επόμενη συνεδρίαση της ΕΚΤ, που είναι δημοσιοποιημένη για τις 13 Δεκεμβρίου.

Μέχρι τότε θα έχουν δημοσιευθεί οι νέες προβλέψεις της ΕΚΤ για την ανάπτυξη στην Ευρωζώνη και τα τελευταία στοιχεία για τον πληθωρισμό. Ας μην λησμονούμε πως η ΕΚΤ αποφάσισε να εφαρμόσει πολιτική ποσοτικής χαλάρωσης πρώτη φορά τον Μάρτιο του 2015 για την αποτροπή του κινδύνου του αποπληθωρισμού.

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ τόνισε πως στη χθεσινή συνεδρίαση «δεν συζητήσαμε τι θα κάνουμε μετά». «Δεν συζητήσαμε τίποτα σε αυτή τη συνεδρίαση, οπότε θα το συζητήσουμε στην επόμενη συνεδρίαση, όταν θα έχουμε στη διάθεσή μας τις προβλέψεις για την ανάπτυξη στην Ευρωζώνη, οι οποίες θα μας διαφωτίσουν για το τι μπορεί να συμβεί μετά». Ο Χενς Φλόριαν, οικονομολόγος της Berenberg Bank, εκτιμά πως η ΕΚΤ θα αυξήσει το κόστος δανεισμού στην Ευρωζώνη τον Σεπτέμβριο του 2019. Αναλυτικότερα, η Berenberg διαβλέπει ότι το επιτόκιο αποδοχής καταθέσεων θα αυξηθεί από το -0,4% στο -0,15%. Το επιτόκιο προσφοράς για πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης και το επιτόκιο διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης προβλέπεται να αυξηθούν κατά μόνο 10 μονάδες βάσης από το 0,0% στο 0,1% και από το 0,25% στο 0,35%, αντίστοιχα.

BLOOMBERG, REUTERS

Οι αναλυτές στρέφουν ήδη την προσοχή τους στην επόμενη συνεδρίαση της ΕΚΤ, που είναι δημοσιοποιημένη για τις 13 Δεκεμβρίου.

αγορών παραμένουν αξιόλογοι». Η κεντρική τράπεζα επανέλαβε πως θα σταματήσει τις μηνιαίες αγορές ομολόγων των 15 δισ. ευρώ μέχρι τα τέλη του Δεκεμβρίου, όπως είχε δεσμευθεί πρώτη φορά ότι θα κάνει στη συνεδρίαση του Ιουλίου. Στη συνέχεια Τύπου που ακολούθησε, ο κ. Ντράγκι τόνισε πως η νομισματική ένωση θα παραμείνει «εύθραυστη»

Τα επιτόκια της Τουρκίας

Αμετάβλητο, στο 24%, διατήρησε η τουρκική κεντρική τράπεζα το βασικό επιτόκιο δανεισμού, υποσχόμενη να προβεί σε αύξηση επιτοκίων αν δεν καταφέρει να σταματήσει τη ραγδαία άνοδο του πληθωρισμού. Η χθεσινή απόφαση θα ανακουφίσει τις τουρκικές εταιρείες και νοικοκυριά μετά την αύξηση του βασικού επιτοκίου δανεισμού κατά 6,25 ποσοστιαίες μονάδες τον Σεπτέμβριο, όταν ο πληθωρισμός είχε καταγραφεί στο 24,5%. Εκτοτε, η τουρκική λίρα έχει ανακάμψει μερικώς έναντι του δολαρίου, περιορίζοντας την υποχώρησή της στο 33% από

την αρχή του έτους. Η αλλαγή κλίματος οφείλεται στη βελτίωση των διπλωματικών σχέσεων μεταξύ Τουρκίας και ΗΠΑ, ύστερα από την αποφυλάκιση του Αμερικανού πάστορα Αντρίου Μπράνσον, οποίος είχε περάσει 2 χρόνια σε τουρκικές φυλακές κατηγορούμενος για συμμετοχή στην αποτυχημένη πραξικοπήματος του 2016. Η τουρκική οικονομία πιθανότατα βρίσκεται ήδη σε ύφεση, με την επιχειρηματική και την καταναλωτική εμπιστοσύνη να υποχωρούν τον Οκτώβριο στο χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας δεκαετίας.

Επανεκάμψε η εποχή των ακριβών καυσίμων, σύμφωνα με τη Διεθνή Υπηρεσία Ενέργειας

Εκεί επιστρέφει η εποχή της ακριβής ενέργειας, και αυτό συνιστά απειλή για την ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας. Αυτή είναι η εκτίμηση της Διεθνούς Υπηρεσίας Ενέργειας (IEA), που, μολονότι προβλέπει πτώση της ζήτησης, θεωρεί πως οι τιμές της ενέργειας θα παραμείνουν σε υψηλά επίπεδα.

Στη μνημιαία έκθεσή της, η IEA επικαλείται τις εκτιμήσεις του ΔΝΤ, που αναθεωρεί επί τα χείρω τις προβλέψεις του για την παγκόσμια ανάπτυξη, αλλά και τον αντίκτυπο του εμπορικού πολέμου στην παγκόσμια οικονομία. Όπως τονίζει, αυτοί οι παράγοντες οδηγούν σε μείωση της ζήτησης για πετρέλαιο, χωρίς όμως να αναμένεται υποχώρηση των τιμών.

Ο λόγος είναι ότι μειώνεται η προσφορά από τις πετρελαιοπαραγωγούς χώρες του ΟΠΕΚ, καθώς επανέρχεται από τον Νοέμβριο το εμπάργκο κατά του Ιράν, ενώ η Βενεζουέλα βυθίζεται σε οικονομική και πολιτική κρίση, που έχει οδηγήσει σε ραγδαία πτώση της παραγωγής της. Παράλληλα, το πλεόνασμα παραγωγικής δυνατότητας άλλων χωρών περιορίζεται μόλις στο 2% της παγκόσμιας ζήτησης και, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της διεθνούς υπηρεσίας, θα μειωθεί περαιτέρω. Και ενώ αυξάνονται οι τιμές του πετρελαίου, έχουν παράλληλα υποτιμηθεί τα νομίσματα πολλών αναπτυσσόμενων χωρών έναντι του δολαρίου και, επομένως, υπάρχει κίνδυνος μεγάλου οικονομικού πληθωρισμού.

Σε ό,τι αφορά την παγκόσμια ζήτηση, η IEA εκτιμά ότι δεν θα υπερβεί το 1,3 εκατ. βαρέλια την ημέρα το τρέχον έτος και τα 1,4 εκατ. βαρέλια την ημέρα το 2019, εκτιμήσεις κατά 100.000 βαρέλια

την ημέρα κατώτερες από τις προηγούμενες. Στην αρχή της εβδομάδας, μάλιστα, ο επικεφαλής της IEA Φατίχ Μπριστόλ δήλωσε σε συνέντευξη του στο Bloomberg ότι οι τιμές του πετρελαίου «εισέρχονται στην κόκκινη ζώνη», που σημαίνει ότι διαφαίνεται κίνδυνος μείωσης της κατανάλωσης. Ο ίδιος κάλεσε, άλλωστε, όλες χώρες-μέλη του ΟΠΕΚ έχουν πλεονασματικά παραγωγική δυνατότητα να αυξήσουν την

Επικαλείται τις αρνητικές προβλέψεις του ΔΝΤ για την παγκόσμια ανάπτυξη, αλλά και τον αντίκτυπο του εμπορικού πολέμου.

παραγωγή τους. Από τα στοιχεία της IEA προκύπτει, πάντως, ότι η Σαουδική Αραβία και ορισμένες άλλες σημαντικές πετρελαιοπαραγωγές χώρες-μέλη του ΟΠΕΚ έχουν ήδη αυξήσει σημαντικά την παραγωγή τους για να καλύψουν το κενό που αφήνει το πετρέλαιο του Ιράν και της Βενεζουέλας.

Εξάλλου, και η εκτός ΟΠΕΚ Ρωσία έχει από τον Μάιο αυξήσει την παραγωγή της κατά 1,6 εκατ. βαρέλια την ημέρα. Επί του παρόντος, υπάρχει επάρκεια στην αγορά. Λόγο ανησυχίας αποτελεί, όμως, και το γεγονός ότι πολλές χώρες, μεταξύ των οποίων η de facto γητίδα δύναμη του ΟΠΕΚ, Σαουδική Αραβία, έχουν σχεδόν εξαντλήσει το πλεόνασμα παραγωγής που κρατούσαν για περιόδους έκτακτων ανάγκων και ελλείψεων στην αγορά.

Μειώνεται η προσφορά από τις πετρελαιοπαραγωγούς χώρες του ΟΠΕΚ, καθώς επανέρχεται από τον Νοέμβριο το εμπάργκο κατά του Ιράν, ενώ η Βενεζουέλα βυθίζεται σε οικονομική κρίση, που έχει οδηγήσει σε ραγδαία πτώση της παραγωγής της.

Η πρώτη θέση επιστρέφει στις καμπίνες των αεροσκαφών

Οι εταιρείες την επαναφέρουν με ακόμα πιο υψηλές προδιαγραφές άνεσης

Εκοντας αφήσει πίσω τη διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση και τα επίχειρά της, ο κλάδος των αερομεταφορών στρέφεται και πάλι στην παροχή εις τιμηρών πρώτης θέσης με ακόμα πιο υψηλές προδιαγραφές άνεσης και πολυτέλειας – απλώς στη σημερινή εποχή οι θέσεις αυτές είναι αρισμηνικά λιγότερες. Να θυμίσουμε πως αυτή ακριβώς η πρώτη θέση αφορά τους ζήπιουτους και τους διάσημους, οι οποίοι τις καλές εποχές απολαμβάναν ευρεία γκάμα υπηρεσιών, από άφθονη σαμπάνια και βουανά χαβιάρι μέχρι ιδιωτικές καμπίνες με κρεβάτι και ντους. Ωστόσο, το 2000 η βρετανική British Airways έκανε μια τομή στη συγκεκριμένη υπηρεσία. Στον χώρο της επιχειρηματικής θέσης εγκατέστησε μεγάλου μεγέθους καθίσματα, που προσέφεραν σαφώς περισσότερη άνεση και μάλιστα με αρκετές χιλιάδες δολάρια λιγότερο. Η καινοτομία αυτή πολύ γρήγορα υιοθετήθηκε από όλο τον κλάδο και δύσκολα μπορούσε κανείς να βρει αντεπικειρήματα. Ποιος θα έδινε πιο πολλά χρήματα για πρώτη θέση, η οποία απλώς θα παρείχε λίγα εκατοστά χώρου για τα πόδια και έναν πλουσιότερο κατάλογο κρασιών;

Πολλές εταιρείες διαπιστώνουν ότι η ζήτηση για την πρώτη θέση αναθερμαίνεται το τελευταίο διάστημα.

την κατασκευή πρώτων θέσεων στα νέα αεροσκάφη που παραγγέλνουν από αεροναυπηγικές όπως η Airbus και η Boeing. Όπως επισημαίνει το Bloomberg, η κατασκευή κάθε μιας πρώτης θέσης μπορεί να ξεπερνά και τις 100.000 δολάρια, ενώ οι αεροπορικές εταιρείες που κάνουν πολλώρα ταξίδια μπορεί να χρεώνουν για ένα εισιτήριο μετ' επιστροφής πάνω από 10 χιλιάδες δολάρια. Με τέτοια χρέωση ένας αερομεταφορέας μπορεί να εμφανίσει κέρδη, όταν συνολικά ο κλάδος κυριαρχείται από εταιρείες φθηνού ναύλου. Η Air France διαπιστώνει ότι ύστερα από χρόνια αναθερμαίνεται η ζήτηση για την πρώτη θέση και έτσι δίνει τη δυνατότητα να την επιλέξει όποιος επιθυμεί. Υπάρχει

διαθέσιμη στα καθημερινά δρομολόγια μεταξύ Παρισιού και Πόλης του Μεξικού και Σάο Πάολο, ενώ προσφέρεται συχνότερα στην ιπση μεταξύ Παρισιού - Σαν Φρανσίσκο. Η δε Emirates προσφέρει 29.000 πρώτες θέσεις την εβδομάδα, όπερ σημαίνει ξύλινα πατώματα σε ιδιωτικές καμπίνες με ντους, αλλά και ειδικά κιάλια για να καζεύει κανείς από το παράθυρο. Συνολικά, πάντως, ο κλάδος θα προσφέρει αριθμητικά λιγότερες πρώτες θέσεις από παλαιότερα. Η Singapore Airlines έχει διαμορφώσει ανάλογα τους χώρους στα νέα δώροφα A380 τζες της Airbus, στα οποία προσφέρει έξι καμπίνες αντί για δώδεκα πριν. Η κάθε μία παραπέμπει σε σουίτα ξενοδοχείου με ντουλάπα

κανονικού μεγέθους, κρεβάτι και δερμάτινη καρέκλα της Ιταλίδας σχεδιάστριας Πολτρώνα Φράου. «Το θέμα είναι η σωστή ισορροπία», παρατηρεί ο Τζον Στρίκλαντ, διευθυντής της εταιρείας συμβούλων αερομεταφορών JLS Consulting. «Ενα εισιτήριο πρώτης θέσης φέρνει τόσα έσοδα όσα δύο της επιχειρηματικής θέσης και χαμιά δεκαριά της οικονομικής». Εντούτοις, μπορεί η πρώτη θέση να καταλαμβάνει χώρο πέντε οικονομικών θέσεων και έως και δύο επιχειρηματικών. «Το εισιτήριο στην πρώτη θέση έχει αξία για μια εταιρεία, αρκεί να μη θυσιάζει τα κέρδη της από τα εισιτήρια επιχειρηματικής θέσης», τονίζει ο κ. Στρίκλαντ. BLOOMBERG

Από την αρχή του έτους η μετοχή της γερμανικής τράπεζας έχει υποχωρήσει 43%.

Μείωση 65% των καθαρών κερδών της Deutsche Bank το τρίτο τρίμηνο του 2018

Εκοντας εφαρμόσει τρία σχέδια αναδιάρθρωσης τα τελευταία τέσσερα χρόνια και έχοντας υποσχεθεί δεκάδες φορές να αποκαταστήσει την κερδοφορία, η διοίκηση της Deutsche Bank παρουσίασε χθες τα χειρότερα έσοδα τρίτου τριμήνου από το 2010. Οι επενδυτές απυθισμένοι – η μετοχή της μεγαλύτερης τράπεζας της Γερμανίας έχει τη χειρότερη απόδοση (-43%) από κάθε άλλη τραπεζική μετοχή στην Ευρώπη το 2018 – πούλησαν και χθες τη μετοχή η οποία υποχωρούσε κατά 3,7% και βρισκόταν μιν ανάσα από το χαμηλότερο επίπεδο όλων των εποχών. Η αδυναμία της Deutsche Bank να ανασυνταχθεί και να επιστρέψει στην κερδοφορία, και μάλιστα με τα παγκόσμια χρηματιστήρια και την οικονομία να ανακάμπτουν σταθερά επί μία δεκαετία, ενισχύει τη φημολογία περί συγχώνευσής της με άλλη τράπεζα. Η νέα διοίκηση της τράπεζας είχε υποσχεθεί επιστροφή στην κερδοφορία το 2018, υπόσχεση που πλέον ακούγεται φιλόδοξη διότι τα έσοδά της το τρίτο τρίμηνο μειώθηκαν κατά 9% και διαμορφώθηκαν σε μόλις 6,17 δισ. ευρώ, τρίμηνο από το 2010. Τα καθαρά κέρδη υποχώρησαν κατά 65%, στα 229 εκατομμύρια ευρώ, σε σύγκριση με το τρίτο τρίμηνο του 2017. Τα απογοητευτικά αποτελέσματα οφείλονται στην πτώση των εσόδων από τη διαπραγμάτευση ομολόγων

και νομισμάτων κατά 15%, ενώ επίσης κατά 15% υποχώρησαν τα έσοδα από τη διαπραγμάτευση μετοχών. Σύμφωνα με το Bloomberg, το βασικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο Ζέβινγκ είναι η μείωση εσόδων από την επενδυτική τραπεζική, η οποία συνεισφέρει τη μερίδα του λέοντος των εσόδων της Deutsche Bank. Το γεγονός πως οι τράπεζες της Wall Street αυξάνουν τα έσοδά τους από την επενδυτική τραπεζική, ενώ μειώνονται αυτά της γερμανικής τράπεζας, αποδίδεται από το Bloomberg στην αποχώρηση πολλών στελεχών το τελευταίο διάστημα. Για παράδειγμα, η Barclays ανέφερε χθες αύξηση εσόδων από τη διαπραγμάτευση μετοχών και ομολόγων κατά 35%, ξεπερνώντας ακόμη και τις ανταγωνίστριές της της Wall Street. Ο Ζέβινγκ έχει δεσμευτεί πως η επενδυτική τραπεζική θα εξακολουθήσει να αποτελεί το πετράδι του στέμματος της Deutsche Bank, ωστόσο την ίδια στιγμή μειώνει κατά 7.000 τις θέσεις εργασίας, ενώ το εξάμηνο Απριλίου - Σεπτεμβρίου οι απολύσεις είχαν ανέλθει σε 2.400. Ο Τζέιμς φον Μόλτκε, οικονομικός διευθυντής της Deutsche Bank, έκανε χθες λόγο για «φαύλο κύκλο» που οφείλεται στην πτώση των εσόδων, στην αδυναμία σημαντικής μείωσης των δαπανών και στην αύξηση του κόστους χρηματοδότησης της τράπεζας μετά την πιστοληπτική της υποβάθμιση.

Οι βρετανοί γεμίζουν τα ντουλάπια τους ενόψει του Brexit

Ομάδα δίνει συμβουλές για την αντιμετώπιση προβλημάτων, όπως η μειωμένη παροχή πετρελαίου, οι ελλείψεις τροφίμων και φαρμάκων

Του STEPHEN CASTLE THE NEW YORK TIMES

Η πολύ μεγάλη αβεβαιότητα για την έκβαση των διαπραγματεύσεων σχετικά με την έξοδο της Βρετανίας από την Ε.Ε. (Brexit) έχει δημιουργήσει ένα κλίμα «πολέμου» στους Βρετανούς. Κι αυτό σημαίνει πως προετοιμάζονται για σοβαρές ελλείψεις σε τρόφιμα, φάρμακα και είδη πρώτης ανάγκης, ακόμα και νερό. Η Νεβάν Μαν μαζί με τον σύζυγό της Ρίτσαρντ έχει οργανώσει τις προμήθειες για το νοικοκυριό, υπό τον φόβο πως τον Μάρτιο του 2019 θα επέλθει χάος στη Βρετανία, όταν επισήμως αποχωρήσει από την Ε.Ε. Στη γραφική Κορνουάλη, στη νοτιοδυτική Αγγλία, βρίσκεται το σπίτι τους. Τα ντουλάπια είναι γεμάτα με μακαρόνια, ρύζι και κουσκούς για πέντε εβδομάδες, έχουν αγοράσει φάρμακα, στον κήπο καλλιεργούν λαχανικά, ενώ εκεί έχουν εγκαταστήσει και υδατοδεξαμενή. Διαθέτουν συσκευή για φιλτράρισμα του νερού της βροχής, ενώ τα φωτοβολταϊκά της στέγης μπορούν να τους καλύψουν σε περίπτωση μπλακάουτ. Ωστόσο, η Νεβάν Μαν δεν μπορεί να λύσει το θέμα των αντιεπιληπτικών και αντιπηκτικών φαρμάκων που λαμβάνει. Ορισμένα εισάγονται από την Ε.Ε. και πρέπει να συνταγογραφηθούν. Κι αυτό της επιτρέπει προμήθειες μόνον τεσσάρων εβδομάδων.

Οι έλεγχοι

Τους τελευταίους 18 μήνες και πλέον, η Βρετανία βρίσκεται σε διαδικασία διαπραγματεύσεων με την Ευρωπαϊκή Ένωση, ούτως ώστε να φθάσουν σε μία ζωτικής σημασίας συμφωνία. Ειδήλλως, οι ανακλύσεις σοβαρότατα προβλήματα. Η νέα γραφειοκρατική

Ομάδα στο Facebook με την επωνυμία «48% Preppers» δίνει συμβουλές για την αντιμετώπιση προβλημάτων που θα προκύψουν.

διαδικασία των τελωνειακών ελέγχων με τις χώρες-μέλη της Ε.Ε. εκτιμάται ότι θα προκαλέσει στην αρχή κομφούζιο. Τα πλοία θα μείνουν δεμένα για μεγάλο διάστημα στα λιμάνια της Βρετανίας, τα φορτία των φορτηγών στους αυτοκινητοδρόμους θα σασιζούν, τα φαρμακεία και τα παντοπωλεία θα έχουν άδεια ράφια, τα εργοστάσια θα κλείσουν και η τροφοδοσία σε ενέργεια θα δυσκολεψεί. Σημειώτεον πως η Βρετανία εισάγει σχεδόν το 33% των τροφίμων από την Ε.Ε. Οι δε επιχειρήσεις της σε όλους τους κλάδους βασίζονται σε περίπλοκες προμηθευτικές αλυσίδες, οι οποίες κινδυνεύουν να διαλυθούν, εάν αρχίσουν έλεγχοι στα χιλιάδες φορτηγά που διασχίζουν τη Μάχη καθημερινά. «Οι άνθρωποι αρχίζουν και μιλάνε για το πώς ήταν η κατάσταση στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και τα δελτία τροφίμων», λέει η κ. Μαν, πρώην μαία. «Επίσης, θυμούνται τις διακοπές ρεύματος το 1970 και πώς γινόταν μετά η ηλεκτροδότηση με δελτίο. Ίσως το Brexit να είναι ένας συνδυασμός και των δύο».

Η κυβέρνηση της Τερέζας Μέι απορρίπτει κάθε τέτοιο ενδεχόμενο. Παρά ταύτα, οι υπουργοί της έχουν ετοιμάσει εναλλακτικά σχέδια, ώστε να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν σε καταστάσεις έκτακτες. Αλλάστε, καθόλου τυχαία και για πρώτη φορά μετά τη δεκαετία του 1950, οπότε και έληξε η διαδικασία των δελτίων τροφίμων

Η κουζίνα της οικογένειας Μαν «αντέχει» για πέντε εβδομάδες σε περίπτωση που δεν υπάρξει ομαλή έξοδος της Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η νέα γραφειοκρατική διαδικασία των τελωνειακών ελέγχων με τις χώρες-μέλη της Ε.Ε. εκτιμάται ότι θα προκαλέσει στην αρχή κομφούζιο.

Η Νεβάν Μαν μαζί με τον σύζυγό της Ρίτσαρντ προετοιμάζεται για κάθε ενδεχόμενο. Στον κήπο του σπιτιού τους στην Κορνουάλη καλλιεργούν λαχανικά, ενώ έχουν εγκαταστήσει και υδατοδεξαμενή.

στη χώρα, η κυβέρνηση όρισε υπουργό υπεύθυνο για τις προμήθειες τροφίμων. Ομάδα στο Facebook με την επωνυμία «48% Preppers» με 1.200 μέλη ασχολείται με την προετοιμασία των ανθρώπων για τις επιπτώσεις του Brexit (το 48% είναι το ποσοστό όσων ψήφισαν υπέρ της παραμονής της Βρετανίας στην Ε.Ε.). Η ομάδα δίνει συμβουλές για την αντιμετώπιση προβλημάτων, όπως η μειωμένη παροχή αερίου και πετρελαίου, οι ελλείψεις τροφίμων και φαρμάκων αλλά και οι αγορές υπό το κράτος πανικού – κάτι τέτοιο θα οδηγήσει στην εφαρμογή δελτίων.

Ψυχραιμία...

«Εχουμε μακρά παράδοση στο να καταλαμβάνομαστε εξαιτίας από προβλήματα γεγονότα», παρατηρεί ο πρώην αστυνομικός Τζέιμς Πάτρικ. Εκείνος δείχνει πιο ψύχραιμος. «Χρειαζόμαστε μόνον δύο ντουλάπια με τρόφιμα και λίγο παραπάνω χαρτί υγείας, μερικά κεριά, ένα φακό, ένα ραδιόφωνο με μπαταρία και ένα φορτιστή με ηλιακή ενέργεια». Ακόμα κι αν συναφθεί συμφωνία, όμως, θα πρέπει να ψηφιστεί από το Κοινοβούλιο, άρα θα μεσολάβει ορισμένο χρόνο. Επίσης, δεν είναι βέβαιον ότι θα ψηφιστεί κιόλας. Γενικά οι αναλυτές δεν αποκλείουν προβλήματα στην τροφοδοσία, αλλά και μια εξασθένηση της στερίλινας προς το ευρώ – κι αυτό θα σημαίνει πιο ακριβά εισαγόμενα προϊόντα. Η βρετανική Ομοσπονδία Τροφίμων και Ποτών, τέλος, αναφέρει πως μέχρι σήμερα οι προμήθειες διοχετεύονται ομαλά στη Βρετανία, αλλά προβλέπει ότι οι καταναλωτές θα αρχίσουν να αποθηκεύουν οργανωμένα από τον Νοέμβριο και μετά, εάν δεν υπάρξει συμφωνία Λονδίνου - Βρυξελλών.

Grant Thornton
An instinct for growth™

Stand above the crowd.

In today's environment, conventional wisdom doesn't get you very far. We build collaborative teams that will give you the fresh perspectives to rise above the status quo.

www.gtcyprus.com

Audit | Tax | Advisory

Πωλείται το 51% του ιστορικού ξενοδοχείου La Mamounia

Η κυβέρνηση του Μαρόκου το έχει εντάξει στο πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων

Ο Ουίνστον Τσώρτσιλ το είχε περιγράψει κάποτε στον Φραγκλίνο Ρουζβέλτ ως «ένα από τα ωραιότερα μέρη στον κόσμο», ο Αλφρεντ Χίτσκοκ είχε γυρίσει εκεί σκηνές από το «Ο άνθρωπος που γνώριζε πολλά» και ο Ολίβερ Στόουν σκηνές από τον «Αλέξανδρο». Σταρ από τη Μαρλέν Ντίτριχ μέχρι τον Πολ Μακάρτνεϊ και τον Έλτον Τζον είχαν μείνει στο ηλικίας 95 ετών πρώην παλάτι και νυν ξενοδοχείο La Mamounia στο Μαρακές του Μαρόκου. Ακριβώς σε αυτά τα στοιχεία του ξενοδοχείου, που αποτελούσε κάποτε τη ναυαρχίδα του πολυτελούς τουρισμού στο Μαρόκο, στηρίζεται η κυβέρνηση της χώρας που σκοπεύει να πουλήσει το 51% του μεριδίου που κατέχει σε αυτό, στο πλαίσιο προγραμμάτων πώλησης κρατικών περιουσιακών στοιχείων. Σύμφωνα με το Bloomberg, η κυβέρνηση του Μαρόκου αναμένεται να θέσει, εντός του 2019, ελάχιστη τιμή πώλησης για το ιστορικό ξενοδοχείο, στο οποίο συχνάζαν κάποτε ηγέτες όπως ο Σαρλ ντε Γκωλ και η αφρόκρεμα του Χόλιγουντ. Το πλειοψηφικό μερίδιο του La Mamounia κατέχει η εταιρεία σιδηροδρόμων του Μαρόκου, ενώ μειοψηφικά μερίδια κατέχουν το κρατικό επενδυτικό ταμείο του Μαρόκου και ο δήμος του Μαρακές. Την πληροφορία αποκάλυψαν στο Bloomberg δύο πηγές που ζήτησαν ανωνυμία, διότι η πώληση του ιστορικού ξενοδοχείου δεν έχει εγκριθεί ακόμη επισήμως από την κυβέρνηση του Μαρόκου. Το ξενοδοχείο, το οποίο το περιοδικό εσωτερικού σχεδιασμού Architectural Digest έχει χαρακτηρίσει το 2018 «ένα από τα επτά πιο σημαντικά από ιστορικής απόψεως ξενοδοχεία στον

Σύμφωνα με το Bloomberg, η κυβέρνηση του Μαρόκου αναμένεται να θέσει, εντός του 2019, ελάχιστη τιμή πώλησης για το ιστορικό ξενοδοχείο, στο οποίο συχνάζαν κάποτε ηγέτες όπως ο Σαρλ ντε Γκωλ και η αφρόκρεμα του Χόλιγουντ.

κόσμο», είναι κερδοφόρος επιχείρηση. Ωστόσο έχει σταματήσει να διανέμει μερίσματα στους μετόχους τα τελευταία οκτώ με δέκα χρόνια, κυρίως επειδή αποπληρώνει δάνειο που είχε πάρει ώστε να χρηματοδοτήσει τη ριζική ανακίνησή του, λέει ο Μοχάμεντ Λαρμίτι Μπελκαϊντ, δήμαρχος του Μαρακές. Πρόκειται για «εμβληματικό ιστορικό μνημείο για το Μαρακές και για την παγκόσμια ξενοδοχειακή βιομηχανία», προσθέτει. Αρχικά το La Mamounia είχε σχεδιαστεί

ως παλάτι. Από το 1923 υποδέχεται ταξιδιώτες από ολόκληρο τον κόσμο, διάσημους και άσημους. Η ιστορία του κτιρίου αρχίζει τον 12ο αιώνα, όταν βρισκόταν προστατευμένο πίσω από τα τείχη του Μαρακές, σύμφωνα με την ιστοσελίδα του ξενοδοχείου. Το La Mamounia είναι αδιαχώριστο από τους μεγαλειώδεις κήπους του, οι οποίοι είχαν αποτελέσει το γαμήλιο δώρο προς τον πρίγκιπα Αλ Μαμουίν από τον πατέρα του, τον 18ο αιώνα. Κάποτε το ιστορικό

Αρχικά το La Mamounia είχε σχεδιαστεί ως παλάτι – Από το 1923 υποδέχεται ταξιδιώτες από ολόκληρο τον κόσμο.

ξενοδοχείο αποτελούσε τη ναυαρχίδα των πολυτελών ξενοδοχείων στο Μαρόκο, ωστόσο η λάμψη του έχει ξεθωριάσει λίγο τα τελευταία χρόνια, καθώς η τάση που κυριαρχεί διεθνώς στην ξενοδοχειακή αγορά είναι η προώθηση του Μαρακές ως ενός τουρισμού για ολόκληρο τον χρόνο για μια ευρύτερη ομάδα τουριστών που πιθανώς δεν θέλουν να διαθέσουν τόσα πολλά χρήματα για διαμονή. Η τιμή ενός δωματίου στο ξενοδοχείο La Mamounia κοστίζει περίπου 600 ευρώ τη βραδιά, ενώ η τιμή μιας σουίτας φθάνει τις 5.530 ευρώ τη βραδιά. Μια παραδοσιακή μαροκινή βίλα στο ξενοδοχείο κοστίζει περίπου 6.500 ευρώ τη βραδιά, σύμφωνα με την ιστοσελίδα του ξενοδοχείου.

Εκπρόσωπος Τύπου της εταιρείας σιδηροδρόμων του Μαρόκου αρνήθηκε να σχολιάσει την είδηση, ενώ το μαροκινό υπουργείο Οικονομικών δεν απάντησε σε αίτημα του Bloomberg για σχολιασμό. Η καθημερινή εφημερίδα L' Economist ανέφερε πως η κυβέρνηση της χώρας σκοπεύει να ορίσει ως κατώτατη τιμή για την παραχώρηση του 51% του ιστορικού ξενοδοχείου τα 315 εκατ. ευρώ. Αντιθέτως, ο δήμαρχος του Μαρακές είχε δηλώσει πως δεν έχει αποτιμηθεί ουδέποτε η αξία του ξενοδοχείου.

Φθηνά δωμάτια και σε επώνυμα ξενοδοχεία

Η τάση που καλλιέργησε η Airbnb για φθηνή διαμονή με καλές προδιαγραφές άρχισε να επεκτείνεται στον ξενοδοχειακό κλάδο. Ολοένα και περισσότερα ξενοδοχεία, και ειδικότερα οι μεγάλες αλυσίδες ξενοδοχείων πολυτελείας, προσφέρουν δωμάτια υψηλής αισθητικής σε προσιτές τιμές. «Η τάση είναι για κομψό αλλά και φθηνό κατάλυμα», τονίζει ο Τσεκτάν Ντεβ, καθηγητής Μάρκετινγκ στη Σχολή Διοίκησης Ξενοδοχείων του Πανεπιστημίου Κορνέλ. Ανάμεσα στις μεγάλες αλυσίδες ξενοδοχείων που ενέδωσαν στο νέο κίνημα των φθηνών αλλά προσεγγμένων δωματίων συγκαταλέγεται ο όμιλος InterContinental Hotels. Προσφάτως έθεσε σε λειτουργία ένα νέο είδος καταλυμάτων του, που τα ονομάζει Avid. Διαθέτουν καλά εξοπλισμένα γυμναστήρια και προσφέρουν, στον μπουφέ με το πρωινό, γαϊουρτί και ιταλικά τυριά. Η τιμή τους αρχίζει από 69 ευρώ τη βραδιά. Με τη νέα τάση συντάχθηκαν και τα ξενοδοχεία Moxy Hotels Marriott. Η νέα μονάδα τους στο Σικάγο έχει μπαρ στη ρεσεψιόν ενώ τα δωμάτια βρίσκονται περιμετρικά μιας αυλής. Στους τοίχους της αυλής είναι κρεμασμένες πινακίδες όπου οι πελάτες μπορούν να αφήσουν μηνύματα όπως «Σε περιμένω στο μπαρ». Η τιμή τους αρχίζει από 147 ευρώ.

Οι τιμές της νέας αυτής κατηγορίας καταλυμάτων ποικίλλουν, ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά και τις αντιλήψεις που κυριαρχούν στην εκάστοτε περιοχή. Σύμφωνα με την STR, εταιρεία ανάλυσης της ξενοδοχειακής αγοράς, το παρατηρούμενο έτος η μέση τιμή ενός δωματίου στις 25 σημαντικότερες περιοχές των ΗΠΑ ήταν 130 δολάρια, ποσό αντίστοιχο των 112 ευρώ.

Οι αποκλίσεις είναι σημαντικές, καθώς ο μέσος όρος στη Νέα Υόρκη είναι 240 δολάρια (207 ευρώ) και στο Ντιτρόιτ 104 (90 ευρώ). Η τάση αυτή για εκλαΐκευση του ντιζάιν ακολουθεί τις ταξιδιωτικές συνθήκες της λεγόμενης «γενιάς της κλιτείας». Όπως τονίζει ο καθηγητής Ντεβ, αυτή η γενιά έχει αρχίσει να ταξιδεύει προσφάτως, διαθέτει λιγότερα χρήματα και έχει πλήρη επίγνωση των αξιών. Γι' αυτό «είναι άνθρωποι διαθεσιμότεροι να πληρώσουν για πράγματα που προσφέρουν ικανοποίηση και απορρίπτουν το βαρετό ντιζάιν, την κακή τεχνολογία και τις περριτές πολυτέλειες».

Οι τιμές αυτές της νέας κατηγορίας καταλυμάτων ποικίλλουν, ανάλογα με τις συνθήκες στην αγορά και τις αντιλήψεις που κυριαρχούν στην εκάστοτε περιοχή. Το 2017, η μέση τιμή σε ένα τέτοιο δωμάτιο σε πολλές περιοχές των ΗΠΑ ήταν 112 ευρώ.

Οι τιμές αυτές της νέας κατηγορίας καταλυμάτων ποικίλλουν, ανάλογα με τις συνθήκες στην αγορά και τις αντιλήψεις που κυριαρχούν στην εκάστοτε περιοχή. Το 2017, η μέση τιμή σε ένα τέτοιο δωμάτιο σε πολλές περιοχές των ΗΠΑ ήταν 112 ευρώ.

Ο ιαπωνικός δείκτης Νίκκει 225 σε εβδομαδιαία βάση υποχώρησε κατά 2,9%. Ο δείκτης του Χονγκ Κονγκ έκλεισε με απώλειες 2,9% και ήταν στο κόκκινο για τρίτη συνεχόμενη εβδομάδα.

Στις μηχανές «χρεώνονται» οι μαζικές πωλήσεις μετοχών

Οι αυτοματοποιημένες στρατηγικές επενδύσεων διαχειρίζονται 1,5 τρις. δολ.

Ποιοι κρύβονται πίσω από το ξεπούλημα των μετοχών τις τελευταίες εβδομάδες; Η απάντηση είναι πολύ απλή: οι διαχειριστές κεφαλαίων και οι μηχανές που δίνουν μαζικές εντολές πωλήσεων. Σήμερα, οι τάσεις στις αγορές επηρεάζονται από τα αυτοματοποιημένα συστήματα διαπραγμάτευσης, δηλαδή τις μηχανές που αντικαθιστούν ολοένα και περισσότερο τους χρηματιστές.

«Ο Γουόρεν Μπάφετ έφτιαξε την τεράστια περιουσία του αγοράζοντας φθηνά και πουλώντας ακριβά», δήλωσε ο Λέον Κόπερμαν, ιδρυτής της Omega Advisors. Ο δισεκατομμυριοσχος διαχειριστής κεφαλαίων αντιστάθμισης κινδύνου επισημάνει ότι στις μέρες μας «οι μηχανές στρέφονται σε μεγάλες εταιρείες και πουλάνε τις μετοχές των μικρών και αδύναμων, επιδεινώνοντας τις διακυμάνσεις στις τιμές». Ο ίδιος θεωρεί ότι δεν υπήρχε κάποιος ιδιαίτερος λόγος που οδήγησε στη μεγάλη πτώση των μετοχών που σημειώθηκε την Τετάρτη.

Η πτώση τους ήταν θεαματική στα χρηματιστήρια της Ασίας, της Ευρώπης και των ΗΠΑ την προηγούμενη εβδομάδα. Την Τετάρτη, ο δείκτης S&P 500 διολιθίσθη 3,3%, αντανάκλωντας τη μεγαλύτερη π-

Στον αναδυόμενο κόσμο, οι επενδυτές φοβούνται αλυσιδωτές αντιδράσεις εξαιτίας της κατάρρευσης της τουρκικής λίρας και του πέσο Αργεντινής.

μερήσια πτώση στη διάρκεια των τελευταίων οκτώ μηνών. Επειτα από μία μέρα, την Πέμπτη, ο S&P 500 παρουσίασε πτώση 2,1%, καταγράφοντας απώλειες επί έκτη συναπτή συνεδρίαση. Την Παρασκευή, οι αγορές στην Ευρώπη και στην Ασία ανέκαμψαν από τις μεγάλες απώλειες των προηγούμενων συνεδριάσεων. Σε εβδομαδιαία βάση, όμως, ο ιαπωνικός δείκτης Νίκκει 225 υποχώρησε κατά 2,9%. Ο δείκτης του Χονγκ Κονγκ έκλεισε με απώλειες 2,9% από τη Δευτέρα μέχρι την Παρασκευή και ήταν στο κόκκινο για τρίτη συνεχόμενη εβδομάδα.

Ο Βινίρ Μπανσάλι, επικεφαλής επενδύσεων της LongTail Alpha LLC, και ο Λόρενς Χάρις, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Νότιας Καλιφόρνιας, υπολόγισαν ότι τα κεφάλαια που επενδύονται με συγκε-

κριμένες στρατηγικές ανέρχονται σε περίπου 1,5 τρις. δολάρια. Τέτοια φύσεως αυτοματοποιημένες στρατηγικές ακολουθούν τους δείκτες μεταβλητότητας ή τις τάσεις των χρηματιστηριακών δεικτών. «Όταν ελέφαντες μετακινούν μεγάλα μπορεί να προκληθεί μεγάλη αναταραχή», σχολιάζει ο Μάικλ Περβς, υπεύθυνος στον τομέα παγκόσμιας επενδυτικής στρατηγικής στην Weeden & Co. Διάφοροι παράγοντες ήταν η αιτία που αυτήν την εβδομάδα σημειώθηκαν μαζικές ρευστοποιήσεις θέσεων. Οι επενδυτές συνειδητοποίησαν ότι είναι άμεσοι οι επιπτώσεις του εμπορικού πολέμου ΗΠΑ-Κίνας, ύστερα από την προς τα κάτω αναθεώρηση των προβλέψεων του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) για την πορεία της παγκόσμιας αλλά και της αμερικανικής οικονομίας το 2019.

Συν τοις άλλοις, οι αγορές δεν θα μπορούσαν να σταθροιστούν σε μια χαλαρή νομισματική πολιτική από τις ΗΠΑ. Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (Fed) έχει προηγήσει σε αυξήσεις του βασικού επιτοκίου και σκοπεύει να προχωρήσει και σε νέες αυξήσεις στο άμεσο μέλλον. Αυτό διαφαίνεται

από την άνοδο των αποδόσεων στα αμερικανικά ομόλογα, οδηγώντας σε ακόμα υψηλότερα επιτόκια το κόστος εξυπηρέτησης των πιο ριψοκίνδυνων τίτλων.

Υάρχουν και επιμέρους λόγοι που ενέτειναν τις πιωτικές τάσεις των αγορών στη διάρκεια της εβδομάδας. Στον αναδυόμενο κόσμο, οι επενδυτές φοβούνται τυχόν αλυσιδωτές αντιδράσεις εξαιτίας της κατάρρευσης της τουρκικής λίρας και του πέσο Αργεντινής. Πέραν των στοιχείων που καταδεικνύουν την επιβράδυνση της Κίνας, το κλίμα δεν είναι καλό ούτε στην Ευρώπη. Επικρατεί έντονη νευρική κατάσταση για το πώς θα εξελιχθεί η διαμάχη ανάμεσα στη Ρώμη και τις Βρυξέλλες για τον προϋπολογισμό της Ιταλίας. Οι αποδόσεις των ιταλικών ομολόγων έχουν παρουσιάσει μεγάλη άνοδο από τον Μάιο που σχηματίστηκε ο κυβερνητικός συνασπισμός. Κατά συνέπεια, οι μετοχές των ιταλικών τραπεζών έχουν κατακρημνιστεί, διότι έχουν ιταλικά ομόλογα στους ισολογισμούς τους. Όλες αυτές οι παράμετροι συνθέτουν ένα εκρηκτικό μείγμα για τα αυτοματοποιημένα συστήματα διαπραγμάτευσης των μετοχών.

Σχέδια στήριξης των ιταλικών τραπεζών ετοιμάζει η Ρώμη

Υποχώρησαν οι αποδόσεις των ομολόγων, σε άνοδο οι τραπεζικές μετοχές

Η **ιταλική** κυβέρνηση αποφάσισε να στήριξει τις τράπεζες της χώρας εάν χρειαστούν ανακεφαλαιοποίηση μετά την πτώση των ιταλικών ομολόγων που έχουν στο χαρτοφυλάκιό τους. Η είδηση προκάλεσε άνοδο των μετοχών των ιταλικών τραπεζών αλλά και των ιταλικών ομολόγων που είχαν ήδη στήριχθεί από την απόφαση της S&P Ratings να μην υποβαθμίσει το ιταλικό χρέος.

Σύμφωνα με την εφημερίδα *Cortiere della Sera*, ο Ιταλός πρωθυπουργός, Τζουζέπε Κόντε, κάλεσε τον υπουργό Οικονομικών, Τζοβάνι Τρία, αλλά και τις κρατικές υπηρεσίες να εκπονήσουν σχέδια για τη στήριξη των ιταλικών τραπεζών. Το Σάββατο ο κ. Τρία δήλωσε σε εκδήλωση στη Φλωρεντία πως η κυβέρνηση θα στήριξει τις τράπεζες εάν χρειαστεί και τότε πως «δεν είναι καθόλου παράξενο αυτό».

Πηγή της ιταλικής κυβέρνησης, που μίλησε στο Reuters σε καθεστώς ανωνυμίας, τόνισε πως το ένα εκ των δύο κομμάτων του κυβερνητικού συνασπισμού, το Κίνημα των 5 Αστέρων, δεν εγκρίνει τη χρήση χρημάτων του κράτους για τη στήριξη των τραπεζών. Προσέθεσε, όμως, πως το Κίνημα δέχεται την παροχή «εγγυήσεων» του

κράτους για να διευκολυνθεί η συγχώνευση τραπεζών». Είχε προηγηθεί το Σάββατοκυριακό σύσκεψη του Ιταλού πρωθυπουργού με τους αντιπροέδρους του κυβερνητικού συνασπισμού, Λουίτζι ντι Μάιο και Ματέο Σαλβίνι, με αντικείμενο την οικονομία, τον προϋπολογισμό και τις τράπεζες. «Οι τράπεζες δεν θα αντιμετωπίσουν προβλήματα», σχολίασε μετά την ολοκλήρωση της συνάντησης ο εκπρόσωπος του Ματέο Σαλβίνι, και προσέθεσε πως ο κυβερνητικός συνασπισμός εργαζόταν για τον σκοπό. Η προοπτική παρέμβασης του ιταλικού κράτους με σκοπό τη στήριξη των τραπεζών, ακίλλειο πτέρνα της ιταλικής οικονομίας, οδήγησε σε υποχώρηση το κόστος δανεισμού της Ιταλίας. Οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων της Ιταλίας υποχώρησαν 18 μονάδες βάσης στο 3,27% και το spread βρέθηκε κάτω από τις 300 μ.β.

Σημειώτεον ότι μέσα στον Οκτώβριο το spread είχε εκτιναχθεί μέχρι στις 341 μ.β. Είχε προηγηθεί την Παρασκευή η απόφαση του οίκου αξιολόγησης S&P Global Ratings να επιβεβαιώσει τη βαθμολογία του ιταλικού χρέους στο BBB και να υποβαθμίσει μόνο την προοπτική της χώρας σε αρνητική από σταθερή. Ήταν μια ευ-

Ο τραπεζικός δείκτης σημείωσε μεγάλη άνοδο χτες, με τα περισσότερα κέρδη να καταγράφουν οι UniCredit και Sanpaolo.

Ο οίκος S&P Ratings αποφάσισε να μην υποβαθμίσει το ιταλικό χρέος.

χάριστη έκτιληξη για τη Ρώμη, καθώς μερίδα αναλυτών προέβλεπε υποβάθμιση του ιταλικού χρέους κατά μία βαθμίδα. Είχε, άλλωστε, προηγηθεί στη διάρκεια του Οκτωβρίου υποβάθμιση του ιταλικού χρέους από τη Moody's που έφερε τα ιταλικά ομόλογα σε μία βαθμίδα πάνω από τα «ομόλογα σκουπίδια».

Η διαφοροποίηση της S&P, όμως,

απομάκρυνε την αβεβαιότητα τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα.

«Προβλέπουμε πως οι περισσότερες ιταλικές τράπεζες θα περάσουν επιτυχώς τα τεστ κοπώσεως», σχολίασε χτες ο Φρανσέσκο Καστέλι, στέλεχος της Banor Capital το Λονδίνο. Ο ίδιος ερμηνεύει, ωστόσο, το γεγονός ότι συζητήθηκε δημοσίως πιθανότητα παρέμβασης της κυβέρνησης ως ένδειξη ότι «για ορισμένες τράπεζες το πρόβλημα έχει γίνει ήδη αισθητό». Ο κλάδος σημείωσε, πάντως, μεγάλη άνοδο χτες, με τα περισσότερα κέρδη να καταγράφουν οι δύο μεγαλύτερες τράπεζες της Ιταλίας, UniCredit SpA και Sanpaolo SpA.

Ταμείο «διάσωσης κράτους»

Ένα ταμείο «διάσωσης του κράτους» εξ ολοκλήρου ιταλικό, που θα χρηματοδοτείται από τις αποταμιεύσεις των Ιταλών, καθώς αυτοί θα έχουν αναγκαστικά αγοράσει ειδικούς τίτλους του ιταλικού κράτους. Με αυτόν τον τρόπο μπορεί η Ιταλία να αξιοποιήσει τον πλούτο των Ιταλών και να διαχειριστεί το πρόβλημα του χρέους της. Η ιδέα ανήκει στον Κάρστεν Βέντορφ, οικονομολόγο της Bundesbank. Ο Γερμανός οικονομολόγος προτείνει αυτή τη λύση, καθώς εκτιμά πως η Ιταλία θα μπορέσει με αυτόν τον τρόπο να

αποτρέψει τις κερδοσκοπικές πιέσεις στα ομόλογά της και να αποφύγει την προσφυγή στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ESM), αλλά και να μη χρειαστεί την αρωγή της ΕΚΤ. Όπως τονίζει, θα πρόκειται για μία μορφή αναγκαστικής αλληλεγγύης των αποταμιευτών, που θα διαθέτουν για τους ειδικούς αυτούς τίτλους αλληλεγγύης το 20% του καθαρού τους πλούτου. Δεν θα αποτελεί κατάσχεση της περιουσίας των Ιταλών, αφού δεν πρόκειται για ένα φόρο αλλά απλώς για αναγκαστική επένδυση.

Τερματισμό της λιτότητας υπόσχεται το Λονδίνο

Ο **Βρετανός** υπουργός Οικονομικών Φίλιπ Χάμοντ υποσχέθηκε μείωση της φορολογίας και ανακίνωση της εποχής της λιτότητας που είχε ξεκινήσει μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση φτάνει στο τέλος της, παρά την πρόβλεψη για ασθενικό ρυθμό ανάπτυξης και την αβεβαιότητα που υπάρχει σχετικά με την αποχώρηση της Βρετανίας από την Ε.Ε. Παράλληλα, ο Χάμοντ προειδοποίησε πως η μη επίτευξη συμφωνίας με την Ε.Ε. θα απειλούσε το σχέδιο τερματισμού της λιτότητας. «Μπορώ να αναφέρω στον βρετανικό λαό πως αποδίδει η σκληρή προσπάθειά του και πως επιτέλους φτάνει στο τέλος της η εποχή της λιτότητας», είπε χτες ο Χάμοντ καθώς άρχισε να ενημερώνει το Κοινοβούλιο για τον προϋπολογισμό του επόμενου έτους. «Η λιτότητα φτάνει στο τέλος της, αλλά η πειθαρχία θα παραμείνει», πρόσθεσε.

Ο Βρετανός ΥΠΟΙΚ υψίσταται πίεση να θέσει τέλος σε μια δεκαετία, σχεδόν, με περικοπή δαπανών που περιορίζει τις δημόσιες υπηρεσίες και το κράτος πρόνοιας στη Βρετανία και τελικά ε-

Ο υπουργός Οικονομικών ανακοίνωσε μείωση φορολογίας εισοδήματος για 32 εκατομμύρια Βρετανούς πολίτες.

νίσχυσε το Εργατικό Κόμμα και τον σοσιαλιστή γέγερ του, Τζέρεμι Κόρμπιν. Ωστόσο, ο Χάμοντ θα προσπαθήσει να δώσει τέλος στη λιτότητα σε μια όχι και τόσο ευνοϊκή χρονική συγκυρία, δηλαδή τη στιγμή που η Βρετανία ετοιμάζεται να εγκαταλείψει την Ευρωπαϊκή Ένωση. Την Κυριακή ο Χάμοντ είχε δηλώσει πως αν δεν επιτευχθεί συμφωνία με την Ε.Ε. για τη μελλοντική εταιρική σχέση των δύο πλευρών, η βρετανική κυβέρνηση ενδεχομένως να χρειαστεί να καταθέσει προϋπολογισμό έκτακτων ανάγκων τον Απρίλιο και να παρατείνει την πολιτική λιτότητας. Μπορεί η βρετανική Υπηρεσία για Δημοσιονομική Υπευθυνότητα (OBR) να αναθεώρησε προς το καλύτερο την πρόβλεψη για τον ρυθμό ανάπτυξης

του 2019 και του 2020, ωστόσο η ανάπτυξη δεν προβλέπεται να αυξηθεί στο επίπεδο όπου βρισκόταν πριν από το δημοψήφισμα για το Brexit νωρίτερα από το 2023. Η πρόβλεψη για την ανάπτυξη του 2018 αναθεωρήθηκε προς το χειρότερο -μόλις στο 1,3%, επίδοση που είναι η χαμηλότερη από το 2009-, ενώ τον Μάρτιο βρισκόταν στο 1,5%. Η Υπηρεσία προειδοποίησε πως ακόμη και αυτός ο ασθενικός ρυθμός ανάπτυξης θα μπορούσε να αναθεωρηθεί προς το χειρότερο εξαιτίας του Brexit και υπογράμμισε πως οι προβλέψεις της βασίζονται «σε μια σχετικά ομαλή έξοδο από την Ε.Ε.». Από την άλλη πλευρά, μια άτακτη έξοδος της Βρετανίας «θα μπορούσε να έχει βαριές βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις για την οικονομία, τη συναλλαγματική ισοτιμία (ο.σ. της λίρας), την τιμή των περιουσιακών στοιχείων και για τα δημόσια οικονομικά», ανέφερε σε γραπτή δήλωση ο Ρόμπερτ Τσόουτ, πρόεδρος της OBR.

Μεταξύ άλλων μέτρων ο Χάμοντ ανακοίνωσε μείωση φορολογίας εισοδήματος για 32 εκατομμύρια Βρετανούς

πολίτες μέσω της αύξησης του προσωπικού αφορολόγητου ορίου στις 12.500 λίρες και μετάθεσης του ανώτατου φορολογικού συντελεστή στις 50 χιλιάδες λίρες. Το μέτρο είχε ήδη ανακοινωθεί ωστόσο θα εφαρμοστεί ένα έτος νωρίτερα και αναμένεται να κοστίζει στο κράτος φορολογικά έσοδα ύψους 2,79 δισ. λιρών.

Παράλληλα θα αυξηθούν κατά 500 εκατ. λίρες οι πόροι που θα διαθέσει το βρετανικό Δημόσιο σε μέτρα έκτακτης ανάγκης στην περίπτωση «σκληρού» Brexit. Ο Χάμοντ ανακοίνωσε επίσης την επιβολή φόρου ψηφιακών υπηρεσιών που θα ισχύσει από τον Απρίλιο του 2020, θα στοχεύσει μεγάλες επιχειρήσεις όπως η Alphabet και η Facebook και θα αποδώσει 400 εκατ. λίρες στεργλίνες τον χρόνο. Μπορεί ο Χάμοντ να ανακοίνωσε πως ένα «σκληρό» Brexit θα υπονομήσει τον προϋπολογισμό του, τόνισε ωστόσο πως η επίτευξη συμφωνίας με τις Βρυξέλλες θα απελευθερώσει κύμα επενδύσεων που θα ενισχύσει την καταναλωτική εμπιστοσύνη.

BLOOMBERG

«Μπορώ να αναφέρω στον βρετανικό λαό πως αποδίδει η σκληρή προσπάθειά του και πως επιτέλους φτάνει στο τέλος της η εποχή της λιτότητας», είπε χτες ο Βρετανός υπ. Οικονομικών Φίλιπ Χάμοντ.

Πτώση στις κινεζικές αγορές λόγω της επιβράδυνσης της ανάπτυξης

Η **οικονομία** της Κίνας εξακολουθεί να επιβραδύνεται και το αρνητικό κλίμα αντανακλάται στα χρηματιστήρια της, που χτες έκλεισαν με πτώση 3%, ενώ έχουν καταγράψει απώλειες 10% στη διάρκεια του Οκτωβρίου και 24% από την αρχή του έτους. Τα τελευταία στοιχεία φέρουν την ανάπτυξη να έχει επιβραδυνθεί το τρίτο τρίμηνο του έτους στο 6,5%, καταγράφοντας τον χαμηλότερο ρυθμό ανάπτυξης από το τέλος της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2009.

Σύμφωνα δε με τα πρώτα στοιχεία για τον Οκτώβριο, η επιβράδυνση συνεχίζεται. Μερικά αναλυτών αποδίδει την επιβράδυνση εν μέρει στον εμπορικό πόλεμο, μολοντί το εξωτερικό εμπόριο της Κίνας παραμένει το ισχυρό χαρτί της. «Τα πρώτα στοιχεία κατα-

Το Πεκίνο σχεδιάζει να μειώσει στο 5% τον φόρο για την αγορά αυτοκινήτου.

δεικνύουν πως οι οικονομικές συνθήκες εξακολουθούν να επιδεινώνονται τόσο στο εγχώριο μέτωπο όσο και στο εξωτερικό», σχολιάζει ο Τσανγκ Σου, οικονομολόγος του Bloomberg με ειδίκευση στα θέματα της Ασίας. Ο ίδιος επισημαίνει πως «το οικονομικό κλίμα στην Κίνα είναι πολύ χαμηλό και ιδιαίτερα μεταξύ μικρών επιχειρήσεων» και προσέφυγε πως η κινεζική ηγεσία θα προχωρήσει σε μέτρα στήριξης της οικονομίας, των εξαγωγών, της καταναλωτικής και των επενδύσεων». Κυβερνητικές πηγές δήλωσαν στο Bloomberg

Η μεγάλη υποχώρηση που έχουν γνωρίσει τα χρηματιστήρια της Σαγκάης και της Σεντζέν επιδεινώνει το αρνητικό κλίμα στην κινεζική αγορά.

ότι το Πεκίνο σχεδιάζει να μειώσει στο 5% τον φόρο για την αγορά αυτοκινήτων. Το μέτρο αυτό στοχεύει στην τόνωση της εγχώριας αγοράς αυτοκινήτων. Η είδηση προκάλεσε άνοδο των μετοχών αυτοκινητοβιομηχανιών, καθώς ο κλάδος βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην κινεζική αγορά. Η μετοχή της Volkswagen σημείωσε άνοδο 6,9% μιας και η εμβληματική αυτοκινητοβιομηχανία της Γερμανίας κατέγραψε το 40% των πωλήσεων της στην Κίνα το περασμένο έτος.

Το Πεκίνο έχει ήδη ανακοινώσει σειρά μέτρων για να στήριξει την εμπιστοσύνη στην οικονομία, να τονώσει τη ρευστότητα στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, αλλά και να ενισχύσει το εισόδημα των κινεζικών νοικοκυριών. Ανάμεσά τους σειρά φοροαπαλλαγών

για τα κινεζικά νοικοκυριά και επιδοτήσεις στις εξαγωγικές επιχειρήσεις. Κορυφαία στελέχη της κινεζικής ηγεσίας, άλλωστε, μεταξύ των οποίων και ο Κινέζος πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ, έχουν επανειλημμένως επικαλεστεί την ισχύ της κινεζικής οικονομίας για να ενισχύσουν την εμπιστοσύνη των επενδυτών και να αποτρέψουν νέα πτώση των κινεζικών χρηματιστηρίων. Η μεγάλη υποχώρηση που εμφανίζουν στη διάρκεια του έτους τα χρηματιστήρια της Σαγκάης και της Σεντζέν επιδεινώνει το αρνητικό κλίμα στην κινεζική αγορά. Μερικά αναλυτών αποδίδει, πάντως, την πτώση των τελευταίων ημερών όχι μόνον στην ανησυχία για τις επιπτώσεις του εμπορικού πολέμου, αλλά και στον αντίκτυπο από την υποχώρηση της αμερικανικής αγοράς.

ΚΤΙΖΟΥΜΕ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ

Πρώτη σε Αξιοπιστία στον Κλάδο Ζωής τα τελευταία 5 χρόνια.

Προσφέρουμε τις πιο σύγχρονες και ευέλικτες ασφαλιστικές λύσεις.

UNIVERSAL LIFE
γιατί η Ζωή είναι πολίτμν

Πλημμύρες, καύσωνες, χιόνια μαζί

Γεμάτη ισχυρές αντιθέσεις η χθεσινή ημέρα σε Ιταλία, Γαλλία, Γερμανία

Πλημμύρες, χιόνια, αλλά και ασυνήθιστη ζέστη σαράνουν την Ευρώπη, σε ένα ετερόκλητο σκηνικό με ακραία φαινόμενα που απηχούν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην καθημερινότητα του πλανήτη. Στην Ιταλία, οι σφοδρές βροχοπτώσεις και οι ισχυροί άνεμοι έχουν σκορπίσει τον θάνατο με τουλάχιστον 10 νεκρούς μέσα σε δύο 24ωρα, ενώ η Γαλλία δοκιμάζεται από έντονες κλιματικές αλλαγές που προτού καν μπει ο χειμώνας. Την ίδια στιγμή, στη Γερμανία το θερμόμετρο αγγίζει τους 22 βαθμούς στα ανατολικά, την ώρα που χιονίζει στα δυτικά. Στη Βουδαπέστη καταγράφκε τη Δευτέρα η υψηλότερη θερμοκρασία των τελευταίων 90 ετών για την εποχή: 24,3 βαθμοί Κελσίου.

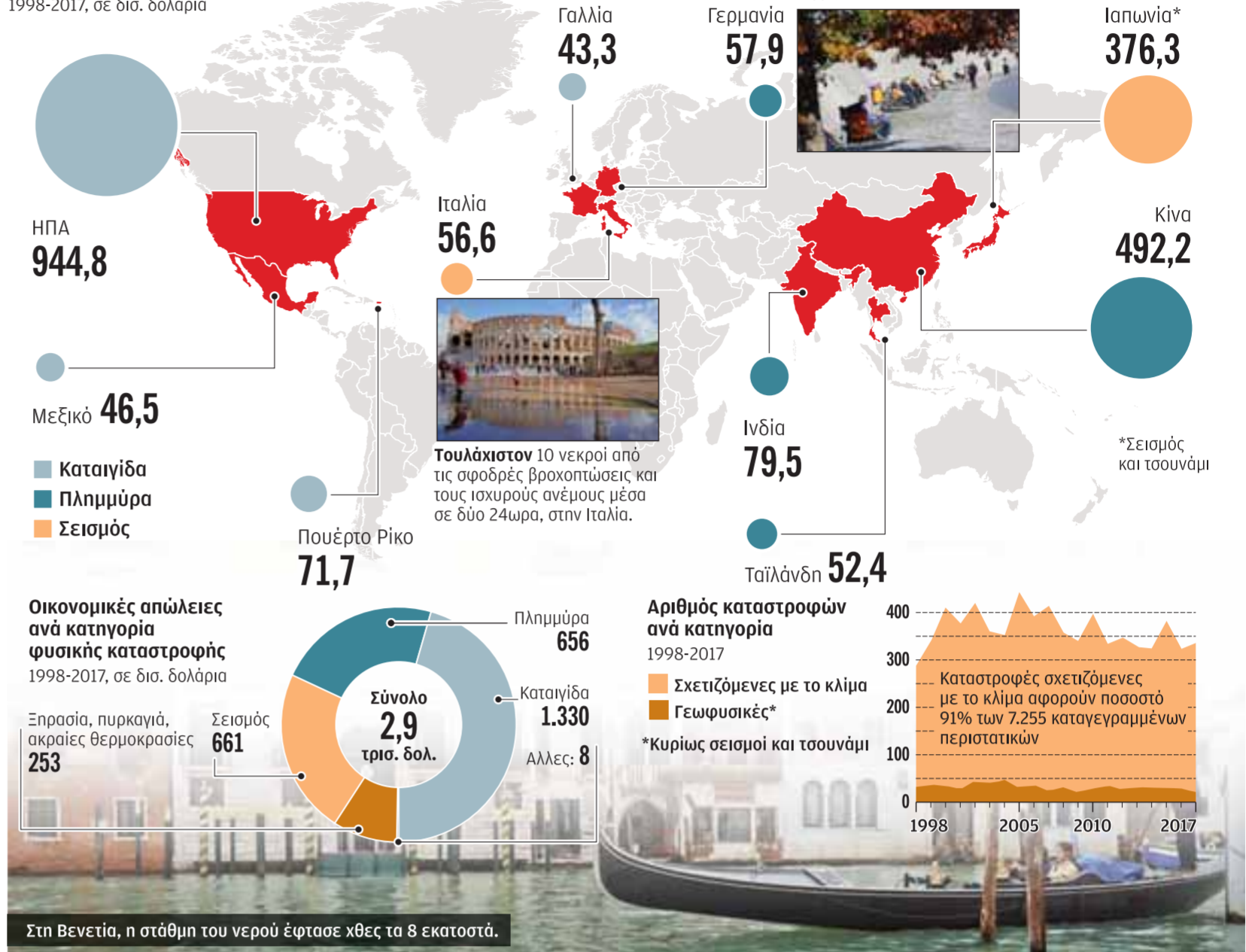
Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής είναι πλέον ορατές στην καθημερινότητα του πλανήτη.

Τα περισσότερα θύματα της θεομηνίας στην Ιταλία ήταν συνέπεια της πτώσης δέντρων πάνω σε αυτοκίνητα ή σε περαστικούς, αν και μια γυναίκα θάφτηκε ζωντανή από μεγάλη ποσότητα λάσπης που εισχώρησε στο σπίτι της στο Τρέντο, ύστερα από κατολισθηση, στα βόρεια της χώρας. Ένας άνδρας τσακίστηκε στα βράχια ενώ έκανε σερφ στην Εμίλια-Ρομάνια. Άλλους νεκρούς θρήνησαν η Νάπολη, το Λάτιο και η Λιγυρία. Στη Βενετία, τα τρία τέταρτα της πόλης καλύφθηκαν από παλιρροϊκά κύματα που προκάλεσαν οι ισχυροί άνεμοι τη Δευτέρα, ενώ χθες η στάθμη του νερού στην πόλη έφτασε τα οκτώ εκατοστά. Καταστροφές αναφέρθηκαν στα μωσαϊκά της βασιλικής του Αγίου Μάρκου, όπου το νερό έφτασε σχεδόν το ένα μέτρο. Δύο πίνακες του Χουάν Μίρο, οι οποίοι επρόκειτο να εκτεθούν τις επόμενες ημέρες στο Παλάτιο Τζαγκουίρι, βράχθηκαν από τα νερά της πλημμύρας. Οι βροχοπτώσεις προκάλεσαν πλημμύρες και υποκρίθηκαν τις Αρχές να κλείσουν τη Λεωφόρο Μπρένερ που συνδέει την Ιταλία με την Αυστρία, ενώ η στάθμη στο ποτάμι της Βερόνας, τον Αδίγη, ανέβηκε κατά δύο μέτρα, χωρίς να σημειωθεί όμως υπερχειλίση. Στη Ρώμη εκατό δέντρα έπεσαν από τον αέρα και στα λιμάνια καταγράφηκαν σοβαρές καταστροφές πλοίων. Εξήλιχες πυροσβέστες αναπτύχθηκαν

σε ολόκληρη τη χώρα για να απομακρύνουν φερτά υλικά από τους αυτοκινητόδρομους. Τα σχολεία παρέμειναν κλειστά σε μεγάλο μέρος της Ιταλίας επί δύο ημέρες, κυρίως για προληπτικούς λόγους. Οι γεγονικές της Ιταλίας χώρες επιλήγησαν επίσης από την κακοκαιρία. Στην Αυστρία άνεμοι που έπνεαν με ταχύτητα μεγαλύτερη των 100 κλμ./ώρα παρέσυραν, στη διάρκεια της περασμένης νύχτας, ένα μέρος της σκεπής του μεσαιωνικού φρουρίου που δεσπόζει στο Σάλτσμπουργκ. Η υπηρεσία πολιτικής προστασίας κάλεσε προχθές το βράδυ τους περίπου 500 κατοίκους του χωριού Μουρ να μη βγίνουν από τα σπίτια τους και να καταφύγουν στους επάνω ορόφους των οικιών τους, εξαιτίας της υπερχειλίσης του παρακείμενου ποταμού που έχει μπλοκάρει τις προσβάσεις στο χωριό. Η ίδια προειδοποίηση εκδόθηκε και για τους κατοίκους μιας εκδοχής κοντά στα ιταλικά σύνορα, όπου εκφράζονταν φόβοι ότι φράγματα μπορεί να υποχωρήσουν υπό την πίεση των υδάτων. «Εδώ και πολλές δεκαετίες δεν έχω δει κάτι τέτοιο», δήλωσε στον δημόσιο ραδιοσταθμό ORF ο Μάρτιν Γκουγκενμπέργκερ, διοικητής των πυροσβεστών της κοινότητας αυτού του τομέα, όπου έχουν αποκλειστεί πολλοί μικροί δρόμοι και περίπου 10.000 νοικοκυριά έχουν μείνει χωρίς ηλεκτρικό. Στη Σλοβενία, μια χώρα που βρίσκεται σε «κόκκινο συναγερμό», αγνοείται η τύχη ενός άνδρα που έκανε αετοσανίδα (kitesurf), ενώ στην Κροατία η Ριέκα πλημμύρισε και έχουν διακοπεί πολλά δρομολόγια οχηματαγωγών. Στο ελβετικό καντόνι του Τιτσίνο πολλοί δρόμοι αποκλείστηκαν εξαιτίας πλημμυρών ή πτώσεων δέντρων. Στη Γαλλία το χιόνι που έπεσε στα κεντρικά της χώρας παγίδευσε πάνω από 2.000 οχήματα στην Κεντρική Οροσειρά, ενώ έχει διακοπεί η ηλεκτροδότηση 195.000 νοικοκυριών. Στην Κορσική, 21.000 νοικοκυριά παρέμειναν χωρίς ηλεκτρικό επί ώρες, ενώ οι Αρχές κάνουν τον απολογισμό των ζημιών τις οποίες προκάλεσαν ριπές ανέμου ταχύτητας 160 κλμ./ώρα. Στην Ισπανία, κλιματικές αλλαγές στις Αστούριες (βόρεια) δημιούργησαν προβλήματα στην κυκλοφορία, ενώ 4.700 νοικοκυριά άμειναν χωρίς ηλεκτρικό. Στην Τσεχία, αναστάτωση προκλήθηκε στα σιδηροδρομικά δρομολόγια καθώς σφοδροί άνεμοι προκάλεσαν πτώσεις δέντρων στις σιδηροδρομικές γραμμές, ενώ περίπου 30.000 κάτοικοι δεν είχαν για ώρες ηλεκτροδότηση.

Αυξάνεται το κόστος των φυσικών καταστροφών που σχετίζονται με το κλίμα

Οι δέκα χώρες/περιοχές που υπέστησαν τις μεγαλύτερες οικονομικές απώλειες 1998-2017, σε δισ. δολάρια

ΗΠΑ: Associated Press, UN Office for Disaster Risk Reduction (UNISDR), Graphic News

Δραματική μείωση των πληθυσμών των πουλιών

Πουλιά που μεταναστεύουν σε όλο και μεγαλύτερα υψόμετρα, μέχρι να φθάσουν στην κορυφή του βουνού και να εξαφανιστούν και ψάρια που αναζητούν απευχόμενα ψυχρότερα ύδατα για να αναπαραχθούν. Οι ενδείξεις ότι η κλιματική αλλαγή προξενεί σοβαρά προβλήματα στη βιοποικιλότητα πολλαπλασιάζονται, καθώς μια σπάνια λεπτομερής μελέτη από το Περού έρχεται να επιβεβαιώσει τη δραματική μείωση των πληθυσμών των πουλιών. Το 1985, ο διευθυντής του ορνιθολογικού ινστιτούτου του πανεπιστημίου Κορνέλ, Τζον Φιτζπάτρικ, πέρασε αρκετές εβδομάδες στο Σέρο ντε Πατιακόλα, στο νότιο Περού, καταγράφοντας πάνω από 400 είδη τροπικών πουλιών. Πριν από δύο χρόνια μια άλλη ομάδα από το κέντρο μελέτης βιοποικιλότητας του πανεπιστημίου της Βρετανικής Κολομβίας, υπό τον

Μπέντζαμιν Φρίμαν, επανέλαβε την αποστολή του Φιτζπάτρικ, ακολουθώντας βήμα προς βήμα τις σημειώσεις του, κατασκαπώνοντας στο ίδιο σημείο και καταγράφοντας τα πουλιά με τις ίδιες μεθόδους. Το αποτέλεσμα της σύγκρισης: Οκτώ από τα είδη πουλιών είχαν εξαφανιστεί τελείως, ενώ οι πληθυσμοί των υπολοίπων είχαν μειωθεί. Οι επιστήμονες έκαναν λόγο για «κυλιόμενη σκάλα που οδηγεί στην εξαφάνιση», καθώς τα πουλιά υποχρεώνονται να μετακινηθούν σε όλο και μεγαλύτερο υψόμετρο, για να ξεναβρουν την θερμοκρασία που ταίριαζει στις διατροφικές τους ανάγκες. Τα πουλιά που ζουν στις τροπικές περιοχές δεν προσαρμόζονται σε μεγάλες θερμοκρασιακές μεταβολές, καθώς αυτό δεν είναι απαραίτητο στις περιοχές αυτές. Ετσι, είναι πιο ευάλωτα στην κλιματική αλλαγή.

«Θεωρούμε ότι η θερμοκρασία είναι αυτό που εξηγεί για ποιο λόγο τα πουλιά ανεβαίνουν στις πλαγιές», είπε ο Φρίμαν. «Η τεράστια πλειοψηφία των ειδών στην έρευνά μας έκανε το ίδιο πράγμα». Η έρευνα δημοσιεύθηκε στην επιθεώρηση Proceedings of the National Academy of Sciences. Μεταναστεύσεις ειδών σε μεγαλύτερη κλίμακα παρατηρούνται στους ωκεανούς, οι οποίοι επίσης υπερθεμαίνονται και υψίσταται αλλαγές στη χημική σύσταση εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής. Μεγάλη έρευνα δεκάδων δημοσιογράφων του πρακτορείου Reuters σε δεκάδες παράκτιες κοινότητες ανά τον πλανήτη κατέγραψε μαρτυρίες από Πορτογάλους ψαράδες που δεν βρίσκουν πια σαρδέλες τις παραμονές του πατροπαράδοτου φεστιβάλ της σαρδέλας, Ιάπωνες ψαράδες που έχουν δει την ψαριά του δημοφιλέστερου είδους καλαμαριού να μει-

ώνεται στο ένα τέταρτο και Αμερικανούς ψαράδες που κυνηγούν τους αστακούς όλο και βορειότερα. Σύμφωνα με στοιχεία από τις αμερικανικές ακτές του Βορείου Ατλαντικού, τουλάχιστον το 85% από τα 70 είδη ψαριών και θαλασσιών που παρατηρούνται σε τακτική βάση από τις αμερικανικές ακτές έχουν μετακινηθεί είτε βορειότερα είτε βαθύτερα. Οι πλέον δραματικές αλλαγές έχουν συντελεστεί τα τελευταία 10 ως 15 χρόνια. Ενώ οι συνάδελφοί τους σε νοτιότερες πολιτείες μένουν με άδεια χέρια, οι ψαράδες του Μέν βλέπουν να φθάνουν στις ακτές της βόρειας αυτής πολιτείας τεράστιες ποσότητες αστακών. Ενώ τη δεκαετία του 1980 και του 1990 στην πολιτεία αλιεύονταν το 50% των αστακών των ΗΠΑ, την τρέχουσα δεκαετία το ποσοστό αυτό έχει ανεβεί στο 85%.

REUTERS, A.P.

Εξαφάνιση του 60% θηλαστικών, ερπετών, αμφιβίων και ψαριών

ΛΟΝΔΙΝΟ. Ποσοστό 60% των ζωικών ειδών έχει εξαφανισθεί από τον πλανήτη τα τελευταία 40 χρόνια, σύμφωνα με την περιβαλλοντική οργάνωση WWF, η οποία καλεί σε «παγκόσμια συμφωνία» με στόχο τη διάσωση της Γης. Οι πληθυσμοί θηλαστικών, πτηνών, ερπετών, αμφιβίων και ψαριών έχουν πληγεί ανεπανόρθωτα, με περισσότερα από 60% των ειδών να έχουν εξαφανισθεί τις τελευταίες τέσσερις δεκαετίες. Στην τελευταία της έκθεση, που δημοσιεύει η εφημερίδα Independent, η WWF καλεί σε ριζική επανεξέταση των μεθόδων προστασίας του περιβάλλοντος, επισμαίνοντας ότι οι προστατευόμενοι δρυμικοί και τα προγράμματα διάσωσης συγκεκριμένων ειδών δεν επαρκούν. Η έκθεση της οργάνωσης υπογραμμίζει ότι η υπερεκμετάλλευση των φυσικών πόρων του πλανήτη και η βιομηχανική γεωργία και αλιεία πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα. «Η καταστροφή του περιβάλλοντος θεωρείται το τμήμα της ανάπτυξης. Δεν μπορούμε, όμως, να συνεχίσουμε

έτσι», λέει ο εκτελεστικός διευθυντής της WWF, Τόνι Τζούνιπερ. Γνώριμα στους Ευρωπαίους ζωικά είδη, όπως ο ακανθόχοιρος και τα αγριοκάτσικα, έχουν μειωθεί δραματικά μεταξύ 1976 και 2014, φαινόμενο που καταγράφεται και σε πιο εξωτικά είδη, όπως ελέφαντες, ρινόκερος και πολικές αρκούδες. Τα στοιχεία αυτά βασίσθηκαν σε μελέτες 16.704 πληθυσμών 4.005 ζωικών ειδών, μέχρι το 2014. Η τάση αυτή είναι ιδιαίτερα έντονη σε τροπικές περιοχές και παραποτάμιες ζώνες. Η απώλεια βιοτόπων εξαιτίας της εξάπλωσης των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, σε συνδυασμό με τη λαθροθηρία, τη ρύπανση και την κλιματική αλλαγή, έχει οδηγήσει σε περιβαλλοντική κρίση, η οποία χρήζει ριζικών λύσεων. «Είμαστε η πρώτη γενιά που συνειδητοποιεί ότι καταστρέφει το περιβάλλον και η τελευταία που μπορεί να κάνει κάτι για αυτό. Αντί, όμως, να υιοθετήσουμε τις λύσεις αυτές, επιλέγουμε ημίμετρα», λέει η Τάνια Στίλ, στέλεχος της WWF. Αιτιόδοξη ντότα προσφέρει, όμως, ο

Οικογένεια από κίτρινοπόδαρα θαλασσοπούλια αναζητεί τροφή στα ρηλά των ακτών της κωμόπολης Μπάρνστον της Μασαχουσέτης.

καθηγητής Κεν Νόρις, επικεφαλής της Ζωολογικής Εταιρείας του Λονδίνου. «Δεν έχει καθεί κάθε ελπίδα. Έχουμε μια τελευταία ευκαιρία να σχεδιάσουμε μια πορεία, η οποία θα μας επιτρέψει να συνυπάροξουμε αρμονικά με τις μορφές άγριας ζωής, από τις οποίες άλλωστε

εξαρτιόμαστε», λέει ο δρ Νόρις. Η έκθεση της WWF επισμαίνει ότι οι πληθυσμοί λευκών και μαύρων ρινόκερων έχουν μειωθεί κατά 63% μεταξύ 1980 και 2006, εξαιτίας της ζήτησης για το κέρατος τους, που χρησιμοποιείται κατά κόρον στην κινεζική πα-

ραδοσιακή ιατρική. Ο αριθμός των πολιτικών αρκούδων αναμένεται να συρρικνωθεί κατά 30% μέχρι το 2050 εξαιτίας της τήξης των πάγων της Αρκτικής. Ο πληθυσμός καρχαριών-φαλαγών (το μεγαλύτερο θηλαστικό του πλανήτη) στον Ινδικό και τον Ειρηνικό Ωκεανό εκτιμάται ότι μειώθηκε κατά 63% τα τελευταία 75 χρόνια. «Η Συμφωνία του Παρισιού για το κλίμα πρέπει να αποτελέσει μέρος ευρύτερου προγράμματος διάσωσης του περιβάλλοντος. Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι η διατήρηση της βιοποικιλότητας, ο περιορισμός των εκπομπών καυσαερίων και η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης πρέπει να αποτελέσουν πολιτικές προτεραιότητες για όλες τις κυβερνήσεις του πλανήτη. Σε προσωπικό επίπεδο, όλοι μας πρέπει να υιοθετήσουμε βασικές μεθόδους περιβαλλοντικής προστασίας, όπως ο περιορισμός της κατανάλωσης κρέατος», λέει ο κ. Τζούνιπερ. Η προειδοποίηση της WWF ακολουθεί λίγο καιρό μετά την έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την

Κλιματική Αλλαγή, η οποία κατέληξε στην ανάγκη λήψης έκτακτων μέτρων εντός των επόμενων 12 ετών, με στόχο την πρόληψη καταστροφικών ανόδου της θερμοκρασίας της Γης. Η WWF έχει προτείνει το έτος 2020 ως «χρονιά ορόσημο» για τη σύναψη νέας δεσμευτικής συμφωνίας για την προστασία του περιβάλλοντος. Το 2020, ο ΟΗΕ αναμένεται να εξετάσει ενδελεχώς τα ζητήματα της κλιματικής αλλαγής, της προστασίας των ωκεανών, της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης και της βιοποικιλότητας. «Κάθε καθυστέρηση είναι επικίνδυνη, ενώ ο ρόλος μας, ως περιβαλλοντολόγων, δεν μας επιτρέπει να συντήσουμε τη συνέχιση των ιδίων αποτυχημένων μεθόδων. Παρότι η δημιουργία και η διατήρηση προστατευόμενων πάρκων και δρυμών και οι εκστρατείες για τη διάσωση συγκεκριμένων ειδών παραμένουν αναγκαίες, δεν είναι πια ικανές να σώσουν τον πλανήτη. Χρειάζονται άμεσες και ριζικές λύσεις», λέει ο κ. Τζούνιπερ.

REUTERS

Η δική σου αξιόπιστη τράπεζα
Αξιοπιστία | Υπευθυνότητα | Επαγγελματισμός

www.rcbcy.com | 800 00 722

RCB Bank Ltd. | Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72374. Εγγραφή στην ΕΕ: Αρμόδιος 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Η «Κ» φέρνει σήμερα στη δημοσιότητα τις εικόνες καταστροφής που άφησαν πίσω τους, το απόγευμα της Δευτέρας, άγνωστοι κουκουλοφόροι στον χώρο της φοιτητικής παράταξης του ΚΚΕ στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Γυαλιά-καρφιά στο Πάντειο

Κουκουλοφόροι προκάλεσαν εκτεταμένες καταστροφές σε χώρο του πανεπιστημίου

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΛΑΚΑΣΑ

Κουκουλοφόροι επιτίθενται με κλοπή σε φοιτητές και καταστρέφουν τους εβδομαδιαία επίσκεψη του «Ρουβίκωνα», διακινητές και χρήστες ναρκωτικών αλωνίζουν έξω από τα ιδρύματα. «Δυστυχώς, όλα αυτά έχουν μετατραπεί σε κανονικότητα στα ελληνικά πανεπιστήμια», ήταν το μικρό σχόλιο πανεπιστημιακού χθες στην «Κ», το οποίο σαφώς αποτυπώνει τη θέση μεγάλης μερίδας πανεπιστημιακών που διαπιστώνουν την οικτρή κατάσταση με τα προβλήματα βίας και παραβατικότητας στα ΑΕΙ.

Ειδικότερα, η «Κ» φέρνει σήμερα στη δημοσιότητα τις εικόνες καταστροφής που άφησαν πίσω τους το απόγευμα της Δευτέρας άγνωστοι κουκουλοφόροι στον χώρο της φοιτητικής παράταξης του ΚΚΕ στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Οι κουκουλοφόροι επιτέθηκαν με κλοπή και καθρόνια

σε φοιτητές-μέλη του ΚΚΕ τη Δευτέρα το απόγευμα μετά την ολοκλήρωση του μαθητικού συλλαλητηρίου, και στη συνέχεια προκάλεσαν εκτεταμένες καταστροφές σε χώρο της Πανσπουδαστικής. Εισβολή κουκουλοφόρων και επίθεση κατά της ΚΝΕ έγινε και

Ενα ακόμη κρούσμα στη μακρά αλυσίδα ανομιαιών που δείχνει να παγιώνεται στα ελληνικά πανεπιστήμια με την ανοχή της επίσημης πολιτείας.

στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο. Ανάλογη επίθεση επικεφαλής και χθες στο Πάντειο από κουκουλοφόρους. «Μόνο τυχαία δεν είναι αυτή την περίοδο η στοχοποίηση των μελών της ΚΝΕ από διάφορες ομάδες με ύ-

ποπτο ρόλο. Η επίθεση αντικειμενικά ωφελεί όσους δεν θέλουν να κουνιέται φύλλο αμφισβήτησης στην κυρίαρχη πολιτική, όσους θέλουν τη νεολαία με σκυμμένο κεφάλι. Παράλληλα, ενέργει τέτοιων ομάδων αξιοποιούνται από αντιδραστικούς κύκλους, που επιθυμούν την κατάργηση του ασύλου στα ΑΕΙ. Τα μέλη και οι φίλοι της ΚΝΕ δεν τρομοκρατούνται και δεν πιούνται από θρασύδειλους χαφιέδες και προβοκάτορες», ανέφερε, μεταξύ άλλων, η ανακοίνωση της ΚΝΕ. Για αύριο η νεολαία της ΚΝΕ, μέσω της Πανσπουδαστικής, θα οργανώσει φοιτητικά συλλαλητήρια (στην Αθήνα από τα Προπύλαια στις 11 π.μ.). Από την άλλη, σήμερα είναι η ημέρα της εβδομαδιαίας επίσκεψης του «Ρουβίκωνα» στην αίθουσα 516, που έχει καταλάβει στη Φιλοσοφική Αθηνών. Αναφορικά με το θέμα το ίδρυμα έχει ζητήσει την παρέμβαση της πολιτείας, ωστόσο εδώ και τρεις εβδομάδες όλοι

Δέκα στελέχη της Folli Follie καλεί ο εισαγγελέας

Ως ύποπτα για τα αδικήματα της απάτης και του ξεπλύματος «μαύρου» χρήματος

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Νέα αίτηση υπαγωγής σε καθεστώς προστασίας του άρθρου 106α του πτωχευτικού δικαίου καταθέτει εντός των ημερών, πιθανότατα ακόμα και αυτή την Παρασκευή, η Folli Follie με τη σύμφωνη γνώμη των ομολογούχων πιστών της και ενδεχομένως και των ελληνικών τραπεζών που την έχουν χρηματοδοτήσει. Παράλληλα, οι ελληνικές τράπεζες επιτακούν τη διαδικασία προκήρυξης πλειοδοτικού διαγωνισμού για τη συμμετοχή (36,5%) της Folli Follie στα Αττικά Πολυκαταστήματα, την οποία έχουν ως εξασφάλιση έναντι απαιτήσεων τους ύψους 46 εκατομμυρίων ευρώ. Την ίδια ώρα, ο οικονομικός εισαγγελέας κάλεσε τη διοίκηση της εταιρείας σε εξηγήσεις για τα αδικήματα της απάτης και του ξεπλύματος «μαύρου» χρήματος.

Η νέα αίτηση λήψης προληπτικών μέτρων προστασίας, μετά και την απόρριψη της προηγούμενης από το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών, γίνεται προκειμένου να αποφευχθούν οι παραπάνω συνυπογράφοντες το ενδεχόμενο άτακτων ρευστοποιήσεων περιουσιακών της στοιχείων και να κερδηθεί χρόνος για να καταστεί δυνατή η επίτευξη συμφωνίας εξυγίανσης με τους ομολογιούχους και τυχόν δυννητικούς επενδυτές. Να σημειωθεί πως όλες οι πλευρές, εκκτρωθεν σύμβουλοι και πιστωτές, χρεώνουν ευθές τη διοίκηση Τζώρτζη Κουτσογιούτου με την ευθύνη των μέχρι στιγμής καθυστερήσεων, οι οποίες αν μη τι άλλο έχουν οδηγήσει σε σοβαρά προβλήματα ρευστότητας την εταιρεία. Υπενθυμίζεται πως οι ομολογιούχοι διεκδικούν το 100% των μετοχών έναντι των απαιτήσεών τους εκτιμώντας πως με αναδιάρθρωση της Folli Follie θα μπορούσαν να ανακτήσουν μεγαλύτερο μέρος των κεφαλαίων τους (της τάξης των 430 εκατ. ευρώ) από ό, τι σε οιαδήποτε άλλη περίπτωση.

Οι αιτούντες αισιοδοξούν πως αυτή η νέα αίτηση έχει σοβαρότερους πιθανότητες να γίνει δεκτή, καθώς θα υπογράφεται κατευθείαν από τους ομολογιούχους και όχι, όπως η προηγούμενη, από τον χρηματοδοτικό βραχίονα της Folli Follie, ενώ γίνεται από εγνωσμένου κύρους δικηγόρο της εταιρείας με μεγάλη εμπειρία στο πτωχευτικό. Το εάν η αίτηση θα στηριχθεί και από τις ελληνικές τράπεζες θα κριθεί έως την Πέμπτη, καθώς σχετικές συναντήσεις πραγματοποιούνται μεταξύ των επιτελών τους, των νομικών συμβούλων όλων των πλευρών και των εκπροσώπων της εταιρείας. Υπενθυμίζεται πάντως πως για το 106α απαιτείται μόνον θετική δήλωση πιστών που εκπροσωπούν ποσοστό τουλάχιστον 20% του συνόλου των απαιτήσεων. Εκ των ων ουκ άνευ για τη συμμετοχή των ελληνικών τραπεζών είναι η εξαίρεση των εξασφαλίσεων τους και συγκεκριμένα του 36,5% της «Αττικά Πολυκαταστήματα» που κατέχει η Folli Follie από την προστασία. Οι ομο-

λογιούχοι εμφανίζονται διατεθειμένοι να επιτρέψουν την πώληση αυτή με δεδομένο ότι θα διασφαλιστεί το βέλτιστο δυνατό τίμημα και η επιστροφή τυχόν πλεονάζοντων των τραπεζικών απαιτήσεων ποσών στο ταμείο της Folli Follie.

Σε κάθε περίπτωση, οι τράπεζες θα προχωρήσουν στη διαδικασία πώλησης με ταχύτατους ρυθμούς, με τις εκτιμήσεις πηγών που συμμετέχουν στις σχετικές διεργασίες να εκτιμούν πως η προκήρυξη του διαγωνισμού μπορεί να γίνει εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του Νοεμβρίου και η πώληση να ολοκληρωθεί

Προς νέα αίτηση πτώχευσης η Folli Follie - Επισπεύδουν οι τράπεζες την πώληση των Αττικά σε συνένωση με τους ομολογιούχους.

πριν από τις γιορτές των Χριστουγέννων. Σημειώνεται πως, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», είναι βέβαιη η συμμετοχή των μετόχων πλειοψηφίας της «Αττικά Πολυκαταστήματα» (Λαμπρόπουλος, Τσοββελέκας, Σγουμπόπουλος κ.ά.) στη διαγωνιστική διαδικασία ενδεχομένως και σε συνεργασία με τρίτους επενδυτές.

Εν τω μεταξύ, το διοικητικό συμβούλιο της Folli Follie χθες τοποθέτησε τέσσερα νέα μέλη, τον Νάρκισσο Γεωργιάδη ως αναπληρωτή στέλεχος της εταιρείας. Υπενθυμίζεται πως οι ομολογιούχοι διεκδικούν το 100% των μετοχών έναντι των απαιτήσεών τους εκτιμώντας πως με αναδιάρθρωση της Folli Follie θα μπορούσαν να ανακτήσουν μεγαλύτερο μέρος των κεφαλαίων τους (της τάξης των 430 εκατ. ευρώ) από ό, τι σε οιαδήποτε άλλη περίπτωση.

Οι αιτούντες αισιοδοξούν πως αυτή η νέα αίτηση έχει σοβαρότερους πιθανότητες να γίνει δεκτή, καθώς θα υπογράφεται κατευθείαν από τους ομολογιούχους και όχι, όπως η προηγούμενη, από τον χρηματοδοτικό βραχίονα της Folli Follie, ενώ γίνεται από εγνωσμένου κύρους δικηγόρο της εταιρείας με μεγάλη εμπειρία στο πτωχευτικό.

Παράλληλα, ο οικονομικός εισαγγελέας Ιωάννης Δραγάτσος κάλεσε να δώσουν εξηγήσεις ως ύποπτοι, για τη διάπραξη κακούρηγημάτων δέκα στελέχη - όλα τα μέλη της οικογένειας Κουτσογιούτου και μέλη της διοίκησης της Folli Follie (μέλη Δ.Σ., οικονομικούς διευθυντές κ.λπ.) - και ειδικότερα για τα αδικήματα της απάτης και του ξεπλύματος «μαύρου» χρήματος. Οι κληθέντες των οποίων οι τραπεζικοί λογαριασμοί, οι θυρίδες και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν δεσμευθεί με σχετικό βούλευμα θα δώσουν εξηγήσεις την επόμενη εβδομάδα αφού λάβουν γνώση της δικογραφίας. Ο οικονομικός εισαγγελέας που φέρει το βάρος των ερευνών για την υπόθεση συνεχίζει την αξιολόγηση των δεδομένων της και αναμένεται, πέραν των ήδη κληθέντων, να προχωρήσει και σε άλλες κλήσεις υπόπτων, καθώς η έρευνα επεκτείνεται και σε ευθές των ελεγκτικών μηχανισμών και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ανοιγμα λογαριασμών του Γ. Παπαντωνίου

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΝΑΦΟΥ

Τραπεζικούς λογαριασμούς σε ποσωτικά ιδρύματα της Γαλλίας, αλλά και άλλων χωρών, οι οποίοι σχετίζονται με τον πρώην υπουργό Γιάννο Παπαντωνίου που βρίσκεται προσωρινά κρατούμενος μαζί με τη σύζυγό του, έχουν θέσει στο επίκεντρο των συνεχιζόμενων ερευνών η ανακρίτρια Διαφορής Ηλιάνα Ζαμανίκα και ο επικουρός ανακριτής Γεώργιος Ευαγγέλου.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ήδη οι ανακριτικές αρχές έχουν υποβάλει αιτήματα για άνοιγμα των λογαρια-

Εκτός από τους λογαριασμούς και την έρευνα για τις φρεγάτες, οι ανακριτικές αρχές ελέγχουν εξονυχιστικά την αγορά από τον πρώην υπουργό εξοπλισμού στη Σύρο, αλλά και τις συνθήκες πώλησής του.

Αιτήματα σε Γαλλία, Ελβετία, Ολλανδία, Βέλγιο και Κύπρο έχουν υποβάλει οι ανακριτικές αρχές.

σμών του πρώην υπουργού στη Γαλλία, της οποίας ο ίδιος υπήκοος από παιδικής ηλικίας, ενώ ανάλογα αιτήματα έχουν υποβληθεί σε τράπεζες των Ελβετίας, Ολλανδίας, Βελγίου και Κύπρου.

Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, ο πρώην υπουργός, που αντιμετωπίζει κατηγορία για ξέπλυμα «μαύρου» χρήματος, έχει προβάλει ενστάσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας για το άνοιγμα λογαριασμών του σε γαλλικά πιστωτικά ιδρύματα και επικαλείται ότι οι εν λόγω λογαριασμοί δεν περιέχουν χρήματα μη νομίμως αποκτηθέντα και πως ήταν στην κατοχή του από τότε που ζούσε και σπούδαζε στη γαλλική πρωτεύουσα.

Σε κάθε περίπτωση, οι έρευνες των ανακριτικών αρχών φαίνεται πως δεν σταματούν με την προσωρινή κράτηση του πρώην υπουργού, ο οποίος έχει κάνει λόγο για «εξωφρενικά σε-

νάρια» αναφερόμενος στο κατηγορητήριο, αντιθέτως βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη και αφορούν όχι μόνον το άνοιγμα λογαριασμών για τους οποίους ήδη έχουν υποβληθεί σχετικά αιτήματα δικαστικής συνδρομής αλλά και έρευνες επί του συνόλου της περιουσίας του και της διαχείρισής της.

Το στέλεχος

Ενδιαφέρον αποκτά, πέραν όλων των άλλων, το αίτημα της ανακρίτρια Διαφορής να καταθέσει ενώπιον των ελληνικών δικαστικών αρχών ο Γάλλος υπήκοος Μισέλ Ζοσεράν, ο οποίος στο παρελθόν διέτελεσε στέλεχος του ομίλου Thales που μετείχε στη σύμβαση για τις φρεγάτες και ο οποίος είχε κάνει λόγο για «μαύρο» χρήμα σχετικά με εξοπλιστικά της χώρας μας αλλά και άλλες συμβάσεις, όπως εκείνες για το σύστημα ασφαλείας των Ολυμπιακών Αγώνων, και έχει

καταδικαστεί από τη γαλλική Δικαιοσύνη.

Εκτός όμως από τους λογαριασμούς και την έρευνα για τις φρεγάτες, οι ανακριτικές αρχές ερευνούν εξονυχιστικά, σύμφωνα με πληροφορίες, την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων από τον πρώην υπουργό και ειδικά την αγορά του ακινήτου -εξοχικού σπιτιού- στη Σύρο, αλλά και τις συνθήκες πώλησής του.

Περαιτέρω έναυσμα για τις έρευνες σχετικά με το ακίνητο της Σύρου προσέδωσε στην ανακρίτρια Διαφορής το γεγονός ότι το ακίνητο πουλήθηκε στο ζεύγος Παπαντωνίου από τον πολιτικό μηχανικό ο οποίος ανέλαβε να καταθέσει για λογαριασμό του πρώην υπουργού μετρητά σε λογαριασμούς του στην Ελβετία, και εξ αυτού βρίσκεται κατηγορούμενος στην υπόθεση και έχει αφεθεί ελεύθερος με 500.000 ευρώ εγγύηση. Παράλληλα, η έρευνα

επικεντρώνεται στην πώληση του εν λόγω ακινήτου σε ζευγάρι Ελληνοαμερικανών για τους οποίους δεν έχουν προκύψει στοιχεία σύνδεσης ή σχέσης με τον πρώην υπουργό.

Ο κ. Παπαντωνίου απολογούμενος αρνήθηκε ότι πήρε χρήματα για το εξοπλιστικό πρόγραμμα με τις φρεγάτες και υπερασπίστηκε τις άποψές ότι τα χρήματά του είναι καθαρά και νόμιμα, αρνούμενος την κατηγορία για ξέπλυμα.

Όμως, το γεγονός ότι δεν συναινεσε πλήρως στο άνοιγμα λογαριασμών του, καθώς και ότι από την εσωτερική αλληλογραφία της ελβετικής τράπεζας προκύπτουν στοιχεία άρνησής του σε κάποια φάση της διαδικασίας, μέτρηση από τους ανακριτές για την επιβολή του μέτρου της προσωρινής κράτησης, ενώ η πώληση του ακινήτου στη Σύρο δεν άφησε αδιάφορες τις ανακριτικές αρχές.

Συγχώνευση με παζάρια στο ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας

Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ μοιράζει νέα πανεπιστημιακά τμήματα στην περιοχή του, την Κοζάνη. Αυτό κατήγγειλε ο πρόεδρος του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας κ. Στέργιος Γκανάτσιος, μιλώντας στο Δημοτικό Συμβούλιο Κοζάνης, όπου παραβρέθηκε για να ενημερωθεί για τις εξελίξεις όσον αφορά τη συγχώνευση του Ιδρύματός του με το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας.

Ειδικότερα, όπως δήλωσε χθες στην

«Κ» ο κ. Γκανάτσιος, «βουλευτής του κυβερνώντος κόμματος, του ΣΥΡΙΖΑ, τον Μάρτιο μας έπαιρνε τηλεφώνω και μας έλεγε εντάξει θα σας δώσω 13-14 τμήματα».

Ο λόγος είναι ότι η πρόταση του υπουργείου Παιδείας είναι από τα 19 τμήματα που διαθέτουν σήμερα το Πανεπιστήμιο και το ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, ο αριθμός να μειωθεί σε δέκα. Η δέσμευση του βουλευτή έγινε για να εξασφαλιστεί η συναίνεση των

δύο ΑΕΙ. Όπως δήλωσε ο κ. Γκανάτσιος, σήμερα υπάρχει σύγκλιση ανάμεσα στα δύο ΑΕΙ, ότι το νέο ίδρυμα που θα προκύψει από τη συγχώνευσή τους να έχει περί τα 25 τμήματα. Βέβαια, υπάρχουν ενστάσεις ως προς την πρόταση του υπουργείου για τη σύνθεση της πρώτης ηγεσίας -διοικούσας επιτροπής- του νέου ιδρύματος. Προτείνεται τα 15 μέλη να οριστούν ισομερώς από το υπουργείο Παιδείας, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας και το

ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας. Οι αποφάσεις πρέπει να ληφθούν άμεσα, εάν υπάρχει στόχος το νέο ΑΕΙ να συμπεριληφθεί στο μηχανογραφικό δελτίο των υποψηφίων για τα ΑΕΙ το 2019. Ο κ. Γκανάτσιος δεν θέλησε να αποκαλύψει το όνομα του βουλευτή: «αν χρειαστεί κάποια στιγμή θα πούμε και ονόματα», είπε.

Για το θέμα η τομάρχης Παιδείας της Ν.Δ., κ. Νίκη Κεραμέως, κατέθεσε ερώτηση προς τον υπουργό Παιδείας

κ. Κώστα Γαβρόγλου και δήλωσε ότι «έχουμε από την πρώτη στιγμή εκφράσει τις σοβαρές αντιρρήσεις μας για τον τρόπο με τον οποίο επικρατεί η αναδιάρθρωση του ακαδημαϊκού χάρτη από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ».

Οι αποκαλύψεις του πρώην του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας επιβεβαιώνουν με τον πιο εύγλωττο τρόπο: μικροπολιτικά παζάρια και συμφωνίες κάτω από το τραπέζι αποτελούν την περιβόητη διαδικασία αναδιάρθρωσης του α-

καδημαϊκού χάρτη της χώρας». Τέλος, χθες το υπουργείο Παιδείας έστειλε στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης για επεξεργασία από την Κεντρική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή το σχέδιο νόμου για την απορρόφηση των τμημάτων του ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας από το Παν. Θεσσαλίας, το ΕΚΠΑ και το Γεωπονικό Παν. Αθηνών. Στόχος είναι το ν/σ να ψηφισθεί εντός του Νοεμβρίου.

Σφίγγει ο κλοιός για τις αδήλωτες βραχυχρόνιες μισθώσεις

Booking και Airbnb ζητούν να αναρτούν οι ιδιοκτήτες τον αριθμό μπτρώου τους

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Στενεύουν τα περιθώρια για όσους δεν δηλώνουν εισοδήματα από ακίνητα κυρίως αυτά που προέρχονται από τις ηλεκτρονικές πλατφόρμες. Ηδη, η εταιρεία Booking καλεί τα μέλη της από την Ελλάδα να δηλώσουν τον αριθμό μπτρώου για τη βραχυχρόνια εκμίσθωση των ακινήτων τους το αργότερο μέχρι τα τέλη Νοεμβρίου, προκειμένου να συνεχίσουν να δραστηριοποιούνται μέσω της πλατφόρμας. Υπενθυμίζεται ότι οι ιδιοκτήτες αποκοπών τον Αριθμό Μπτρώου Ακινήτου (ΑΜΑ) μέσω της πλατφόρμας της ΑΑΔΕ. Στο ίδιο μήκος κύματος κινείται και η Airbnb που ανασχεδιάζει την ιστοσελίδα της έτσι ώστε να μπορούσαν οι Έλληνες ιδιοκτήτες να δηλώσουν τον αριθμό μπτρώου για τις βραχυχρόνιες μισθώσεις. Στο ηλεκτρονικό μήνυμά της η εταιρεία Booking αναφέρει ότι «οι τοπικές αρχές έχουν ενταίνει το ενδιαφέρον τους για τους παράνομους φορείς παροχής κα-

η ΑΑΔΕ σχεδιάζει δειγματοληπτικούς ελέγχους για τον εντοπισμό φορολογημένων που έχουν εισόδημα από βραχυχρόνιες μισθώσεις ακινήτων τύπου Airbnb. Συγκεκριμένα:

1. Θα ελεγχθούν όσοι δεν έχουν εγγραφεί στην ηλεκτρονική πλατφόρμα και δηλώσει τα στοιχεία τους. Αυτό, όπως τονίζουν τα στελέχη της φορολογικής διοίκησης, είναι πολύ εύκολο να το διαπιστώσει η ΑΑΔΕ αναζητώντας για παράδειγμα τα ακίνητα που μισθώνονται μέσω των εταιρειών Airbnb, Booking, HomeAway κ.λπ.

2. Τα ποσά που θα δηλωθούν στην πλατφόρμα της ΑΑΔΕ θα συγκριθούν με τα τραπεζικά εμβάσματα με τα οποία πληρώνονται οι ιδιοκτήτες. Δηλαδή, η ΑΑΔΕ θα έχει πρόσβαση στα εμβάσματα που αποστέλλονται στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα.

Σημειώνεται ότι προκειμένου ο διαχειριστής ακινήτου να πραγματοποιεί βραχυχρόνιες μισθώσεις, θα πρέπει: α) Να εισέλθει με τους προσωπικούς του κωδικούς Taxisnet στο Μπτρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής που τρέφεται στον ιστότοπο www.aade.gr, ώστε να καταχωρήσει το ακίνητο και να αποκτήσει Αριθμό Μπτρώου Ακινήτου (ΑΜΑ). Η καταχώριση πραγματοποιείται ανά εκμισθούμενο «Ακίνητο».

β) Να αναρτά τον Αριθμό Μπτρώου Ακινήτου στις ψηφιακές πλατφόρμες της οικονομίας του διαμοιρασμού, καθώς και σε κάθε μέσο προβολής.

Σύμφωνα με την απόφαση του διοικητή της ΑΑΔΕ τα πρόσωπα που έχουν προβεί ή προβαίνουν σε ανάρτηση ακινήτων σε ψηφιακή πλατφόρμα από 1.1.2018 μέχρι τις 30.11.2018, εγγράφονται στο «Μπτρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής» μέχρι την 30ή Νοεμβρίου 2018. Ταυτόχρονα θα πρέπει να υποβάλουν συγκεντρωτική ανά ακίνητο δήλωση μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία.

Οι έλεγχοι

Σημειώνεται ότι κατά τους ελέγχους που ολοκλήρωσε η ΑΑΔΕ, φέτος, μέσω της ηλεκτρονικής διασταύρωσης στοιχείων ερευνηθηκαν πάνω από 17.000 επιχειρήσεις - τουριστικά καταλύματα σε όλους τους νομούς της χώρας. Από τα σχετικά στοιχεία προέκυψαν σε όλη τη χώρα πάνω από 1.000 επιχειρήσεις κατ' έτος, με κατ' αρχάς διαφορετικά μετριά των εκτιμώμενων και των δηλωθέντων εσόδων.

Δύο στους τρεις ιδιοκτήτες δεν έχουν δηλώσει το ακίνητό τους στην πλατφόρμα της ΑΑΔΕ.

ταλύματος. Για να διασφαλίσουμε ότι δεν προωθούν παράνομη διαμονή στον ιστότοπό μας, είμαστε νομικά υποχρεωμένοι να προβάσουμε αριθμούς αδειών χρήσης βραχυπρόθεσμων ενοικίων».

Μάλιστα, η εταιρεία παραπέμπει τους ιδιοκτήτες ακινήτων, στην περίπτωση που έχουν απορίες, στην ιστοσελίδα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Ωστόσο, με βάση τα στοιχεία του υπουργείου Οικονομικών μόλις 15.000 ιδιοκτήτες σε σύνολο 45.000 έχουν ανοίξει «λογαριασμό» στο Taxis για να δηλώσουν τα εισοδήματά τους από τις βραχυχρόνιες μισθώσεις. Δηλαδή, δύο στους τρεις ιδιοκτήτες δεν έχουν δηλώσει το ακίνητό τους στην πλατφόρμα της ΑΑΔΕ για τις βραχυχρόνιες μισθώσεις. Όπως αναφέρουν στελέχη του υπουργείου Οικονομικών, οι πρώτοι έλεγχοι θα διενεργηθούν αρχές Δεκεμβρίου και όσοι δεν έχουν δηλώσει τα ακίνητα θα βρεθούν αντιμέτωποι με υψηλά πρόστιμα που φθάνουν ακόμα και τις 5.000 ευρώ. Σύμφωνα με πληροφορίες,

Για τις συντάξεις οι ενδείξεις είναι θετικές, καθώς η Κομισιόν υποστηρίζει το ελληνικό αίτημα μη περικοπής τους.

ποίησε χθες η ΕΛΣΤΑΤ στην Eurostat. Το πρωτογενές πλεόνασμα κατά ΕΣΑ το 2017 ήταν 3,9% του ΑΕΠ, ελαφρώς χαμηλότερο απ' ό,τι προβλεπόταν στην πρώτη κοινοποίηση των στοιχείων, τον Απρίλιο.

Το πλεόνασμα του προϋπολογισμού, δηλαδή μαζί με τις δαπάνες τόκων, ήταν 0,8% του ΑΕΠ, αμετάβλητο έναντι της προηγούμενης πρόβλεψης. Το δε χρέος ήταν 176,1% του ΑΕΠ, έναντι προηγούμενης πρόβλεψης για 178,6% του ΑΕΠ, δηλαδή διαμορφώθηκε σε χαμηλότερα επίπεδα κατά 2,5% του ΑΕΠ. Όπως α-

ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΓΙΑ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΜΕΣΩ AIRBNB

Η έκρηξη των βραχυχρόνιων ενοικιάσεων

ΠΕΡΙΠΟΥ **50.000** ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ υπολογίζεται ότι διατίθενται με τον τρόπο αυτό πανελλαδικά

ΠΑΝΩ ΑΠΟ **52%** το ποσοστό των πολλαπλών καταχωρίσεων ακινήτων προς ενοίκηση από μεμονωμένους ιδιοκτήτες

€860 εκατ. ο ετήσιος τζίρος της αγοράς βραχυπρόθεσμων ενοικιάσεων

10% η προμήθεια της Airbnb (**7%** από τον ενοικιαστή + **3%** από τον ιδιοκτήτη)

1

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις για τις βραχυχρόνιες μισθώσεις κατοικιών **ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΤΙΜΟ €5.000**

Από τη διαπίστωση της παράβασης ο διαχειριστής ακινήτου βραχυχρόνιας μίσθωσης **ΥΠΟΧΡΕΟΥΤΑΙ ΕΝΤΟΣ 15 ΗΜΕΡΩ-ΛΟΓΙΑΚΩΝ ΗΜΕΡΩΝ** να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες συμμόρφωσης. Σε περίπτωση μη τήρησης εκ νέου των προϋποθέσεων, εντός ενός έτους από την έκδοση της πράξης επιβολής του προστίμου, το πρόστιμο αυτό επιβάλλεται στο διπλάσιο και στην περίπτωση κάθε επόμενης ίδιας παράβασης, στο τετραπλάσιο του αρχικής επιβληθέντος.

2

Σε περίπτωση μη υποβολής ή υποβολής ανακριβούς Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής **ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΠΡΟΣΤΙΜΟ ίσο με το διπλάσιο του μισθώματος**

όπως αυτό εμφανίζεται στην ψηφιακή πλατφόρμα κατά την ημέρα που πραγματοποιείται ο έλεγχος.

ΠΗΓΗ: ΑΑΔΕ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Πώς φορολογείται η Airbnb στο εξωτερικό

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Αντιμέτωπη με τις φορολογικές αρχές, είτε σε τοπικό επίπεδο είτε σε επίπεδο κεντρικής διοίκησης, βρίσκεται η Airbnb σε δεκάδες χώρες, προχωρώντας σε διαφορετικές συμφωνίες, ή «παράκαμψεις», ανάλογα με την περίπτωση.

• **Δανία.** Για παράδειγμα, σε χώρες όπως η Δανία, η εταιρεία έχει συναντήσει να παράσχει η ίδια στις Αρχές τα στοιχεία των μισθώσεων που γίνονται μέσω της πλατφόρμας της, ώστε να γίνεται αυτόματα η εκκαθάριση του σχετικού φόρου, χωρίς δηλαδή να επαφίεται στη... φορολογική συνείδηση των ιδιοκτητών.

• **Ελβετία.** Τον προηγούμενο Μάιο το καντόνι της Γενεύης υπέγραψε συμφωνία με τον αμερικανικό κολοσσό, βάσει της οποίας η Airbnb θα συλλέγει η ίδια τον φόρο διανυκτέρευσης και θα τον καταβάλλει απευθείας στον δήμο. Αντίστοιχες συμφωνίες διαπραγματεύονται αυτήν την περίοδο κι άλλα καντόνια στη χώρα, όπως η Βέρνη και η Νοσάτελ. Αξίζει να σημειωθεί ότι η εταιρεία έχει υπογράψει ανάλογα συμφωνητικά με πάνω από 400 χώρες και δημοτικές αρχές ανά την υφήλιο, προκειμένου να αποφυγει τυχόν περιορισμούς ή ακόμα και την

πλήρη απαγόρευση της δραστηριότητάς της.

• **Κύπρος.** Υπολογίζεται ότι περίπου 20.000 διαμερίσματα και εξοχικά εκμισθώνονται στο Διαδίκτυο, χωρίς κανέναν έλεγχο ή φορολόγηση, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τα δυνητικά έσοδα που θα μπορούσε να αποκομίσει η χώρα. Έτσι, πλέον, επιχειρείται κι εκεί η φορολόγηση των εισοδημάτων από τις βραχυχρόνιες μισθώσεις, καθώς, επί του παρόντος, η σχετική δραστηριότητα είναι αφορολόγητη. Όπως δήλωσαν κρατικοί αξιωματούχοι της Κύπρου πριν από λίγες ημέρες, η φορολογική αρχή θα πρέπει σε πρώτη φάση να συστήσει ένα μπτρώο των ακινήτων που χρησιμοποιούνται με τον τρόπο αυτό, ακολουθώντας ουσιαστικά το μοντέλο που εφαρμόζεται πλέον και στην Ελλάδα. Οι ιδιοκτήτες θα κληθούν να εγγραφούν τα ακίνητά τους στο μπτρώο αυτό και όσοι δεν το πράξουν, θα αντιμετωπίσουν πρόστιμα και άλλες κυρώσεις. Ηδη, έχουν συνταχθεί σχετικές νομοθετικές προτάσεις, δεδωμένου ότι στην Κύπρο τα σχετικά εισοδήματα από την εκμετάλλευση ακινήτων επιβαρύνονται και με ΦΠΑ (κάτι που δεν συμβαίνει στην Ελλάδα), ο οποίος επί του παρόντος δεν αποδίδεται.

• **Ισπανία.** Στη Βαρκελώνη, έναν από τους δημοφιλέστερους προορισμούς για την Airbnb παγκοσμίως, η «μάχη» των Αρχών καλά κρατεί. Το δημοτικό συμβούλιο λάνσαρε πριν από λίγες εβδομάδες μια νέα διαδικτυακή καμπάνια, αξιοποιώντας τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, προκειμένου να προειδοποιήσει τους ξένους επισκέπτες να φροντίσουν να διασφαλίσουν ότι το κατάλυμα στο οποίο θα φιλοξενηθούν είναι αδειοδοτημένο. Παράλληλα, ενθαρρύνει τους πολίτες της πόλης (μερίδα των οποίων έχει εναντιωθεί στην έκρηξη των αφίξεων ξένων επισκεπτών στη Βαρκελώνη), να αναφέρουν στις Αρχές τα ακίνητα εκείνα που πιστεύουν ότι εκμισθώνονται παράνομα. Υπενθυμίζεται ότι η πόλη έχει επιβάλει περιορισμούς στην καταχώριση ακινήτων μέσω πλατφορμών βραχυχρόνιας εκμίσθωσης. Συγκεκριμένα, μόλις 9.600 διαμερίσματα έχουν σχετική άδεια και από το 2014 δεν έχουν εκδοθεί νέες άδειες, επικεφαλής τους να τερθεί ένα ανώτατο όριο στον αριθμό των ακινήτων που μπορούν να καταχωρηθούν μέσω Airbnb και συναφών πλατφορμών. Μάλιστα, ήδη, πάνω από 2.000 διαμερίσματα που λειτουργούσαν χωρίς άδεια, έχουν διακοπεί

τη σχετική δραστηριότητα, καθώς έχει ενισχυθεί σημαντικά ο ελεγκτικός μηχανισμός.

Εν τω μεταξύ, σταδιακά η ημερήσια διάταξη έχει αρχίσει να μετατίθεται από τη φορολόγηση των εισοδημάτων από ενοίκια ακινήτων, στη φορολόγηση της ίδιας της Airbnb, της Booking και των υπόλοιπων πλατφορμών. Πριν από λίγες ημέρες, η κυβέρνηση της Ισπανίας ανέφερε ότι θα εισαγάγει έναν νέο φόρο για τις εταιρείες της ψηφιακής οικονομίας, κυρίως εκείνες του διαμοιρασμού, όπως την Airbnb και την Uber. Συγκεκριμένα, σχεδιάζεται ένας φόρος 3% που θα επιβληθεί σε ψηφιακές δραστηριότητες παρόμοιες υπηρεσιών, μεστριάζει και άλλων συναφών υπηρεσιών. Ωστόσο, ο φόρος αυτός θα αφορά μόνο εταιρείες με ετήσιο τζίρο άνω των 750 εκατ. ευρώ παγκοσμίως (και τουλάχιστον 3 εκατ. ευρώ στην Ισπανία). Η Airbnb έσπευσε να απαντήσει σε ανακοίνωση της ότι συμμορφώνεται με τους νόμους και πληρώνει τους αναλογούντες φόρους στις χώρες όπου λειτουργεί. «Το γραφείο της Ισπανίας προσφέρει υπηρεσίες προώθησης και πληρώνει τους σχετικούς φόρους, περιλαμβανομένου και του ΦΠΑ», ανέφερε χαρακτηριστικά η εταιρεία.

Στα 600 εκατ. το υπερπλεόνασμα του 2018 που προσδοκά να μοιράσει η κυβέρνηση

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Στο 3,83% του ΑΕΠ προβλέπεται, σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις του οικονομικού επιτελείου, να διαμορφωθεί το πρωτογενές πλεόνασμα του 2018, δηλαδή ελαφρώς υψηλότερα από το 3,74% του ΑΕΠ, που ανέγραφε το προσχέδιο προϋπολογισμού 2019 της 1ης Οκτωβρίου. Έτσι, το υπερπλεόνασμα, από το οποίο η κυβέρνηση σκοπεύει να μοιράσει φέτος κοινωνικό μέρισμα, εκτιμάται ότι θα φθάσει περίπου στα 600 εκατ. ευρώ, με τα μέχρι στιγμής στοιχεία. Αντιθέτως, το πρωτογενές πλεόνασμα του 2017 αναθεωρήθηκε ελαφρώς προς τα κάτω, και συγκεκριμένα στο 4,14% του ΑΕΠ, έναντι 4,24% του ΑΕΠ που ανέφερε το προσχέδιο του προϋπολογισμού 2019. Πρόκειται για το πρωτογενές πλεόνασμα όπως υπολογίζεται σε όρους ενισχυμένων επιπτώσεων, το οποίο διαφέρει ελαφρώς από αυτό σε όρους ΕΣΑ, που κοινο-

Ελλειμμα/πλεόνασμα και χρέος % του ΑΕΠ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2018	2014	2015	2016	2017
Πλεόνασμα (+)/ έλλειμμα (-) ως % του ΑΕΠ	-3,6%	-5,7%	0,6%	0,8%
Χρέος ως % του ΑΕΠ	178,9%	176,8%	180,8%	178,6%
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2018	2014	2015	2016	2017
Πλεόνασμα (+)/ έλλειμμα (-) ως % του ΑΕΠ	-3,6%	-5,6%	0,5%	0,8%
Χρέος ως % του ΑΕΠ	178,9%	175,9%	178,5%	176,1%
ΜΕΤΑΒΟΛΗ	2014	2015	2016	2017
Πλεόνασμα (+)/ έλλειμμα (-) ως % του ΑΕΠ	0,0%	0,1%	-0,1%	0,0%
Χρέος ως % του ΑΕΠ	0,0%	-0,9%	-2,3%	-2,5%

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Το αρνητικό πρόσημο στη μεταβολή σημαίνει αύξηση για το έλλειμμα και μείωση για το χρέος

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

MTN Business

MTN Cloud Business Telephony.

Για την απόλυτη ευελιξία στις τηλεπικοινωνιακές ανάγκες της επιχείρησής σας.

Η υπηρεσία **MTN Cloud Business Telephony** είναι μια ολοκληρωμένη λύση ευρωζωνικής σταθερής τηλεφωνίας, η οποία ενσωματώνει όλα τα επικοινωνιακά σας δεδομένα. Με την πλειάδα επιλογών που παρέχονται, **μεγιστοποιούνται οι δυνατότητες της επικοινωνίας της επιχείρησής σας, ενισχύοντας έτσι την αποδοτικότητα της και μειώνοντας σημαντικά το λειτουργικό κόστος.**

Επικοινωνήστε με το Κέντρο Επιχειρηματικών Πελατών της MTN στο 131, για τη λύση που ταιριάζει στη δική σας επιχείρηση.

mfnbusiness.com.cy

Μεταναστεύουν στην Ευρώπη προς αναζήτηση ρευστότητας

Γιατί μεταφέρουν την έδρα τους οι μεγάλοι ελληνικοί όμιλοι

Της **ΧΡΥΣΕΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Ευρωπαϊκή ομπρέλα επιλέγουν οι μεγάλοι όμιλοι της χώρας που έχουν διεθνοποιηθεί για να συνεχίσουν να πρωταγωνιστούν στην παγκόσμια αγορά, όσο τα σύννεφα στην ελληνική αλλά και τη διεθνή οικονομία πυκνώνουν. Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, όπως η «Τιτάν» προσφάτως, η Βιοχάλκο, η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά, η Coca Cola 3E και η ΦΑΓΕ νωρίτερα, που κατέφεραν να κατακτήσουν τις αγορές του κόσμου, η μετανάστευση της έδρας είναι μονόδρομος αν θέλουν να συνεχίσουν την αναπτυξιακή τους προοπτική. Το ρίσκο της χώρας και το υψηλό κόστος χρήματος, αποφασιστικά επτάζονταν περισσότερο τις αποφάσεις των κολοσσών της ελληνικής βιομηχανίας, αφού ο διεθνής ανταγωνισμός επιβάλλει πλέον μια πιο αναγνωρίσιμη επιχειρηματική ταυτότητα και συμμετοχή στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Αλλωστε, δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι όλες αυτές επέλεξαν ως έδρα χώρες τις κεντρικές Ευρώπης, όπως το Λουξεμβούργο, η Ελβετία και το Βέλγιο. Ο εξωστρεφής προσανατολισμός της εταιρείας και η αναβάθμιση της πρόσβασης της σε διεθνείς αγορές κεφαλαίων ήταν οι λόγοι, σύμφωνα με τη διοίκηση της, που οδήγησαν την «Τιτάν» να αποφασίσει τη μεταφορά της έδρας της στις Βρυξέλλες και την εισαγωγή της εταιρείας στο Χρηματιστήριο Euronext Βρυξελλών, με παράλληλη δια-

πραγμάτευση στα Χρηματιστήρια Αθηνών και Euronext Παρισίων.

Το κόστος χρήματος στην Ελλάδα είναι υψηλό. Τα επιτόκια δανεισμού επιβαρύνονται με το ρίσκο της χώρας είτε δανείζονται από τράπεζα είτε μέσω ομολόγων. Οι ελληνικές επιχειρήσεις που είναι εκτεθειμένες στον διεθνή ανταγωνισμό και χρειάζονται κεφάλαια, δεν μπορούν να σκώσουν δωρεάν ρευστότητα από το μικρό και ρηκό ελληνικό Χρηματιστήριο. Είναι πλέον μια αναδυόμενη αγορά, που δεν το πλσιάζουν μακροπρόθεσμοι επενδυτές, ενώ φαινόμενα τύπου Follis Follie καθιστούν ε-

Πηγαίνοντας σε ένα ευρωπαϊκό χρηματιστήριο, αλλάζεις κατηγορία...

πιφυλακτικά ακόμη και τα hedge funds, σημειώνουν τραπεζικοί κύκλοι. Πηγαίνοντας σε ένα ευρωπαϊκό χρηματιστήριο αλλάζεις κατηγορία, λένε οι ίδιοι, υποστηρίζοντας ότι οι ελληνικές τράπεζες μπορούν να δανείσουν μεγάλες εταιρείες του μεγέθους της «Τιτάν» ή της Βιοχάλκο. Είναι όμως σαφές ότι οι ελληνικές τράπεζες έχουν υψηλότερο κόστος χρήματος. Αναφέρουν χαρακτηριστικά ότι η διαφορά επιτοκίου στον δανεισμό από ελληνικές τράπεζες για τέτοιου μεγέθους επιχειρήσεις σε σχέση με τις ευρωπαϊκές

Ο εξωστρεφής προσανατολισμός της εταιρείας και η αναβάθμιση της πρόσβασης της σε διεθνείς αγορές κεφαλαίων ήταν οι λόγοι που οδήγησαν την «Τιτάν» να αποφασίσει τη μεταφορά της έδρας της στις Βρυξέλλες και την εισαγωγή της στο Χρηματιστήριο Euronext Βρυξελλών.

είναι της τάξης των 10-12 μονάδων βάσης, ενώ και η έκδοση ενός ομολογιακού θα επιβαρύνονταν με το ρίσκο της χώρας. «Όλα ξεκίνησαν από τον τρόπο και το κόστος χρηματοδότησης. Δεν μπορούσαμε να αντλήσουμε τα απαραίτητα κεφάλαια από το ελληνικό Χρηματιστήριο», είχε δηλώσει ο Οδυσσεύς Κυριακόπουλος λίγο μετά τη μεταφορά της έδρας της S&B στο Λουξεμβούργο. Ενδεικτική είναι, επίσης, η δήλωσή του με αφορμή την έκδοση ομολόγου που ακολούθησε: «Αν και το ομολόγο εκδόθηκε στο Λουξεμβούργο, η εταιρεία "πληρώσει" την αβεβαιότητα που επικρατούσε τότε στην ελληνική οικονομία, παρά το γεγονός ότι το 95% του τζίρου μας προέρχεται από τις αγορές του εξωτερικού», είχε πει.

«Δεν είναι κίνηση φυγής κεφαλαίων από την Ελλάδα. Φοράω το ευρωπαϊκό κουστούμι αντί για τη φουστάνελα για να περιορίσω τα ρίσκα μου σε ένα διεθνές περιβάλλον ολόένα και πιο ευμετάβλητο και απρόβλεπτο όπως έχει γίνει με τον πόλεμο των δασμών», λέει χαρακτηριστικά, περιγράφοντας τη γενικότερη κατάσταση του κλάδου διεθνώς. Το κόστος δανεισμού της Βιοχάλκο έχει μειωθεί, έχει γίνει πιο ευέλικτο λόγω πρόσβασης σε νέα χρηματοδοτικά εργαλεία και βλέπουμε τη δυνατότητα κά-

ποια στιγμή, όταν οι συνθήκες το επιτρέψουν, πρόσβασης και στις κεφαλαιαγορές, αναφέρει.

Πρόσβαση σε ευνοϊκό δανεισμό διασφάλισε και η Coca-Cola με τη μεταφορά της έδρας της στην Ελβετία. Το 2016 προχώρησε σε επιτυχή έκδοση ομολόγου ύψους 600 εκατ. ευρώ με επιτόκιο 2,99%. Η εισαγωγή της στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου, ένα χρηματιστήριο με υψηλή ρευστότητα, ενίσχυσε και τη ρευστότητα της εταιρείας.

Αντίστοιχα είναι τα οφέλη που προσδοκεί και η «Τιτάν» με την απόφαση για μεταφορά της έδρας στο Βέλγιο και την είσοδο της νέας μητρικής εταιρείας Titan Cement International SA στο Χρηματιστήριο Euronext των Βρυξελλών. Η διοίκηση της εταιρείας δήλωσε στους αναλυτές ότι «σχεφτόταν εδώ και πολύ καιρό τη μεταφορά της έδρας της και τώρα αποφάσισε ότι θα κόστιζε σημαντικά στον όμιλο η συνέχιση της υπάρχουσας κατάστασης». Στη συνάντηση

που είχε ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, κ. Δημήτρης Παπαλεξόπουλος, με τον αντιπρόεδρο της κυβέρνησης Γιάννη Δραγασάκη διαβεβαίωσε ότι «η παρουσία του ομίλου «Τιτάν» στην Ελλάδα παραμένει σταθερή, τόσο σε επίπεδο εγχώριας παραγωγής, θέσεων εργασίας και επενδύσεων, όσο και μέσω της δευτερογενούς διαπραγμάτευσης στο Χρηματιστήριο Αθηνών». Η μετανάστευση της έδρας μεγάλων πολυεθνικών εταιρειών της χώρας, σήμερα της «Τιτάν», της των Βιοχάλκο, S&B, Coca-Cola και ΦΑΓΕ, είναι μονόδρομος για την αναπτυξιακή τους προοπτική στις διεθνείς αγορές, που φαίνεται ότι θα τον ακολουθήσουν κι άλλες εταιρείες με έκθεση στον διεθνή ανταγωνισμό. Εμπεριέχει όμως ταυτόχρονα και ένα αρνητικό συμβολισμό για την ελληνική οικονομία και το αναπτυξιακό περιβάλλον της χώρας, ο οποίος πρέπει να προβληματίσει τους αρμοδίους.

Τα πρόσφατα στοιχεία του προϋπολογισμού που δημοσιοποιήθηκαν από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους δείχνουν ότι τα έσοδα, κυρίως τα φορολογικά, παρουσιάζουν σημάδια κόπωσης.

Φόροι 155 εκατ. ευρώ κάθε μέρα έως τα τέλη του χρόνου πρέπει να πληρώνουν τα νοικοκυριά

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Φόροι ύψους 155 εκατ. ευρώ κάθε μέρα μέχρι το τέλος του έτους θα πρέπει να πληρώνουν τα νοικοκυριά, οι επιχειρήσεις και οι ιδιοκτήτες ακινήτων, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος του προϋπολογισμού και τα υπερπλεονάσματα για τη διανομή κοινωνικού μερισμάτος. Ωστόσο, τα πρόσφατα στοιχεία του προϋπολογισμού που δημοσιοποιήθηκαν από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους δείχνουν ότι τα έσοδα, κυρίως τα φορολογικά, παρουσιάζουν σημάδια κόπωσης. Συγκεκριμένα, οι εισπράξεις από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων και τον ΕΝΦΙΑ είναι μειωμένες, ωστόσο οι απώλειες αντισταθμίζονται από τις αυξημένες εισπράξεις ΦΠΑ και φόρων παρελθόντων οικονομικών ετών. Βέβαια, δεν είναι καθόλου σίγουρο ότι τα έσοδα από τον ΦΠΑ θα συνεχίσουν την ανοδική τους πορεία και τους επόμενους μήνες. Σημειώνεται ότι τον Σεπτέμβριο εισπράχθηκε ο ΦΠΑ του καλοκαιριού.

Σύμφωνα με τον στόχο του Μεσοπρόθεσμου, νοικοκυριά και επιχειρήσεις πρέπει να καταβάλουν έως την 31η Δεκεμβρίου 14 δισ. ευρώ.

ρώσουν συνολικά 14 δισ. ευρώ. Τα νοικοκυριά πρέπει να πληρώσουν την τελευταία δόση του φόρου εισοδήματος, τρεις ακόμα δόσεις για τον ΕΝΦΙΑ και οι επιχειρήσεις δύο ακόμα δόσεις. Στο τέλος του έτους πρέπει να καταβληθούν και τα τέλη κυκλοφορίας. Από την ανάλυση των στοιχείων του προϋπολογισμού προκύπτει ότι τα φορολογικά έσοδα στα τέλη Σεπτεμβρίου έφθασαν στα 33,801 δισ. ευρώ. Με βάση το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα το σύνολο των ετήσιων εισπράξεων τοποθετείται στα 47,948 δισ. ευρώ. Δηλαδή πρέπει να εισπραχθούν μέχρι το τέλος του έτους 14,147 δισ. ευρώ.

1. Φόρος εισοδήματος. Στα τέλη Νοεμβρίου πρέπει να καταβληθεί η τελευταία δόση του φόρου εισοδή-

ματος. Συνολικά 2,5 εκατομμύρια φορολογούμενοι καλούνται να πληρώσουν 1,1 δισ. ευρώ. Υπενθυμίζεται ότι από τις φετινές δηλώσεις προκύπτει ότι ένας στους τρεις φορολογούμενους θα πληρώσει φόρο για τα εισοδήματα που απέκτησε το 2017, ο οποίος κατά μέσον όρο ανέρχεται σε 1.066 ευρώ.

2. ΕΝΦΙΑ. Στα τέλη Οκτωβρίου - Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου πρέπει να καταβληθούν τρεις δόσεις του ΕΝΦΙΑ. Το ποσό που υπολογίζεται να εισπράξει το Δημόσιο φθάνει το 1,9 δισ. ευρώ.

3. Εμμεσοί φόροι. Εως το τέλος του έτους αναζητούνται εισπράξεις 7 δισ. ευρώ από έμμεσους φόρους για να φτάσουν στα 27,078 δισ. ευρώ από 19,9 που έχουν εισπραχθεί μέχρι σήμερα.

4. Δόση ρυθμίσεων. Τους κρίσιμους μήνες οι οφειλές του Δημοσίου θα πληρώνουν ταυτόχρονα με όλα τα ανωτέρω και τη δόση για την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων οφειλών. Συνολικά μέχρι το τέλος του έτους υπολογίζεται να καταβληθούν περισσότερα από 500 εκατ. ευρώ.

5. Τέλη κυκλοφορίας. Επίσης, τον Δεκέμβριο θα πρέπει να κατα-

βληθεί ποσό ύψους 1,2 δισ. ευρώ για τα τέλη κυκλοφορίας του 2019.

Επιστροφές φόρων

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία που δημοσιοποίησε η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, τα τελευταία χρόνια καταγράφεται αύξηση του ρυθμού επιστροφών φόρων. Συγκεκριμένα, το 2014 οι επιστροφές φόρου κάτω των 90 ημερών ανέρχονταν στο ποσό των 3 δισ. ευρώ και πλέον εξαιτίας και της αλλαγής της νομοθεσίας (και της κατάργησης των εκπτώσεων φόρου) το ποσό στα τέλη Σεπτεμβρίου έχει περιοριστεί στο 1,08 δισ. ευρώ. Από την ανάλυση των στοιχείων προκύπτει ότι:

- Στα τέλη του 2014 οι εκκρεμείς επιστροφές έφθασαν στα 3,09 δισ. ευρώ.
- Στα τέλη του 2015 οι εκκρεμείς επιστροφές αυξήθηκαν στα 3,7 δισ. ευρώ.
- Το 2016 περιορίστηκαν στα 2,49 δισ. ευρώ.
- Το 2017 μειώθηκε το στοκ των εκκρεμών στο 1,3 δισ. ευρώ.
- Μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2018 οι εκκρεμείς επιστροφές ανέρχονταν στο 1,08 δισ. ευρώ.

Εκτός επενδυτικής βαθμίδας μέχρι το 2022 τα ελληνικά ομόλογα, λέει η Citigroup

Η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας αναμένεται να επιβραδυνθεί από το 2019 και για την επόμενη τετραετία, εκτιμά η Citigroup σε έκθεσή της, επισημαίνοντας πως η πορεία της θα εξαρτηθεί από εάν θα ανακτηθεί ή όχι η επενδυτική εμπιστοσύνη, ενώ τα ελληνικά ομόλογα α συνεχίζουν να βρίσκονται εκτός «επενδυτικής βαθμίδας» έως το 2022, τουλάχιστον.

ακόμα και μετά τη συμφωνία ελάφρυνσής του. Η προθυμία των Ευρωπαίων πιστωτών να στηρίξουν την Ελλάδα -ενδεχομένως επιτρέποντας λιγότερο φιλόδοξους στόχους για τα πρωτογενή πλεονάσματα, εάν οι σημερινοί αποδεχθούν ανέμφικτοι- θα παραμείνει κρίσιμη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Ελλάδας να εκπληρώσει τις οικονομικές υποχρεώσεις της.

Όπως επισημαίνει η Citi, το ελληνικό ΑΕΠ θα κινηθεί σε μέτριους ρυθμούς και θα αυξηθεί κατά 2% το 2018, που θα είναι και η καλύτερη επίδοση από το 2007, ενώ θα επιβραδυνθεί και πάλι τα επόμενα τέσσερα χρόνια καθώς η συνεχιζόμενη δημοσιονομική λιτότητα, λόγω των στόχων που έχουν τεθεί για την περίοδο μετά το πρόγραμμα, θα συνεχίσει να «βαραίνει» την ανάπτυξη. Για το 2019 εκτιμά πως η ανάπτυξη θα επιβραδυνθεί στο 1,6%, τη διετία 2020-2021 θα βρεθεί στο 1,3%, ενώ το 2022 θα ανακάμψει ελαφρώς στο 1,4%. Η αμερικανική τράπεζα τονίζει πάντως ότι το περιθώριο σφαλμάτων γύρω από αυτές τις προβλέψεις είναι μεγάλο, καθώς οι μεταβολές των επιπέδων εμπιστοσύνης μεταξύ ξένων επενδυτών θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντικά υψηλότερα / χαμηλότερα αναπτυξιακά αποτελέσματα.

Τέλος, η Citi προβλέπει ότι τα ελληνικά ομόλογα θα παραμείνουν εκτός επενδυτικού βαθμού για τα επόμενα τέσσερα χρόνια τουλάχιστον, καθώς η S&P θα α-

Η αμερικανική τράπεζα βλέπει επιβράδυνση της ανάπτυξης από το 2019.

ναβαθμίσει την ποσοτική αξιολόγηση της Ελλάδας κατά μία βαθμίδα και στο BB- με θετικές προοπτικές σε αυτό διάστημα-, ενώ η Moody's θα προχωρήσει επίσης σε αναβάθμιση κατά μία βαθμίδα και στο B2 με σταθερές προοπτικές μέσα στους επόμενους εννέα μήνες. Οι αποδόσεις των 10ετών ομολόγων, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της, θα κυμανθούν σε μέσο όρο άνω του 4% έως το 2022. Συγκεκριμένα, για φέτος εκτιμά ότι θα διαμορφωθούν στο 4,24%, το 2019 θα αυξηθούν στο «ακρίβο» 4,76%, το 2020 στο 4,36%, το 2021 θα υποχωρήσουν στο 3,97%, ενώ το 2022 θα επιστρέψουν στο 4,26%.

Για το 2019 η Citigroup εκτιμά πως η ανάπτυξη θα επιβραδυνθεί στο 1,6%, τη διετία 2020-2021 θα βρεθεί στο 1,3%, ενώ το 2022 θα ανακάμψει ελαφρώς στο 1,4%.

2008
10 ΧΡΟΝΙΑ
2018

**Η αλήθεια είναι
στη γνώση.**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Κυριακή 4 Νοεμβρίου - επετειακή έκδοση

**Τοποθετήσεις από πολιτικούς αρχηγούς, πανεπιστημιακούς και προσωπικότητες
με θέμα τη δημοκρατία, την ελευθερία του τύπου, ευθύνες και προκλήσεις
στην εποχή των fake news.**

KATHIMERINI.COM.CY

Ελληνικά προϊόντα επιλέγουν οι καταναλωτές

Υψηλή διείσδυση ντόπιων προμηθευτών

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Ο οικονομικός πατριωτισμός, φαινόμενο που άνηψε στα χρόνια της κρίσης, καλά κρατεί στην εγχώρια αγορά. Μάλιστα, αυτό δεν περιορίζεται σε επίπεδο πρόθεσης αγορών από τους καταναλωτές, καθώς τα στοιχεία δείχνουν υψηλά μερίδια αγοράς για τους Έλληνες προμηθευτές ειδών διατροφής και εν γένει βασικών προϊόντων σούπερ μάρκετ. Η τάση αυτή αρχίζει και κάνει την εμφάνισή της σε όλη την Ευρώπη, με σημαντική, ωστόσο, μερίδα καταναλωτών να εμφανίζεται διστακτική να πληρώσει ακριβότερα για τα τοπικά προϊόντα.

Η στρόφη προς τα τοπικά προϊόντα διαμορφώνει δύο βασικές στρατηγικές στις αποφάσεις των επιχειρήσεων για το μέλλον, σύμφωνα με όσα επισημείνει πανευρωπαϊκή έρευνα της εταιρείας ερευνών αγοράς IRI: οι μεν πολυεθνικές στοχεύουν ολοένα και περισσότερο στην εξαγορά τοπικών σημάτων, ακόμη και νεοφώνων επιχειρήσεων, προκειμένου να αποκτήσουν πιο «εθνικά» ταυτότητα, οι δε τοπικές εταιρείες και ειδικά οι μικρότερες, που έχουν χαμηλή διείσδυση στην αγορά, επιζητούν περισσότερο χώρο στα ράφια των μεγάλων σούπερ

μάρκετ. Σύμφωνα με έρευνα καταναλωτικής συμπεριφοράς που διενήργησε η εταιρεία ερευνών αγοράς IRI σε επτά ευρωπαϊκές χώρες (Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Ολλανδία και Ισπανία), το μερίδιο ως προς την αξία των Ελλήνων προμηθευτών στους 50 μεγαλύτερους προμηθευτές στην εγχώρια αγορά είναι 42,3%, αυξημένο μάλιστα κατά 0,3 μονάδες σε σύγκριση με πέρυσι. Πρόκειται για το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό μεταξύ των επτά εξεταζόμενων χωρών με την πρωτιά να ανήκει στην Ιταλία, όπου το μερίδιο των τοπικών προμηθευτών στο σύνολο των 50 μεγαλύτερων είναι 57,9%.

Οι Έλληνες καταναλωτές, από την πλευρά τους, επιλέγουν τα ελληνικά προϊόντα διότι θέλουν, πρώτον, να στηρίξουν τους τοπικούς παραγωγούς (70% συγκεντρώνει αυτή η απάντηση, έναντι 53% που είναι ο μέσος όρος στην Ευρώπη), δεύτερον, θεωρούν ότι τα προϊόντα αυτά είναι καλύτερης ποιότητας (63% έναντι 49% στην Ευρώπη), τρίτον, έχουν καλύτερη γεύση (57% στην Ελλάδα, έναντι 45% στην Ευρώπη), τέταρτον, είναι πιο υγιεινά (38% στην Ελλάδα, έναντι 22% στην Ευρώπη) και έχουν καλύτερη σχέση ποιότητας - τιμής

Η προτίμηση ή όχι προς τα τοπικά προϊόντα διαφοροποιείται και αναλόγως της ηλικίας. Πιο ένθερμο υποστηρικτές είναι οι άνω των 34 ετών, σε αντίθεση με τους λεγόμενους millennials οι οποίοι αναγνωρίζουν περισσότερο τα σήματα των πολυεθνικών.

Οι Έλληνες καταναλωτές επιλέγουν ελληνικά προϊόντα διότι τα θεωρούν καλύτερης ποιότητας και πιο υγιεινά.

(38% στην Ελλάδα, έναντι 29% στην Ευρώπη). Μάλιστα ακόμη και αυτοί που σήμερα δεν αγοράζουν ελληνικά προϊόντα δηλώνουν σε ποσοστό 56% ότι θα το πράξουν, ειδικά σε ό,τι αφορά τα νοπιά τρόφιμα.

Οι κυριότεροι ανασταλτικοί παράγοντες για τη μη αγορά τοπικών προϊόντων είναι σε πανευρωπαϊκό επίπεδο οι ακόλουθοι: οι καταναλωτές δηλώνουν ότι δεν βρισκουν τα προϊόντα που θέλουν μεταξύ των τοπικών σημάτων (40%), οι τιμές τους είναι υψηλότερες σε σχέση με τα προϊόντα των πολυε-

θνικών (29%), πρέπει να τα αναζητήσουν σε μικρότερα καταστήματα (28%), σε πολλούς τα τοπικά σήματα είναι άγνωστα (18%), δεν έχουν εγγυήσεις για τη διαδικασία παραγωγής (14% στην Ευρώπη, αλλά 28% στην Ελλάδα). Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτοί που έχουν μεγαλύτερη ευαισθησία στο θέμα των τιμών είναι οι Γερμανοί (το 43% των μη αγοραστών τοπικών προϊόντων αιτιολογεί έτσι την απόφασή του).

Η προτίμηση ή όχι προς τα τοπικά προϊόντα διαφοροποιείται και αναλόγως της ηλικίας. Πιο ένθερμο υποστηρικτές όσοι είναι άνω των 34 ετών, σε αντίθεση με τους λεγόμενους millennials (πρόκειται για τη γενιά εκείνη στην οποία ανήκουν όσοι έχουν γεννηθεί από τις αρχές της δεκαετίας του '80 μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '90), οι οποίοι αναγνωρίζουν περισσότερο τα σήματα των πολυεθνικών.

Ανάσα από τις ενδιάμεσες φθινοπωρινές εκπτώσεις αναμένουν οι έμποροι

Σε αναθέρμανση της αγοράς, μετά έναν Σεπτέμβριο που σύμφωνα με τον εμπορικό κόσμο χαρακτηρίστηκε από έντονη υποχώρηση των πωλήσεων, προσδοκούν οι εμπορικές επιχειρήσεις από την ερχόμενη Πέμπτη 1η Νοεμβρίου, οπότε ξεκινούν οι φθινοπωρινές ενδιάμεσες εκπτώσεις. Η ενδιάμεση αυτή εκπτώτική περίοδος θα διαρκέσει έως τις 15 Νοεμβρίου, για να τη διαδεχθεί λίγες ημέρες αργότερα, στις 23 Νοεμβρίου 2018, η περίφημη «Black Friday», η ημέρα των μεγάλων προσφορών, η οποία μάλιστα φέτος αναμένεται να μετατραπεί μάλλον σε «Black Week» («Μαύρη Εβδομάδα»). Την Κυριακή 4 Νοεμβρίου 2018, πρώτη Κυριακή του Νοεμβρίου, επιτρέπεται η λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων από τις 11 το πρωί έως τις 8 το βράδυ.

Ξεκινούν την ερχόμενη Πέμπτη 1η Νοεμβρίου και θα διαρκέσουν έως τις 15 Νοεμβρίου.

«Αν και μέχρι σήμερα οι ενδιάμεσες εκπτώτικές περιόδους δεν έχουν αποδειχθεί αποδοτικές, εντούτοις η αγορά βρίσκεται σε διαδικασία αναπροσαρμογής, οπότε ευελπιστούμε οι προσεχείς φθινοπωρινές εκπτώσεις να έχουν καλύτερα αποτελέσματα και να δώσουν μια σημαντική ανάσα στα ταμεία των εμπορικών καταστημάτων. Το έχουν ανάγκη όλες οι μικρομεσαίες εμπορικές επιχειρήσεις της χώρας», δήλωσε με αφορμή την έναρξη των ενδιάμεσων εκπτώσεων ο πρόεδρος της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας κ. Βασίλης Κορκίδης.

Υπενθυμίζεται ότι σε κάποιες περιφερειακές ενότητες οι ενδιάμεσες εκπτώτικές περιόδους πραγματοποιούνται με απόφαση του οικείου αντιπεριφερειάρχη άλλες περιόδους μέσα στον χρόνο, υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική απόφαση έχει δημοσιευθεί έως την 1η Δεκεμβρίου κάθε έτους που προηγείται της εφαρμογής των ενδιάμεσων εκπτώτικών περιόδων (εν προκειμένου η σχετική απόφαση έπρεπε να είχε δημοσιευθεί πριν από τον περυσινό Δεκέμβριο).

Κατά τη διενέργεια εκπτώσεων, εκτός από την αναγραφή της

παλαιάς και της νέας μειωμένης τιμής των αγαθών και υπηρεσιών που πωλούνται με έκπτωση, επιτρέπεται και η αναγραφή και εμπορική επικοινωνία ποσοστού έκπτωσης. Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι η αναγραφή παλαιάς και νέας τιμής είναι επιβεβλημένη, ενώ συμπληρωματικά μόνο δίνεται η δυνατότητα αναγραφής ποσοστού έκπτωσης.

Σε όσους παραβαίνουν τις διατάξεις περί εκπτώσεων επιβάλλεται πρόστιμο ποσού ίσου με το 0,5% του ετήσιου κύκλου εργασιών και πάντως όχι κατώτερο από 5.000 ευρώ ευρώ. Σε περίπτωση που επιβληθεί για δεύτερη φορά πρόστιμο για την ίδια παράβαση μέσα σε διάστημα πέντε ετών, το πρόστιμο αυξάνεται στο 3% του ετήσιου κύκλου εργασιών της συγκεκριμένης επιχείρησης.

Στην περίπτωση ανακρίβων ή παραπλανητικών εκπτώσεων επιβάλλεται πρόστιμο ποσού ίσου με το 1% του ετήσιου κύκλου εργασιών και πάντως όχι κατώτερο από 10.000 ευρώ.

Αύξηση τζιρού αναμένει το 2018 η αγορά καλλυντικών

Σε τροχιά σταδιακής ανάκαμψης έχει αρχίσει να εισέρχεται η ελληνική αγορά καλλυντικών προϊόντων, αφού σύμφωνα με εκτιμήσεις του Πανελληνίου Συνδέσμου Βιομηκάνων και Αντιπροσώπων Καλλυντικών και Αρωμάτων (ΠΣΒΑΚ) και του Cosmetics Europe, το 2018 οι πωλήσεις σε τιμές λιανικής αναμένεται να διαμορφωθούν στα 899 εκατ. έναντι 881 εκατ. το 2017 και 851 εκατ. το 2016. Η ανάκαμψη αυτή έρχεται σε μία περίοδο που το σύνολο της αγοράς έχει συρρικνωθεί κατά 34,62% από το 2009, όταν οι πωλήσεις καλλυντικών προϊόντων είχαν εκτοξευθεί στα 1,3 δισ. Παρότι οι Έλληνες και κυρίως οι Ελληνίδες φαίνονται πλέον πιο πρόθυμοι

να δαπανήσουν χρήματα από το εισοδήματός τους για την περιποίηση του εαυτού τους, αυτή η ελαφρώς βελτιωμένη εικόνα της αγοράς οφείλεται εν μέρει και στην έλευση του e-commerce, που παρουσιάζεται σε όλα τα κανάλια διανομής. Το ηλεκτρονικό εμπόριο, όπως καταδεικνύουν και τα στοιχεία, ενισχύεται σημαντικά ήδη από το 2016, με μερίδιο 3,9% επί του συνόλου των πωλήσεων. Το 2017, το ποσοστό αυτό διαμορφώθηκε στο 4,9% και σήμερα εκτιμάται ότι θα ανέλθει στο 5,8% επί του συνόλου των πωλήσεων. Σε αυτό συμβάλει και η παρουσία του e-pharmacy ως ενός εναλλακτικού σημείου διανομής προϊόντων και πώλησης, για

το οποίο έχει αρχίσει να εκφράζεται έντονο καταναλωτικό ενδιαφέρον κατά το τελευταίο διάστημα. Πέραν της καθέρωσης του ηλεκτρονικού εμπορίου στις προτιμήσεις των καταναλωτών, τα σούπερ μάρκετ συνεχίζουν να αποτελούν το κυρίαρχο κανάλι διανομής στη χώρα κατά το 2018 με ποσοστό 42,3% επί του συνόλου των πωλήσεων (σε χονδρική). Επονται τα φαρμακεία που αντιπροσωπεύουν το 26,1%, ενώ ακολουθούν και τα καταστήματα επιλεκτικής διανομής με ποσοστό 19,2% βάσει των εκτιμώμενων στοιχείων για το 2018. Οσον αφορά τη διάρθρωση της συνολικής αξίας των πωλήσεων σε επιμέρους κατηγορίες για το

τρέχον έτος, τα προϊόντα περιποίησης προσώπου και σώματος συνεχίζουν να βρίσκονται ψηλά στη λίστα των καταναλωτών, με το ποσοστό να ανέρχεται στο 32,9% επί του συνόλου των πωλήσεων, παραμένοντας στα ίδια επίπεδα με πέρυσι. Ζήτηση έχουν και τα προϊόντα υγιεινής, αντιπροσωπεύοντας το 22,7% του συνόλου των πωλήσεων, ενώ έπονται τα προϊόντα περιποίησης μαλλιών με ποσοστό 25,4%. Ωστόσο, ήδη από το 2017 η κατηγορία τόσο των αρωμάτων όσο και των προϊόντων μακιγιάζ έχει αρχίσει να προσελκύει όλο και περισσότερο τις Ελληνίδες.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΟΝΤΗ

OMEGA
2018-2019

OMEGA NEWS
Η Στέλλα Στυλιανού μαζί με την έμπειρη δημοσιογραφική ομάδα του OMEGA μας μεταφέρουν όλες τις σημαντικές εξελίξεις από την Κύπρο και τον υπόλοιπο κόσμο
ΚΑΘΕ ΒΡΑΔΥ ΣΤΙΣ 20:10

OMEGA
2018-2019

ΝΕΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ
Συνθησισμένοι άνθρωποι σε ασυνήθιστες καταστάσεις. Η μοίρα θα χτυπήσει αθώους, όμως οι πραγματικοί ένοχοι δε γνωρίζουν ότι ο χρόνος τα γιατρεύει όλα, εκτός από την αλήθεια.
ΚΑΘΕ ΒΡΑΔΥ ΣΤΙΣ 21:05

Κινδυνεύουν τα «δάση» των θαλασσών

Η κλιματική αλλαγή διαταράσσει την ύπαρξη των φαιοφυκών

Νωρίς ένα μελαγχολικό, καλοκαιρινό πρωινό, ψαράδες, δύτες και άνθρωποι που απολαμβάναν τη βραδιά τους, μαζεύτηκαν για μία αποστολή στον ορμίσκο της Αλβιώνας, τρεις ώρες από το Σαν Φρανσίσκο. «Ο στόχος μας σήμερα είναι ο μοβ ακινός», λέει ο Τζος Ρούσο, ένας ψαράς που οργάνωσε τη συγκέντρωση. «Ο πανούργος μοβ ακινός». Πριν από πέντε χρόνια ο χαρακτηρισμός πανούργος θα φαινόταν τουλάχιστον παράξενος. Ωστόσο, αυτό ίσχυε πριν τη μετακόμιση των μοβ ακινών στα δάση των φαιοφυκών της Βόρειας Καλιφόρνιας.

Τα υποθαλάσσια δάση, τεράστιες συγκεντρώσεις καφέ φυκιών, στην πραγματικότητα είναι εξίσου σημαντικά για τους ωκεανούς όπως είναι τα δένδρα στην ξηρά. Όπως τα δένδρα, απορροφούν τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, αποτελούν σημαντικό οικοσύστημα και τρέφουν ένα ευρύ φάσμα ειδών. Ωστόσο, η κλιματική αλλαγή προκάλεσε μια πληθυσμιακή έκρηξη των μοβ ακινών στις ακτές της Βόρειας Καλιφόρνιας που αποδεκάτισαν με τη σειρά τους τα δάση

Η ανισορροπία του συστήματος ξεκίνησε με τους αστερίες και εξαπλώθηκε με τον γιγαντισμό των πληθυσμών των μοβ ακινών.

φαιοφυκών. Τέτοια δάση φαιοφυκών υπάρχουν σε όλες τις ακτογραμμές, με την εξαίρεση της Ανταρκτικής και κινδυνεύουν εξαιτίας της θέρμανσης των υδάτων αλλά και λόγω αυτών που τα θερμά ύδατα φέρνουν. Ήδη, τα δάση σακχαρώδων φαιοφυκών του Μείν, που είναι πηγή του γλυκαντικού μανιτόλη, παρυσιάζουν συρρίκνωση λόγω των αυξανόμενων θερμοκρασιών. Και στην Τασμανία τα δάση φαιοφυκών έχουν πέσει θύματα της επιδημίας των ακινών. Εδώ στον ορμίσκο της Αλβιώνας οι άνθρωποι προσπαθούν να προστατεύσουν τα φαιοφυκά από την ίδια μοίρα.

Οι δύτες έπασσαν αμέσως δουλειά μαζεύοντας τους μοβ ακινούς από τον πυθ-

Οι μοβ ακινοί που συγκεντρώθηκαν στον ορμίσκο της Αλβιώνας, κατασπαράσσουν τα δάση από φαιοφύκη, στερώντας τους ωκεανούς από έναν πολύτιμο πόρο.

μένα της θάλασσας, ελπίζοντας ότι θα βοηθήσει αυτό το δάσος φαιοφυκών που έχει συρρικνωθεί κατά 93% στη Βόρεια Καλιφόρνια να αναπτυχθεί ξανά.

Η ιστορία της εξαφάνισης των φαιοφυκών είναι η ιστορία της αποσάθρωσης ενός διατροφικού συστήματος, που απειλεί τις περισσότερες ανθρώπων. Οι πρώτοι άνθρωποι που ειδοποίησαν για τον κίνδυνο των μοβ ακινών ήταν οι συλλέκτες κόκκινου ακινού. Οι κόκκινοι ακινοί, που είναι μεγαλύτεροι από τους μοβ, τρώγονται, όπως επίσης και τα αυγά τους. Οι λάτρες του σουσί τους γνωρίζουν ως σουνί. Αλλά οι αυξανόμενοι πληθυσμοί των μοβ ακινών κατάφεραν να νικήσουν τους κόκκινους για τα υπάρχοντα φαιοφύκη. Χωρίς την τροφή τους, οι κόκκινοι ακινοί πέθαναν από την πείνα.

Τώρα οι συλλέκτες κόκκινων ακινών

αναγκάζονται να καταδύονται σε μεγάλα βάθη για να τους μαζέψουν, κάτι το οποίο είναι ιδιαίτερα επικίνδυνο. Ωστόσο, τα προβλήματα άρχισαν με τους αστερίες που τρώνε τους μοβ ακινούς ελέγχοντας έτσι τους πληθυσμούς τους. Ωστόσο, το 2013 οι αστερίες άρχισαν να πεθαίνουν.

Όπως λέει η Ντριο Χάργουελ, καθηγήτρια οικολογίας και εξελικτικής βιολογίας στο πανεπιστήμιο Κορνέλ, το φαινόμενο οφείλεται σε κάποιον ιό, η δράση του οποίου ενισχύθηκε εξαιτίας της θέρμανσης των υδάτων. Και οι θαλάσσιες ενυδρίδες, ένας άλλος εχθρός του μοβ ακινού, σχεδόν αφανίστηκαν στη Βόρεια Καλιφόρνια εξαιτίας της θήρας τους από εμπόρους γούνας τον 19ο αιώνα.

THE NEW YORK TIMES

Αύξηση πιθανοτήτων εμφράγματος από το κρύο και τον αέρα

Ο χειμώνας είναι εδώ και μαζί του το κρύο έκανε την εμφάνισή του, ενώ ο Νοέμβριος προβλέπεται να είναι ψυχρός. Όπως αναφέρει μια πρόσφατη επιστημονική μελέτη, οι κακές καιρικές συνθήκες και ιδιαίτερα οι δυνατοί άνεμοι, μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά την υγεία. Ειδικότερα, οι επιστημονικές διαπιστώσεις ότι είναι αυξημένος κατά 7% ο κίνδυνος εμφράγματος όταν ο αέρας φθάνει τα επτά μπόφορ και κατά 14% όταν η θερμοκρασία πέφτει στο μηδέν. Οι μέρες με δυνατό κρύο άνεμο είναι πιο επικίνδυνες για να πάθει ένας άνθρωπος έμφραγμα, σύμφωνα με μια νέα σουηδική επιστημονική έρευνα, τη μεγαλύτερη του είδους μέχρι σήμερα, όσον αφορά τη σχέση ανάμεσα στις κακές καιρικές συνθήκες και στην πιθανότητα εμφράγματος.

Η μελέτη συσχέτισε τον αριθμό των εμφραγμάτων με τις καιρικές συνθήκες και βρήκε ότι αυτές επηρεάζουν πέραν κάθε αμφιβολίας την πιθανότητα που έχει κάποιος να πάθει έμφραγμα. Ωστόσο, αυτό δεν είναι κάτι πρωτόγνωρο. Ήταν ήδη γνωστό ότι όταν κάνει κρύο, υπάρχει μεγαλύτερος καρδιαγγειακός κίνδυνος, καθώς μπορούν να αυξηθούν οι παλμοί της καρδιάς και η αρτηριακή πίεση λόγω της συστολής και της στενώσεως των αρτηριών, καθώς επίσης να προκληθεί θρόμβωση στο αίμα. Η νέα μελέτη δείχνει ότι υπάρχει πρόβλημα και όταν απλώς φυσάει πολύ δυνατός αέρας. Όταν η ένταση του ανέμου φθάσει τα επτά μπόφορ, ο αριθμός των εμφραγμάτων αυξάνεται κατά 7%. Κατά 14% είναι αυξημένος ο κίνδυνος εμφράγματος όταν η θερμοκρασία πέφτει στο μηδέν. Μια αύξηση της θερμοκρασίας κατά περίπου επτά βαθμούς Κελσίου σχετίζεται με μια μείωση του κινδύνου για έμφραγμα κατά σχεδόν 3%.

Οι ερευνητές του Πανεπιστημίου της πόλης Λουντ, με επικεφαλής τον καθηγητή Ντάβιντ Έρλινγκε, διευθυντή του τμήματος Καρδιολογίας, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο αμερικανικό καρδιολογικό περιοδικό JAMA Cardiology, σύμφωνα με τις βρε-

Όταν η θερμοκρασία πέφτει στο μηδέν, ο κίνδυνος για την καρδιά αυξάνεται κατά 14%, σύμφωνα με έρευνα.

τανικές «Γκάρντιαν» και «Τέλεγκραφ», καθώς και τους «Τάιμς της Νέας Υόρκης», ανέλυσαν στοιχεία για 274.000 ανθρώπους με μέση ηλικία 72 ετών, οι οποίοι είχαν υποστεί έμφραγμα σε διάστημα δεκαπέντε ετών, από το 1998 ως το 2013. Ωστόσο, όπως επισημαίνεται στη μελέτη, δεν ευθύνονται μόνο ο δυνατός άνεμος και οι χαμηλές θερμοκρασίες για την εμφάνιση εμφραγμάτων. Εξίσου υπαίτιες είναι και οι λιγότερες ώρες ηλιακού φωτός και η χαμηλότερη ατμοσφαιρική πίεση. Ωστόσο, η σαφέστερη σχέση ανάμεσα στον καιρό και στην πιθανότητα εμφράγματος διαπιστώνεται για τις χαμηλές θερμοκρασίες.

«Δεν ξέρουμε κατά πόσον μειώνει όντως τον κίνδυνο εμφράγματος το να μένει κανείς μέσα στη διάρκεια μιας μέρας με κρύο και άνεμο. Όμως το θεωρούμε κάτι λογικό, ιδίως για κάποιον που ανήκει σε ομάδα κινδύνου. Συνεπώς συμβουλευόμαστε όποιον θέλει να βγει έξω, να ντύνεται κατάλληλα», δήλωσε ο Έρλινγκε.

Τέλος, οι ειδικοί δεν αποκλείουν ότι οι διαφορές στη συμπεριφορά μας τις κρύες ημέρες όπως και η αύξηση των λοιμώξεων του αναπνευστικού να συμβάλουν στην εμφάνιση ενός εμφράγματος.

Τα κοράκια μπορούν να λύσουν δύσκολα προβλήματα

Τα πανέξυπνα κοράκια, που μπορούν να χρησιμοποιήσουν εργαλεία, εξέλιξαν για ακόμα μία φορά τους επιστήμονες με την ικανότητα που διαθέτουν να επιλύουν τα προβλήματα. Σε μία άσκηση που σχεδιάστηκε προκειμένου να μετρηθεί η ικανότητα κατασκευής εργαλείων, τα κοράκια της Νέας Καληδονίας ένωσαν δύο μικρά ξυλάκια για να φτιάξουν ένα μακρύτερο «καλάμι» προκειμένου να προσεγγίσουν ένα κομμάτι τροφής.

Το πόρισμα της μελέτης δημοσιεύθηκε στην επιθεώρηση Scientific Reports και όπως λένε οι επιστήμονες το πείραμα αποτέλεσε ένα παράθυρο στον τρόπο με

τον οποίο σκέπτονται τα ζώα. Είναι γνωστό ότι τα κοράκια της Νέας Καληδονίας χρησιμοποιούν εργαλεία όταν ζουν ελεύθερα. Το πείραμα, το οποίο σχεδιάστηκε από επιστήμονες στο Ινστιτούτο Ορνιθολογίας Μαξ Πλανκ της Γερμανίας και το πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, παρυσίασε στα πτηνά ένα νέο πρόβλημα το οποίο για να λύσουν έπρεπε προηγουμένως να κατασκευάσουν ένα εργαλείο. Στο πείραμα περιλαμβανόταν ένα «κουτί αίνιγμα» που περιείχε τροφή πίσω από μία πόρτα, η οποία άφηνε ένα μικρό πέρασμα στον πάτο του. Καθώς η τροφή ήταν μέσα στο κουτί και τα ξυλάκια που

υπήρχαν ήταν κοντά και δεν μπορούσαν να τη φτάσουν, τα κοράκια έπρεπε να βρουν ένα τρόπο για να λύσουν το πρόβλημα.

Τα ξυλάκια είχαν σχεδιαστεί ώστε να ενώνονται και να μπορούν να χρησιμοποιηθούν συνδυαστικά. Το ένα ήταν τρύπη και το άλλο μπορούσε να μπει μέσα. Χωρίς επίδειξη ή βοήθεια, τα τέσσερα από τα οκτώ κοράκια έβαλαν το ένα ξυλάκι μέσα στο άλλο και χρησιμοποίησαν το μεγαλύτερο ξύλο για να προσεγγίσουν την τροφή μέσα στο κουτί.

«Δεν είχαν δει ποτέ ένα σύνθετο εργαλείο, αλλά με κάποιο τρόπο κατάφεραν

να προβλέψουν τις ιδιότητές του», εξηγεί ένας από τους ερευνητές, ο καθηγητής Αλεξ Κατσέλις. «Μπορούν κατά συνέπεια να προβλέψουν τι θα κάνει κάτι το οποίο ακόμα δεν υπάρχει. Μετά μπορούν να το δημιουργήσουν και να το χρησιμοποιήσουν. Αυτό σημαίνει ότι η κλασική θεωρία ότι τα ζώα δοκιμάζουν τυχαία τα πάντα και βελτιώνονται με την άσκηση, δεν αρκεί». «Το αποτέλεσμα της μελέτης είναι εκπληκτικό, διότι κανείς δεν βοήθησε ή εκπαιδύσε τα κοράκια. Βρήκαν τον τρόπο μόνο τους», επισήμανε ο Ογκουστ φον Μπάγιερν, ο οποίος σχεδίασε τη μελέτη.

ΠΡΩΤΗ ΠΙΑΣΑ

Η ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΤΙΤΑΝΩΝ: ΠΟΛΙΤΙΚΗ Ή ΑΘΛΗΤΙΚΑ;
ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7:00 - 10:00

ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΓΓΙΔΗΣ

LISTEN LIVE
24sports.com.cy

Περιορισμένη πτώση, χαμηλός τζίρος στο Χ.Α.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,53% και υποχώρησε στις 640,07 μονάδες

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Αν και περιορίσει σημαντικά τις απώλειες -οι οποίες ξεπέρασαν το 1% ενδοσυνεδριακά- με τη βοήθεια κάποιων αγοραστών στο τελευταίο διάστημα, το ελληνικό Χρηματιστήριο έκλεισε σε αρνητικό έδαφος, ακολουθώντας τους ρυθμούς των ευρωπαϊκών αγορών όπου το κλίμα, κυρίως λόγω Ιταλίας, ήταν και πάλι υποτονικό.

Οι τραπεζικές μετοχές αν και δέχθηκαν κάποιες σημαντικές πιέσεις στις πρώτες ώρες της συνεδρίασης, στη συνέχεια «μάζεψαν» τις απώλειές τους, με τους πωλητές να επικεντρώνονται αυτή τη φορά πιο έντονα σε άλλους δείκτοβαρείς τίτλους, κρατώντας έτσι το Χ.Α. υπό πίεση. Ο τζίρος συνέχισε να κινείται σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα, υπογραμμίζοντας για ακόμη μία φορά την επιφλοακτικότητα των ξένων χαρτοφυλακίων απέναντι στα ελληνικά περιουσιακά στοιχεία, τη στιγμή που και η αγορά των ελληνικών ομολόγων σημείωσε ελαφρά επιδείνωση.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,53% στις 640,07 μονάδες, ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης με πτώση 0,97%, ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε 0,05%, ο τραπεζικός δείκτης σημείωσε οριακές απώλειες 0,08% και ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 26,3 εκατ.

ευρώ. Απώλειες άνω του 2% σημείωσαν οι ΟΠΑΠ, ΕΧΑΕ, Fourlis και Coca Cola, ενώ «αντιστάσεις» έδειξαν οι ΔΕΗ (+1,15%), ΓΕΚ Τέρνα (3,26%), Τιτάν (1,76%) και Τράπεζα Πειραιώς (+0,55%).

Η απουσία εγχώριων καταλυτών, αποτέλεσμα της στασιμότητας που παρατηρείται στο οικονομικό περιβάλλον, χαρακτηρίζει την επενδυτική ατμόσφαιρα για το ελληνικό Χρηματιστήριο, όπως σημειώνει ο Δημήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων Κύκλος ΑΧΕ-ΠΕΥ. Οι κινήσεις του Χ.Α. καθοδηγούνται από τις ευρωπαϊκές κυρίες αγορές, ενώ επιρροή ασκείται και από την πορεία των δεικτών της Wall Street. Αν και ετερόφωτο το ελληνικό Χρηματιστήριο στην παρούσα φάση, καταβάλλει προσπάθειες αυτονομίας, με τους αγοραστές συχνά να επιβάλλονται των πωλητών ακόμη και μέχρι τις δημοπρασίες, επωφελομένοι από τη ρηκότητα της αγοράς και την απροθυμία των πωλητών για επιθετικές κινήσεις καθώς τηρούν μάλλον στάση αναμονής. Το αποτέλεσμα είναι να σημειώνεται μια σχετική μεταβλητότητα.

Παραμένουμε, επομένως, εγκλωβισμένοι στα στενά όρια διαμορφώσιμης των διακυμάνσεων του Γενικού Δείκτη, ενόσω δεν υπάρχουν εξελίξεις γύρω από τον σηματορ κλάδο του ελληνικού Χρηματιστηρίου, τον τραπεζικό.

Το ενδεχόμενο επιδείνωσης των εμπορικών σχέσεων μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας προκαλεί νευρικότητα στις αγορές.

Πτωτικά κινήθηκαν οι ευρωπαϊκές αγορές

Χαμηλότερα κινήθηκαν τα περισσότερα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, με τους επενδυτές να επικεντρώνονται στις εμπορικές σχέσεις ΗΠΑ - Κίνας και στα εταιρικά αποτελέσματα.

Χθες το Bloomberg υποστήριξε ότι οι ΗΠΑ είναι έτοιμες να επιβάλουν νέους δασμούς σε κινεζικά προϊόντα αξίας 257 δισ. δολαρίων σε περίπτωση που οι συνομιλίες του προέδρου Τραμπ με τον Κινέζο ομόλογο του Σι δεν έχουν αποτέλεσμα. Από πλευράς εταιρικών αποτελεσμάτων, ισχυρά κέρδη τμήματος ανακοίνωσε η ισπανική τράπεζα BBVA. Συγκεκριμένα, τα καθαρά κέρδη αυξήθηκαν 46%, στο 1,67

δισ. ευρώ από 1,14 δισ. το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι, ενώ τα έσοδα μειώθηκαν στα 5,52 δισ. ευρώ από 6,19 δισ. πέρυσι.

Παράλληλα, η Volkswagen γνωστοποίησε καθαρά κέρδη γ' τριμήνου στα 2,67 δισ. ευρώ από 990 εκατ. πέρυσι και έσοδα στα 55,20 δισ. ευρώ από 55 δισ. το 2017. Οι αναλυτές ανέναντι καθαρά κέρδη 2,27 δισ. ευρώ και έσοδα στα 55,57 δισ. Στο μακροοικονομικό μέτωπο, μικρότερη από την αναμενόμενη ανάπτυξη σημείωσε η Ευρωζώνη το γ' τρίμηνο, ενώ η οικονομική εμπιστοσύνη τα νάκαμψη στις καταναλωτικές δαπάνες

και τις πιο ισχυρές επενδυτικές επιχειρήσεις. Ο ευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 ενισχύθηκε 0,01% στις 355 μονάδες. Στο Λονδίνο, ο δείκτης FTSE 100 σημείωσε άνοδο 0,14%, στις 7.035 μονάδες, στη Φρανκφούρτη ο δείκτης DAX κινήθηκε χαμηλότερα 0,42%, στις 11.287 μονάδες, και στο Παρίσι ο CAC 40 έκλεισε με απώλειες 0,22%, στις 4.978 μονάδες. Αντιστοιχώς, στα χρηματιστήρια του ευρωπαϊκού Νότου, ο δείκτης IBEX της Μαδρίτης κατέγραψε πτώση 0,17%, στις 8.806 μονάδες, και ο δείκτης MIB στο Μιλάνο έκλεισε με απώλειες 0,22%, στις 18.998 μονάδες.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %
3M COMPANY	1823731	0,8521
ALCOA CORP	33.61	-0,6209
ALLEGHEAN GRP	590.28	-0,7649
ALTRIA GROUP	65.78	1,8424
AMAZON.COM	1504.74	-2,2185
AMER EXPRESS C	100.87	-0,3162
AMER INTL GROU	39.97	0,1503
AMGEN	189.355	0,6191
APPLE INC	212.51	0,1272
AVON PRODUCTS	1.905	2,973
BANK OF AMERIC	26.464	-0,4587
BAKERT INTL IN	67.28	0,358
BOEING CO	343.04	2,22
BRISTOL MYERS	49.6279	-0,2053
CAMPBELL SHOPS	38.09	1,3301
CATERPILLAR INC	114.85	0,7633
CIGNA CORP	208.24	0,6623
CHEVRON	109.45	0,4774
CISCO SYSTEMS	44.05	0,479
CITIGROUP	64.14	-0,3263
CERVECIERAS	24.89	0,3629
COCA-COLA CO	47.255	1,7111
COGNATE PALMOL	59.5	-2,2432
DANAOS CORP	1.0114	-2,75
DIANA SHIPPING	3.58	-3,2432
ENTERGY CP	82.859	-1,3701
EXELON CORP	44.16	0,1815
EXXON MOBIL	78.02	1,2589
FEDEREX CORP	213.56	1,1941
FORD MOTOR CO	9.45	1,8319
INTL BUS MACHI	115.9	-1,126
GENERAL DYNAM	171.02	2,3827
GENERAL ELEC C	10.01	-10,3047
GOLDM SACHS GR	218.09	1,6784
HALLIBURTON CO	34.72	0,8716
HARTFORD FINL	44.48	-0,1795
HP INC	23.36	1,477
HOME DEPOT INC	174.842	0,948
HONEYWELL INTL	141.03	-0,0213
INTEL CORP	47.07	3,6784
JOHNSON JOHNS	139.4	1,345
JPMORGAN CHASE	105.88	0,9824
LAZARD	38.51	0,104
MCDONALD'S COR	176.523	1,9009
MERCK & CO	71.995	0,7628
MICROSOFT CP	101.45	-2,311
3M COMPANY	187.37	0,8504
MORGAN STANLEY	44.15	1,1455
NIKE INC CL B	73.6	1,9532
NORFOLK SOUTHE	164.33	2,0113
PFIZER INC	42.635	-1,3764
PROCTER & GAMB	88.86	0,7026
RAYTHEON CO	172.68	2,572
ROCKWELL AUTOM	162.85	2,6021
SCHLIMBERGER L	51.55	0,1944
SOUTHERN	45.66	-0,5012
STEALTH GAS	3.26	-3,5503
TSAKOS ENERGY	3.13	-0,9494
UNISYS CORP	18.075	-0,5228
UNITED HEALTH G	121.33	0,1982
US BANCORP	25.74	0,3431
VERIZON COMM	52.03	0,9116
57.755	2,2574	

Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %
WALT DISNEY CO	113.48	0,3892
WELLS FARGO & W	52.42	0,3638
WALMART INC	102.03	2,2345

Εταιρεία	Χθες	Μετ. %
ANGLO AMERICAN	1629.4	-0,564
ASSOC.BRF.FOODS	2389.44205	-0,335
ADMIRAL GROUP	1967	0,407
ASHTREAD GRP	1863.5	0,351
ANTOFAGASTA	756	0
AVIVA PLC	422.5	-0,496
ASTRAZENECA	5911	1,313
BARCOCK INTL	599.2	-1,222
BAE SYSTEMS	512.8	-2,757
BARCLAYS	171.02	-1,757
BRIT AM TOBACC	353.2	-2,846
BARRATT DEVLPM	509.6	2,425
BERKELEY GRP	346.2	3,106
BR LAND CO	592	-0,169
BUNZL	1529	-0,17
RHUL	2278	0,48
BP	554.4	2,018
BURBERRY GRP	1740.5	0,173
BT GROUP	238.775	2,267
COCACOLA HBC A	2297	-1,375
CARNIVAL	4153.9327	0,144
CENTRICA	149.675	1,252
COMPASS GROUP	1544.5	-0,097
CAPITA PLC	126.8	-1,383
CRH	2269.5	3,709
DIXONS CARPHO	166.05	1,023
DCC	662.5	1,07
DIAGEO	2691	0,392
DIRECT LINE	322.5	0,341
EXPERIAN	1765	0,337
EASYTEC	1180.5	0,598
FRESNILLO	86.92	-3,083
GLENCORE	3075.916	-1,217
GLAXOSMITHKLIN	1535.5	0,418
HIKMA	1818	3,685
HAMMERSON H	447.5	0,951
HARGREAVES LS	1805	1,287
HSC HOLDINGS	634.6	0,473
INTL CONSOL AI	586.2	-1,213
INTERCONT HOTE	3995	-1,137
IG GROUP	858.6	0,163
IMBRANDS	2697.5	-0,242
INTU PROPERTIE	198.4327	0,813
INMARSAT	468.25	1,841
INTERTEK GROUP	4539.80897	0,11
ITV	146.05	0,342
JOHNSON MATTHE	2855	0,38
KINGFISHER	249.7	0.4
LAND SECS.	858.2	0,233
LEGAL & GENERA	246.3	-0,969
LLOYDS BNK GRP	56.82	-0,63
LOND STOCK EXC	4284.5	-0,281
MERLIN	322.1	0.59
MARKS & SP	3097.6	1,558
MONDI	1814.5	0,583
NATIONAL GRID	853.1	0.64
NEXT	5271	1,221
PROVIDENT FINC	513.4	-0,429
PRUDENTIAL	1530.5	-0,065
SIMPSON	2281	2,246
PEARSON	903.2665	0,508

Εταιρεία	Χθες	Μετ. %
RECKIT BNC SR G	6324.1314	-4,508
ROYAL BANK SCO	232.383	1,173
RDS A	2437	0,371
ROYAL DUTCH SHL	2469.9	0,749
RELX	1522	-0,687
RIO TINTO	3714.5	-0,443
ROYAL MAIL R	359.9	-0,748
ROLLS ROYCE PL	813.2	-1,371
RANDGOLD RES	6112	-2,476
RSA INSURANCE G	551.6	0,209
SAINSBURY(D)	309.45292	0,387
SCHROEDERS	2648	0,304
SAGE GROUP	537.8	1,667
SHIRE	4581	0,924
ST JAMES PLAC	986.5569	1,14
SKY PLC	1727	-0,058
SMITHS GROUP	1376	0,625
SMITHSHEPHEW	1258.9331	0,079
SPECTRUM INT	318.9	1,294
SPS PLC	1148	-0,174
STANDRO CHART	532.8629	-0,653
SEVERN TRENT	1896.5	1,822
TRAVIS PERKINS	1074.25	3,632
TESCO	21470663	1,176
TUI AG	1281.5	-0,232
TAYLOR WIMPEY	160.1	3,475
UNILEVER	4169	0,505
UNITED UTIL GR	735.8	0,627
VODAFONE GROUP	147.46	-0,149
WPP PLC	880.8	-1,122
WHITBREAD	4340.5	0,992

Εταιρεία	Χθες	Μετ. %
DT BOERSE N	109.3	-0.1
DT LUFTHANSA A	17.31	-1,525
DT TELEKOM N	14.385	0,17
E.ON SE NA	8.499	0,035
FRESENIUS MEDI	69.2	-1.3
FRESENIUS SE	57.06	-1.1
HEIDELBERGEMCE	58.1	0.88
HENKEL AG&CO V	94.24	-0.1
INFINEON TECH	17.07	-0.04
K+S AG NA	16.22	0.115
LINDE	191	0.35
MERCK KGAA	91.8	1.26
MUENCH RUECK	187.75	0.85
RWE AG	17.01	-0.285
THYSSENKRUPP A	18.12	-0.16
VOLKSWAGEN VZ	146.74	4.32
VONOVIA SE	40.38	0.26
SIEMENS N	100.14	-1.44
SAP SE	92.61	-0.02

Εταιρεία	Χθες	Μετ. %
ΑΙΝΟΜΟΤΟ	1786	-1.19
ΑΣΑΗΙ ΓΡΟΠΗΛ	4831	0.15
ΑΣΤΕΛΛΑΣ ΦΑΡΜ	1731	1.55
BRIDGESTONE CO	4271	0.83
CANON INC	3243	2.01
CASIO COMPUTER	1665	1.03
CITIZEN WATCH	641	0.79
CLARION	2458	0.57
CREDIT SAISON	1788	2.29
DAIWA SEC GROU	635.9	-2.24
SUBARU	3012	0.2
FUJIFILM HOLDI	4828	-0.23
FUJITSU LTD	6739	1.77
HINO MOTORS	1080	2.66
HITACHI	3418	5.62
HONDA MOTOR	3044	1.98
IHI	4140	0.24
ISUZU MOTORS	1446	0.87
KAWASAKI HVY I	2659	0.04
KALIMA CORP	1441	0.7
KEIO	6050	-0.33
KOBEL STEEL	975	1.99
KONICA MINOLTA	1104	0.27
JTEKT	1456	0.9
mitsub UFJ FG	663.8	2.25
MITSUBISHI COR	3186	0.92
MITSUBISHI ELE	1376	4.6
MITSUBISHI MOT	691	2.07
NEC CORPORATIO	3085	-1.44
NIKON HLGD	2721	1.38
NIKON CORP	1907	2.31
NIPPON SUISSAN	4831	-0.42
NISSAN MOTOR C	1009	1.48
NOMURA HOLDING	529	-0.23
SHISSAN CHEMICA	5280	-0.75
NIPPON PAPER I	2046	
NTT DOCOMO	2790.5	-0.78
OBAYASHI CORP	990	0.2
ODAKYU ELEC RA	2466	-1.28
OIL HOLDINGS	804	4.82
OSAKA GAS	2084	-0.38
PIONEER	101	3.06
RICOH CO LTD	1100	2.8
SECOM	9092	1.26
SEVEN & HLGD	4869	1.27
SHARP CORP	1680	2.56
SHIMIZU CORP	910	0.44
SHIHOI	6777	1.38
SONY CORP	5862	1.03
SUZUKI	4314	2.18
SUMITOMO CHEM	551	1.1
INDRA SISTEMAS	730	6.26
TAISEI CORP	4705	0.97
TDK CORPORATIO	9190	2
TOBU RAILWAY	3150	0.64
TOKYO MARINE H	5205	1.46
TORAY INDUSTRI	786.7	-1.71
TREND MICRO	6230	2.13
TOPY IND LTD	2999	1.7
TOSHIBA CORP	786.7	-1.71
TOSHIBA CORP	3215	0.94
TOYOGO	1593	0
TOYOTA MOTOR C	6485	0.961
YAMAHA CORP	4915	0.41

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Μέση τιμή	Αγορά	Πώληση
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1372	1,1348	1,1351
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4614	7,4603	7,4634
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ - ΣΚΩΤΙΑΣ - Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8915	0,8927	0,8930
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΔΙΑΣ	10,4200	10,4048	10,4107
ΠΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	128,28	128,05	128,10
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,1386	1,1397	1,1402
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	9,5435	9,5437	9,5519
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,4941	1,4911	1,4917
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6025	1,5979	1,5990

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Αγορά	Πώληση
ΔΗΝΑΡΙΟ ΙΟΥΡΔΑΝΙΑΣ	0,8044	0,8058
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	324,57	324,78
ΔΗΝΑΡΙΟ ΜΠΑΧΡΕΝ	0,4274	0,4280
ΔΟΛΑΡΙΟ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,7306	1,7321
ΔΟΛΑΡΙΟ ΖΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,5711	1,5718
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	8,9004	8,9034
ΚΟΡΩ		

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συνολικές	Συμμετοχή
Γενικός Δείκτης	636,65	-0,53	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	7.495.372	28,80%
FTSE Βιομάζα, προϊόντων	1950,85	-1,12	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	696.862	2,68%
FTSE Κατασκευών-Χημικών	2571,66	1,82	ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	3.416.269	13,13%
FTSE Μέσων Ενπληρώσεως	1222,53	0,00	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	2.003.519	7,70%
FTSE Πετρελαίου-Αερίων	4951,17	-1,27	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	45.841	0,18%
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	7026,89	-0,40	ΑΔΟΥΜΙΝΙΟ	9	0,00%
FTSE Πρόσμων Υλών	3185,30	-1,95	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΑΝΑΚΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	8.601	0,03%
FTSE Τοξόβιων και Αναφαικούς	1412,02	-2,10	ΕΞΟΦΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΣΙΩΝ	26.528	0,10%
FTSE Τεχνολογίας	782,44	0,12	ΕΚΔΟΣΕΙΣ	0	0,00%
FTSE Τηλεπικοινωνιών	2697,52	0,41	ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	31.786	0,12%
FTSE Τραπεζών	534,77	-0,08	ΑΕΦΑΛΕΙΕΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ & ΖΗΜΙΩΝ	7	0,00%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	404,75	-0,08	ΤΡΟΦΙΜΑ	15.037	0,06%
FTSE Προσμων και Ποτών	9583,81	-2,66	ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	71.752	0,28%
FTSE Υγιεινός	364,90	-0,68	ΣΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	562	0,00%
FTSE Υγιειν. Κονιές, Οπρέλειες	1856,70	0,19	ΡΟΥΧΙΣΜΟΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ	2.952	0,01%
FTSE Χαρμικών	8226,94	-0,99	ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	807.562	3,14%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	812,83	-1,56	ΚΑΘΙΕΡΟΝ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	297.932	1,14%
FTSE X.A. LargeCap	6667,97	-0,97	ΜΙΧΑΛΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΞΟΦΛΙΣΜΟΥ	20	0,00%
FTSE X.A. MidCap	1001,45	0,05	ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	289.454	1,11%
FTSE X.A. Δείκτης Αγοράς	413,54	-0,93	ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	266	0,00%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	10.808.087	41,52%
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	26.028.414	

▲ 31 ▼ 51 ◆ 39

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,070	3,40%	ΑΤΤΙΚΑ BANK (ΚΟ)	0,140	-3,32%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	4,440	3,26%	ΚΑΡΕΛΙΑ (ΚΑ)	254,000	-3,05%
MIS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	4,650	2,88%	COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	25,680	-2,69%
ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	5,240	2,34%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	4,480	-2,61%
ΟΠΛ (ΚΟ)	24,000	2,13%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ)	3,900	-2,50%
TITAN (ΚΟ)	19,640	1,76%	ΟΠΛΠ (ΚΟ)	8,200	-2,38%
ΑΤΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1,300	1,56%	VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	2,530	-1,94%
ΔΕΗ (ΚΟ)	1,320	1,15%	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	21,900	-1,79%
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1,646	0,86%	INTRALOT (ΚΟ)	0,592	-1,50%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,287	0,55%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	7,600	-1,30%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ. %
AEGEAN AIRLINES	6,75	0,15
ΑΔΜΗΕ	1,65	0,86
ALPHA BANK	1,31	0,08
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,29	0,55
COCACOLA HBC	25,68	-2,69
ΕΥΔΑΠ	5,14	0,19
EUROBANK ERGASIAS	0,59	0,00
FOLLI FOLLIE GROUP	0,00	0,00
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	4,44	3,26
GRIVALIA PROPERTIES	7,62	-1,17
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	3,90	-2,50
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	7,05	0,28
OTE	9,80	0,41
JUMBO	13,00	-0,15
LAMDA DEVELOPMENT	5,96	-0,33
MOTOR OIL	21,90	-1,79
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	7,60	-1,30
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,49	-0,73
ΟΠΛΠ	8,20	-2,38
ΟΠΛ	15,56	-1,02
ΔΕΗ	1,32	1,15
TITAN	19,64	1,76
VIOHALCO	2,53	-1,94
SARANTIS	6,82	0,00
TERNΑ ENERGY	6,10	-0,49

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
OTE (ΚΟ)	3.416.268,60
MOTOR OIL (ΚΟ)	2.722.974,95
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.339.198,75
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	2.204.252,44
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	2.126.644,25
ΟΠΛΠ (ΚΟ)	1.865.434,21
ALPHA BANK (ΚΟ)	1.835.300,20
JUMBO (ΚΟ)	1.378.932,64
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1.129.387,07
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	1.055.479,34
ΑΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. ΠΙΑ	0,42%
ΔΕΗ (ΚΟ)	0,27%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,20%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	0,20%
ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,18%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,17%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,17%
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,16%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	0,15%
INTRALOT (ΚΟ)	0,15%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.	ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
45.786,21 (εκατ. Ευρώ)	26.028,41 (χιλ. Ευρώ)	12.636,08 (χιλ. τεμάχια)
-0,85% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	-7,40% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	-9,12% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	178	624	5.773
FTSE/X.A. Large Cap	178	624	5.773
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.193	16.307	415.519
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	22	126	8.580
ALPHA BANK (ΚΟ)	125	1.944	24.766
ΑΤΤΙΚΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	1	1	363
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	13	32	168
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	3	10	4.268
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	11	274	4.525
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	184	3.124	38.550
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	1	2	683
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1	1	145
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	59	174	5.006
GRIVALIA PROPERTIES (ΚΟ)	0	0	207
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	5	6	529
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	10	23	3.154
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	2	30	4.262
INTRALOT (ΚΟ)	11	79	5.448
JUMBO (ΚΟ)	29	95	1.037
LAMDA DEVELOPMENT (ΚΟ)	18	24	1.786
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	57	1.490	51.333
MOTOR OIL (ΚΟ)	3	26	350
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	100	279	7.231
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	84	5.422	211.260
ΟΠΛΠ (ΚΟ)	66	317	3.292
OTE (ΚΟ)	22	91	2.834
ΟΠΛ (ΚΟ)	0	0	636
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	155	1.701	12.970
ΔΕΗ (ΚΟ)	168	848	10.569
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	30	95	5.789
TITAN (ΚΟ)	0	0	134
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	13	93	5.644
Δικαιώματα σε Δείκτες	41	574	1.500
FTSE/X.A. Large Cap	41	574	1.500
Δικαιώματα σε Μετοχές	0	0	1.016
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	220
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	210
ΟΠΛΠ (ΚΟ)	0	0	0
OTE (ΚΟ)	0	0	0
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	426
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	160
Συνολική Δραστηριότητα	1.412	17.505	423.808

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 30 Οκτωβρίου 2018

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΘΗ	ΑΝΟΤΑΘΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ **	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ)						0,6900	0,7300		
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1,6960	1,7160	1,7003	-0,5270	35,543	1,7020	1,7160	1,7000	-1,16
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)	0,4660	0,4900	0,4851	1,5070	17,463	0,4660	0,4880	0,4900	4,26
ΑΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)	0,0055	0,0080	0,0056	-0,1880	2,169	0,0055	0,0080	0,0080	0,00
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0260	0,0280	0,0261	-0,1780	3,406	0,0270	0,0280	0,0280	1,82
ΤΣΟΚ	A. TSOVKOS HOTELS PUBLIC LTD (Σ)						0,1320	0,1450		
Τεχνολογία										
ΛΟΥΤ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,3700	1,3700	1,3600	0,2410	28,020	1,3500	1,3700	1,3700	1,48
ΕΝΔΕΛΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)						0,1020	0,1060		
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,2060	0,2280		
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΔΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0500	0,0600		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,1720	0,0000		
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,3500	1,3600	1,3504	-4,6650	2,484	1,3500	1,3700	1,3500	0,00
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	1,2200		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,0270		
ΑΙΕΠ	ΑΙΩΝΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0040	0,0000		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0300		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ)						0,0420	0,0000		
ΔΟΕΠ	ΔΟΜΗΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0010	0,0020		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,3500		
ΕΣΕΠ	ΕΣΕΛΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0910		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0,0220	0,0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC	0,1500	0,1540	0,1512	0,0170	60,000	0,1500	0,1540	0,1520	0,66
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1900		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0020	0,0040		
ΤΑΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,5500		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΕΞΟΧΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0140		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΕΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟΣΟΤΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0315		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0265		

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ παρουσιάζει την

ΠΑΡΑΜΥΘΟΥΠΟΛΗ

ΕΡΧΕΤΑΙ
 16/11/2018 – 06/01/2019

ΧΡΥΣΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΤΗΝ ΠΑΡΑΜΥΘΟΥΠΟΛΗ ΟΔΗΓΕΙ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΟΝΤΑ ΣΑΣ ΤΟ

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

GADGETS

IBM

Εξαγορά της Red Hat

Η δεύτερη μεγαλύτερη συμφωνία όλων των εποχών στον τομέα της τεχνολογίας έκλεισε την Κυριακή, με τον αμερικανικό τεχνολογικό κολοσσό IBM να εξαγοράζει έναντι 34 δισ. δολαρίων τη σχετικά μικρή αλλά ταχέως αναπτυσσόμενη αμερικανική εταιρεία λογισμικού Red Hat. Με την κίνηση αυτή η IBM γίνεται πλέον σημαντικός παίκτης στον κλάδο του λεγόμενου «υβριδικού υπολογιστικού νέφους» (hybrid cloud), στο οποίο οι εταιρείες λειτουργούν το λογισμικό τους σύστημα εν μέρει μέσω των δικών τους απομακρυσμένων διακομιστών (server) και εν μέρει σε server τρίτων εταιρειών. Οι δύο κυρίαρχες εταιρείες στη συγκεκριμένη, ταχέως αναπτυσσόμενη αγορά, ήταν μέχρι πρότινος οι Amazon και η Microsoft. Η γιγαντιαία συμφωνία εντείνει περισσότερο τον ανταγωνισμό της IBM με τεχνολογικούς κολοσσούς, οι οποίοι προσφέρουν αντίστοιχες υπηρεσίες cloud. Δεν αποκλείεται τεχνολογικές εταιρείες, όπως η Google, η Microsoft και η Amazon, να προχωρήσουν με ανταγωνιστική προσφορά αντίστοιχου ύψους.

SAMSUNG

Κάρτα μνήμης microSD 512GB

Κυκλοφόρησε στην γερμανική αγορά η νέα κάρτα μνήμης χωρητικότητας 512GB της Samsung, με τιμή €289,90. Το κόστος της αντίστοιχης κάρτας μνήμης microSD EVO Plus με χωρητικότητα 256GB είναι €99,90. Ως εκ τούτου, οι ενδιαφερόμενοι για την απόκτηση της microSD της Νοτιοκορεατικής εταιρείας θα πρέπει να πληρώσουν τριπλάσια χρήματα για διπλάσια χωρητικότητα. Οι ταχύτητες ανάγνωσης και εγγραφής της κάρτας EVO Plus 512GB μπορούν να φτάσουν μέχρι και τα 100MB/s και σύμφωνα με την κατασκευάστρια εταιρεία, 3GB βίντεο ανάλυσης 4K μπορούν να μεταφερθούν σε μόλις 38 δευτερόλεπτα. Σε χωρητικότητα επίσης 512GB μπορούν να «κωρρέσουν» 78 ώρες βίντεο ανάλυσης Full HD ή 150300 φωτογραφίες. Στην συσκευασία περιλαμβάνεται SD adapter με την εταιρεία να δίνει 10ετή εγγύηση για το προϊόν της.

WHATSAPP

Λανσάρι τα stickers

Με την εξάπλωση των stickers σε όλες τις υπηρεσίες της Facebook (βλ. Facebook Messenger, Instagram), ήταν θέμα χρόνου και απορία άξιον γιατί δεν τα είχαμε διαθέσιμα μέχρι τώρα στο WhatsApp. Όπως και να 'χει, η ομάδα ανάπτυξης ανακοίνωσε και επίσημα την προσθήκη τους στη δημοφιλή εφαρμογή και όχι μόνο. Εκτός από τα κλασικά stickers, οι χρήστες θα βρουν διάφορα πακέτα που δημιουργούν τόσο οι designers του WhatsApp, όσο και άλλοι καλλιτέχνες. Παράλληλα, είναι διαθέσιμο και σχετικό API για όσους ενδιαφέρονται να ασχοληθούν με τη δημιουργία δικών τους stickers.

FACEBOOK

Τραγούδια σε αναρτήσεις

Η Facebook λανσάρι τη δυνατότητα να προσθέτεις τραγούδια σε αναρτήσεις φωτογραφιών και videos στο κοινωνικό δίκτυο, αλλά και στα Stories. Για να δεις την επιλογή προσθήκης τραγουδιού θα πρέπει να χρησιμοποιήσεις τη Facebook Camera ή να επιλέξεις μια φωτογραφία ή video από τη γκαλερί σου, στη συνέχεια να πατήσεις στο εικονίδιο των stickers και να επιλέξεις αυτό που αντιστοιχεί στη μουσική. Το κοινωνικό δίκτυο θα εμφανίσει μια λίστα με τραγούδια για να επιλέξεις, ενώ θα μπορείς να βρεις ακριβώς το σημείο του τραγουδιού που επιθυμείς να παίξει. Αφότου ολοκληρωθεί η διαδικασία, τότε η ανάρτηση με το τραγούδι θα εμφανιστεί στο λογαριασμό σου και θα αποκάλυπτε τον τίτλο του τραγουδιού και τον καλλιτέχνη.

Το bitcoin είναι ένα κρυπτονόμισμα με βαριές απαιτήσεις σε υλικό (hardware), πράγμα που μεταφράζεται σε μεγάλη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας.

Πώς το Bitcoin συμβάλλει στην άνοδο της θερμοκρασίας

Η παραγωγή του μπορεί να εκτροχιάσει την κλιματική αλλαγή

Αν το κρυπτονόμισμα bitcoin συνεχίσει να παράγεται με το σημερινό ρυθμό μέσα από «στρατιές» ενεργοβόρων υπολογιστών, από μόνο του θα ήταν ικανό να θέσει εκτός τροχιάς τους στόχους της διεθνούς κοινότητας για την κλιματική αλλαγή, ωθώντας την άνοδο της παγκόσμιας θερμοκρασίας πάνω από τους δύο βαθμούς σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα, πιθανώς από το 2033. Αυτή είναι η εκτίμηση επιστημόνων του Πανεπιστημίου της Χαβάης, με επικεφαλής τον αναπληρωτή καθηγητή γεωγραφίας Καμίλο Μόρα, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό για θέματα κλιματικής αλλαγής "Nature Climate Change". Όπως είπαν, «το bitcoin

Σύμφωνα με ερευνητές, η χρήση bitcoin το 2017 οδήγησε στην εκπομπή 69 εκατομμυρίων μετρικών τόνων διοξειδίου του άνθρακα.

είναι ένα κρυπτονόμισμα με βαριές απαιτήσεις σε υλικό (hardware), πράγμα που προφανώς μεταφράζεται σε μεγάλη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας». Τα κρυπτονομίσματα αποτελούν ψηφιακές μορφές νομισμάτων που δημιουργούνται μέσω κρυπτογράφησης (εξ ου και το όνομά τους) σε υπολογιστές, με

διαδικασία γνωστή ως «εξόρυξη». Οι ερευνητές υπολόγισαν ότι η χρήση bitcoin το 2017 οδήγησε στην εκπομπή 69 εκατομμυρίων μετρικών τόνων διοξειδίου του άνθρακα. Με αυτό το ρυθμό και στο μέλλον, το bitcoin εκτιμάται ότι θα «στείλει» την άνοδο της θερμοκρασίας πάνω από το όριο των δύο βαθμών Κελσίου σε 15 έως 22 χρόνια, δηλαδή μεταξύ του 2033 και του 2040. Η μαζική κατανάλωση ηλεκτρισμού για την παραγωγή («εξόρυξη») bitcoin μπορεί να έχει ως συνέπεια την εκπομπή περίπου 230 γιγατόνων άνθρακα μέσα στην επόμενη 15ετία.

«Σήμερα οι εκπομπές από τις μεταφορές, τα κτήρια και τον τόμα των τροφίμων θεωρούνται

οι κύριες αιτίες που συμβάλλουν στην κλιματική αλλαγή. Η νέα έρευνα δείχνει ότι το bitcoin θα πρέπει να προστεθεί σε αυτό τον κατάλογο» δήλωσε η ερευνήτρια Κέτι Τάλαντι.

Σχεδόν 200 χώρες συμφώνησαν στο Παρίσι το 2015 ότι η άνοδος της θερμοκρασίας πρέπει να κρατηθεί «αρκετά κάτω» από τους δύο βαθμούς σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα.

«Είναι κρίσιμο η οποία μελλοντική ανάπτυξη των κρυπτονομισμάτων να στοχεύει στη μείωση της ζήτησης για ηλεκτρικό ρεύμα, αν θέλουμε να αποφύχουμε οι δυνητικά καταστροφικές συνέπειες μια παγκόσμιας θέρμανσης κατά δύο βαθμούς Κελσίου», τόνισε ο Μόρα.

Κινεζικός πύραυλος εκτοξεύθηκε αλλά δεν τέθηκε σε τροχιά

Ένας πύραυλος που κατασκευάστηκε από ιδιωτική κινεζική διαστημική εταιρεία απέτυχε να τεθεί σε τροχιά μετά την εκτόξευσή του.

Η αποτυχία -που οφείλεται σε τεχνική δυσλειτουργία- θεωρείται πλήγμα στις φιλοδοξίες της Κίνας, παράλληλα με τις διαστημικές δραστηριότητες του κράτους, να δημιουργήσει ιδιωτικές διαστημικές εταιρείες κατά το πρότυπο της αμερικανικής Space X του Ίλον Μασκ.

Ο ύψους 19 μέτρων πύραυλος Zhuque-1 (ZQ-1) είχε αναπτυχθεί από την Landscape με έδρα το Πεκίνο. Η εταιρεία έχει ιδρυθεί το 2015 και φιλοδοξεί να γίνει η πρώτη ιδιωτική κινεζική εταιρεία που θα θέσει σε τροχιά ένα δορυφόρο.

Ο πύραυλος μετέφερε ένα δορυφόρο με όνομα «Μέλλον» για λογαριασμό της κρατικής Κεντρικής Τηλεόρασης της Κίνας (CCTV), σύμφωνα με το πρακτορείο Ρόιτερς. Η Landscape σε ανακοίνωσή της ανέφερε ότι

συνεχίζει να πιστεύει πως ήταν σωστή η απόφασή της να αναπτύξει πύραυλους μεταφοράς δορυφόρων.

Φέτος τον Μάιο είχε εκτοξευθεί με επιτυχία ο μικρότερος πύραυλος "Chong Liangjiang Star", ο πρώτος που έχει αναπτύξει μια

Η αποτυχία θεωρείται πλήγμα στις φιλοδοξίες της Κίνας για τον διαστημικό τομέα.

άλλη ιδιωτική κινεζική διαστημική εταιρεία, επίσης με έδρα το Πεκίνο, η OneSpace Technology.

Από τότε που ανέλαβε την εξουσία το 2012, ο πρόεδρος Σι έχει θέσει ως προτεραιότητα την ανάδειξη της Κίνας σε διαστημική υπερδύναμη, έχοντας ως πρώτο φιλόδοξο στόχο τη δημιουργία ενός μόνιμου επανδρωμένου κινεζικού σταθμού γύρω από το Γη περίπου το 2022.

Ο ύψους 19 μέτρων πύραυλος Zhuque-1 (ZQ-1) είχε αναπτυχθεί από την Landscape με έδρα το Πεκίνο.

Το έργο «Πορτραίτο του Έντμοντ Μπελαμί» πωλήθηκε σε δημοπρασία για σχεδόν μισό εκατομμύριο δολάρια.

Ο πρώτος πίνακας ζωγραφικής φτιαγμένος από αλγόριθμο

Με έναν αλγόριθμο και ένα αρχείο 15.000 πορτραίτων ζωγραφισμένων από τον 14ο μέχρι και τον 20ο αιώνα, ζωγραφίστηκε το έργο «Πορτραίτο του Έντμοντ Μπελαμί». Το πορτραίτο πωλήθηκε σε δημοπρασία από τον οίκο Christie's για 432.000 δολάρια, ενώ η αρχική τιμή υπολογιζόταν στα 10.000 δολάρια. Προκειμένου να παράγει το έργο, ο αλγόριθμος σύγκρινε την προσωπογραφία του με εκείνες του αρχείου ώσπου να μην μπορεί να είναι διακριτή η διαφορά. Το έργο αυτό είναι το πρώτο έργο τέχνης από τεχνητή νοημοσύνη που πωλείται σε δημοπρασία

«Η τεχνητή νοημοσύνη θα αλλάξει την αγορά τέχνης», δήλωσε ο διοργανωτής της δημοπρασίας.

και τράβηξε τα βλέμματα των μίντια. Ο διοργανωτής της δημοπρασίας, Ρίτσαρντ Λόντ, δήλωσε πως «η τεχνητή νοημοσύνη είναι μία από τις νέες τεχνολογίες που θα αλλάξουν την αγορά τέχνης, παρόλο που είναι πολύ νωρίς να φανταστούμε πώς θα είναι η αλλαγή αυτή».

MARKET PLACE

Η SoftOne Cyprus στο 10ο Infocom Cyprus Conference

Η SoftOne Cyprus συμμετείχε στο 10ο συνέδριο Infocom Cyprus, το οποίο διοργανώθηκε την Τετάρτη 24 Οκτωβρίου στο ξενοδοχείο Hilton Λευκωσίας με κεντρικό θέμα την ανάπτυξη των υποδομών δικτύων της νέας γενιάς και τίτλο «Δημιουργώντας ένα λαμπερό ψηφιακό μέλλον για την Κύπρο». Το συνέδριο αποτελεί θεσμό για τον κλάδο της τεχνολογίας-πληροφορικής στην Κύπρο και κατέφερε για μια ακόμα χρονιά να συγκεντρώσει ανώτατα στελέχη της ψηφιακής αγοράς και των εταιρειών που βρίσκονται στην πρωτοπορία του πολυσυζητημένου Ψηφιακού Μετασχηματισμού. Η SoftOne Cyprus συμμετείχε ως χορηγός στη διοργάνωση, ενώ ο country manager της εταιρείας κ. Τρύφων Παπάζογλου παρουσίασε στους συνέδρους τα οφέλη που μπορεί να προσφέρει η ψηφιακή οικονομία στην Κύπρο.

Δωρεάν σεμινάρια στο e-learning του Youth Empowered

Την ευκαιρία να παρακολουθήσουν δωρεάν και σε ζωντανό χρόνο διαδικτυακά σεμινάρια που θα τους βοηθήσουν να αναπτύξουν δεξιότητες και να διεκδικήσουν καλύτερες επαγγελματικές ευκαιρίες θα έχουν οι νέοι της Κύπρου μέσα από την ψηφιακή πλατφόρμα του Προγράμματος Youth Empowered (www.youthempoweredhub.com.cy). Από την 1η Νοεμβρίου μέχρι τις 10 Δεκεμβρίου έμπειρα στελέχη της Α/φοι Λανίτα και της Coca-Cola μεταβιβάζουν τις γνώσεις τους μέσα από μια σειρά virtual classrooms. Για δηλώσεις συμμετοχής και το πλήρες πρόγραμμα στην ιστοσελίδα www.youthempoweredhub.com.cy

Στις έξι καλύτερες του κόσμου η οινοποιία Μπουτάρη

Το αμερικανικό περιοδικό "Wine & Spirits" στο τεύχος που μόλις κυκλοφόρησε, τίμησε την οινοποιία Μπουτάρη με τη μεγάλη διάκριση «Οινοποιείο της Χρονιάς 2018», μια διάκριση που της απονέμεται για 18η χρονιά και συνεχίζει να την κατατάσσει ανάμεσα στις 6 καλύτερες οινοποιίες του κόσμου που έχουν διακριτικά διακριθεί πάνω από 18 χρονιές. Ανάμεσα σε αυτές βρίσκονται παγκόσμιοι οινικοί κολοσσοί όπως οι: Penfolds (Αυστραλία), Concha y Toro (Χιλή), Chateau Ste. Michelle (USA), Antinori (Ιταλία) και Ridge (Καλιφόρνια). Η επιλογή των καλύτερων Οινοποιιών της Χρονιάς γίνεται μέσα από μια σειρά τυφλών γευστικών δοκιμών που πραγματοποιούν οι δημοσιογράφοι οίνου και κριτικοί του περιοδικού, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Αναφέρεται ότι φέτος δοκιμάστηκαν πάνω από 15.000 ετικέτες.

Καινοτομία στην εμπειρία αγορών από το νέο ΑΛΦΑΜΕΓΑ

Την Κυριακή 28/10 ξεκίνησε η λειτουργία του καταστήματος των Υπεραγορών στη Λακατάμια, το οποίο αποτελεί το δέκατο τέταρτο της αλυσίδας και προσφέρει στο κοινό τις περιοχές μια μοναδική εμπειρία αγορών. Το νέο, μοντέρνο κατάστημα διαθέτει φρέσκα τμήματα, δίνοντας την ευκαιρία στους καταναλωτές να αγοράσουν εκλεκτά προϊόντα φρουταρίας, φρούνου, κρεπωλαίου και ψαροαγοράς. Η έναρξη λειτουργίας του καταστήματος της Λακατάμιας σηματοδοτεί τη μετάβαση σε μια νέα ψηφιακή εμπειρία, όπου μεγάλες οθόνες προβάλλουν τις προσφορές, το μενού της καφετέρας και διαφημίσεις. Κάποιες από αυτές λειτουργούν και ως οθόνες αφής, προκειμένου να καθοδηγούν τους καταναλωτές.

ΑΓΟΡΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 31 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2018

«Απαγορευτικό» για νέα έξοδο της Ελλάδας στις αγορές

Μειώνεται η παρουσία ξένων επενδυτών, ακόμη και στις εκδόσεις εντόκων

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Δυσκολεύεται η ελληνική κυβέρνηση να ακολουθήσει το παράδειγμα των άλλων χωρών που βγήκαν από τα μνημόνια, οι οποίες μετά την «έξοδο» (αλλά ακόμα και πριν από αυτήν) διατήρησαν την επαφή με τις αγορές και τους επενδυτές, προχωρώντας σε εκδόσεις βραχυπρόθεσμων αλλά και μακροπρόθεσμων ομολόγων. Μετά την έκδοση 5ετούς ομολόγου το καλοκαίρι του 2017 και 7ετούς τον Φεβρουάριο του τρέχοντος έτους, το οικονομικό επιτελείο και ο ΟΑΔΗΧ έχουν πείσει σε... τοίχο σε ό,τι αφορά το εγχείρημα μιας τρίτης έκδοσης. Οι αναταραχές στις διεθνείς αγορές και ειδικά σε Ιταλία και Τουρκία, καθώς και οι εγχώριες προκλήσεις, έχουν κρατήσει τους επενδυτές σε απόσταση από τα ελληνικά περιουσιακά στοιχεία.

Ενδεικτικό του αρνητικού κλίματος που υπάρχει αυτή τη στιγμή είναι ότι οι ξένοι επενδυτές είναι πωλητές και στα έντοκα γραμμάτια, ενώ δεν συμμετέχουν σε νέες εκδόσεις, υποχρεώνοντας έτσι τις ελληνικές τράπεζες να απορροφήσουν αυτό το «πλεόνασμα» τίτλων, με αποτέλεσμα να πλησιάζουν τα όρια που έχουν θέσει οι εποπτικές αρχές για τη διακράτηση εντόκων.

Τι προγραμματίζει

Ανεξάρτητα από τους λόγους, το γεγονός παραμένει πως η Ελλάδα είναι στην ουσία εκτός αγορών εδώ και οκτώ μήνες και –λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική αναφορά στο σχέδιο του

Οι ελληνικές τράπεζες πλησιάζουν τα όρια που έχει θέσει η ΕΚΤ για τη διακράτηση εντόκων

προϋπολογισμού– δεν έχει προγραμματιστεί κάποια νέα έκδοση για φέτος, ενώ έως τον Δεκέμβριο αναμένεται το πρόγραμμα εκδόσεων του 2019.

Σύμφωνα με πληροφορίες, το επόμενο έτος η Ελλάδα προγραμματίζει να αντλήσει από τις αγορές περίπου 7 δισ. ευρώ, προσβλέποντας παράλληλα και σε επιστροφές κερδών ύψους 1,8 δισ. ευρώ από τις θέσεις της ΕΚΤ και των ευρωπαϊκών κεντρικών τραπεζών στα ελληνικά ομόλογα (SMPs και ANFAs). Αν και η έκδοση ενός 10ετούς ομολόγου –την οποία και προτιμούν αμερικανικά funds καθώς αναζητούν υψηλές αποδόσεις– αποτελεί τον «μεγάλο στόχο» και το μεγάλο «σήμα» επιστροφής στην κανονικότητα, καθώς και κάτι που σύμφωνα με τις δηλώσεις του υποδιοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος Ιωάννη Μουρμούρα «είναι θέμα χρόνου», ωστόσο ένα ομόλογο μικρότερης διάρκειας, όπως ένα 5ετές ή 3ετές, θεωρείται πιο εφικτό να προηγηθεί.

Όπως χαρακτηριστικά σημειώνουν στην «Κ» τραπεζικές πηγές, η Ελλάδα είναι «No man's land» αυτή τη στιγμή και δεν μπορεί να προχωρήσει σε μεγάλες εκδόσεις.

Η «στρατηγική» του ΟΑΔΗΧ βασίζεται στο

σκεπτικό ότι τα 34 δισ. ευρώ που έχουν συγκεντρωθεί από τα ταμειακά διαθέσιμα της χώρας, και από το «μαξιλάρι» που συμφωνήθηκε στο Eurogroup του Ιουνίου, είναι αρκετά για να επιτρεθούν στην Ελλάδα να μη διακινδυνεύσει κάποια έξοδο στις αγορές με ακριβό τίμημα.

Όπως δήλωσε και ο Ευκλείδης Τσακαλώτος πριν από μερικές ημέρες, η κυβέρνηση θα περιμένει να καταλαγιάσει η αναστάτωση στην αγορά που έχει προκληθεί από την Ιταλία και την Τουρκία πριν κάνει οποιαδήποτε κίνηση. Ωστόσο, σύμφωνα με πληροφορίες, ο ΟΑΔΗΧ είναι έτοιμος να προχωρήσει σε μια έκδοση εάν προκύψει κάποια ευκαιρία, ενώ στις προτεραιότητες που έχει θέσει ο υπουργός των Οικονομικών είναι η αποπληρωμή νωρίτερα των δανείων του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Αξίζει να σημειώσουμε πως η κυβέρνηση επιδιώκει την αγορά 5 δισ. ευρώ από το σύνολο των περίπου 10 δισ. ευρώ του κρέους προς το Ταμείο, τα οποία επιβαρύνονται με επιτόκιο 4,9%. Αν και μπορεί να χρησιμοποιηθεί το «μαξιλάρι» διαθέσιμων για αυτό τον σκοπό, ωστόσο δεν μπορεί να αποκλειστεί –αν και εφόσον το επιτρέπει το διεθνές κλίμα και ειδικά η κατάσταση στην Ιταλία– η έκδοση ενός ομολόγου μικρής διάρκειας, όπως ένα 5ετές ομολόγο με στόχο επιτόκιο κάτω από το 3,5%. Έτσι θα αντληθεί ένα μέρος από τις αγορές και θα χρησιμοποιηθεί ένα μέρος από τα διαθέσιμα για την πληρωμή των 5 δισ. ευρώ προς το ΔΝΤ.

Το γεγονός παραμένει πως η Ελλάδα είναι στην ουσία εκτός αγορών εδώ και οκτώ μήνες και –λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική αναφορά στο σχέδιο του προϋπολογισμού– δεν έχει προγραμματιστεί κάποια νέα έκδοση για φέτος, ενώ έως τον Δεκέμβριο αναμένεται το πρόγραμμα εκδόσεων του 2019.

Αναζητεί στήριξη από τις τράπεζες και τον Ντράγκι

Οι διαχειριστές κεφαλαίων θεωρούν ότι η Ελλάδα θα μπορέσει, μόνις το επιτρέψει το κλίμα στις αγορές, να προχωρήσει σε μια νέα έκδοση βραχυπρόθεσμου τίτλου. «Η έκδοση ενός ομολόγου μικρής διάρκειας είναι εφικτή για την Ελλάδα κάποια στιγμή το επόμενο διάστημα, ωστόσο όχι ακόμη, καθώς οι συνθήκες της αγοράς δεν είναι ευνοϊκές, με τα παλιά spreads να ξεπερνούν τις 330 μονάδες βάσης», όπως σημειώνει στην «Κ» ο Αλμπέρτο Γκάλο, διαχειριστής κεφαλαίων στην Algebris. Ανάλογες είναι και οι εκτιμήσεις του Γενς Πίτερ Σδρένσεν, επικεφαλής αναλυτή της Danske Bank, ο οποίος προσθέτει μιλώντας στην «Κ» πως η έκδοση ενός

Οι αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων έχουν αυξηθεί λιγότερο από τις ιταλικές.

3ετούς ομολόγου θα είχε περισσότερο νόημα, καθώς δεν υπάρχουν αποπληρωμές ομολόγων το 2021, ή εναλλακτικά ενός 5ετούς («αλλά μπορεί να είναι ακριβή μια τέτοια έκδοση»).

Οι αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων έχουν αυξηθεί λιγότερο από τις ιταλικές αποδόσεις, γεγονός που αντανακλά το ότι η ελληνική κυβέρνηση «συμπεριφέρεται πολύ καλύτερα» στα μάτια των επενδυτών από τη νέα ιταλική κυβέρνηση, κάτι που δείχνει ότι η ζήτηση για ένα νέο ελληνικό βραχυπρόθεσμο ομόλογο «τη σωστή στιγμή και στη σωστή τιμή» θα είναι αρκετά ισχυρή, σημειώνει στην «Κ» ο Ολιβερ Αντλερ, επικεφαλής οικονομολόγος της Credit Suisse.

Ο ρόλος της ΕΚΤ

Μια άλλη εναλλακτική, για να ανακτήσει τη χαμένη επαφή με τις αγορές η ελληνική κυβέρνηση, είναι να στραφεί στην έκδοση ομολόγου με «στήριγμα» τις ελληνικές τράπεζες.

Το τελευταίο διάστημα γίνονται προσπάθειες από την ελληνική πλευρά να πειστεί η ΕΚΤ να χαλαρώσει τα όρια που έχει επιβάλει από το 2015 για τις θέσεις που πρέπει να διατηρούν οι εγχώριες συστημικές τράπεζες στα ελληνικά ομόλογα, με τον Αλέξη Τσίπρα να το θέτει στη συνάντησή που είχε με τον Μάριο Ντράγκι στις Βρυξέλλες και τον Ευκλείδη Τσακαλώτο να αναφέρει σε επενδυτές και ξένους αξιωματούχους κατά τη σύνοδο του ΔΝΤ στο Μπαλί πως, δεδομένου ότι η χώρα είναι εκτός QE, το να επιτραπεί στις τράπεζες να αγοράσουν περισσότερα ελληνικά ομόλογα είναι λογικό.

Οι ελληνικές τράπεζες θα μπορούσαν έτσι να ενισχύσουν τα έσοδα από τόκους, καθώς θα μπορούσαν να αγοράσουν μια έκδοση με απόδοση κοντά στο 3,5% και στη συνέχεια να μετατρέψουν τις θέσεις αυτές σε γeros τα οποία έχουν επιτόκιο κάτω της μονάδας, κερδίζοντας έτσι από τη διαφορά επιτοκίου. Οι τράπεζες, οι οποίες έχουν σχεδόν εξαπλήσει τα όρια που έχει θέσει η ΕΚΤ, είναι θετικές σε αυτό, τη στιγμή που, λόγω του σημαντικού περιορισμού των θέσεων των ξένων επενδυτών στα ελληνικά έντοκα γραμμάτια, πλησιάζουν επίσης στα όρια αγοράς αυτών των τίτλων τα οποία έχει θέσει ο SSM.

Μέχρι πού θες να φτάσεις;

.....

Η επιχείρησή σου είναι μια διαδρομή γεμάτη προοπτική. Για αυτό θέλεις δίπλα σου έναν συνεργάτη που ανταποκρίνεται στις ανάγκες σου με ταχύτητα και αξιοπιστία.

Με τη Cyta έχεις όλα όσα χρειάζεσαι για να πετύχεις.

Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Επιχειρηματικών Πελάτων: 150
www.cyta.com.cy/business

Νιώσε κοντά,
φτάσε μακριά

Μικρά κέρδη σημείωσε την Τρίτη το Χρηματιστήριο

Με θετικό πρόσημο, για δεύτερη συνεχόμενη ημέρα, έκλεισε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ). Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με μικρή άνοδο σε ποσοστό 0,35% στις 66,89 μονάδες.

Άνοδο σε ποσοστό 0,40% σημείωσε ο Δείκτης FTSE/CySE 20, κλείνοντας στις 40,05 μονάδες. Η αξία των συναλλαγών ανήλθε στις €123,62.

Σε ό,τι αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, με άνοδο έκλεισαν η Κύρια Αγορά σε ποσοστό 1,23% και οι Επενδυτικές σε ποσοστό 3,95%.

Αντίθετα, απώλειες σημείωσε ο δείκτης της Εναλλακτικής Αγοράς κατά 0,08%, ενώ αμετάβλητος παρέμεινε ο δείκτης των Ξενοδοχείων.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλασαν οι μετοχές της Τράπεζας Κύπρου με €60.433 (πτώση 1,16% - τιμή κλεισίματος €1,70), οι τίτλοι της Logicom με €38.107 (άνοδος 1,48% - τιμή κλεισίματος €1,37), οι τίτλοι της Interfund Investments με €9.070 (άνοδος 0,66% - τιμή κλεισίματος €0,152), της Δήμητρα Επενδυτική με €8.470 (άνοδος 4,26% - τιμή κλεισίματος €0,49) και της Atlantic Insurance με €3.354 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €1,35).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, τέσσερις κινήθηκαν ανοδικά, δύο πτωτικά και τέσσερις παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 47.

Η Ελλάδα είναι ευάλωτη σε μια νέα κρίση, προειδοποιεί η Moody's

Μεταξύ των χωρών που είναι ευάλωτες στην επιδείνωση των διεθνών οικονομικών συνθηκών βρίσκεται η Ελλάδα, σύμφωνα με τη Moody's, λόγω του υψηλού της χρέους, των υψηλών κοινωνικών δαπανών και της επιβράδυνσης των φορολογικών εσόδων, τα οποία και θα περιορίσουν την ευελιξία

Υψηλό χρέος, μεγάλες κοινωνικές δαπάνες και επιβράδυνση φορολογικών εσόδων.

πολιτικής αποτελώντας πιστωτικούς κινδύνους. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρει ο οίκος, η αύξηση των υποχρεωτικών δαπανών και η επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης έχουν αφήσει αρκετές κυβερνήσεις της Ευρωζώνης με λιγότερη ευελιξία σε ό,τι αφορά τον προϋπολογισμό τους από ό,τι πριν από την παγκόσμια χρημα-

τιστική κρίση. Όπως υπογραμμίζει, στις χώρες με ήδη υψηλά χρέη ο συνδυασμός υψηλών κοινωνικών δαπανών και επιβράδυνσης των εσόδων από άμεσους φόρους θα περιορίσει τις επιλογές πολιτικής, έτσι ώστε να μπορούν οι κυβερνήσεις τους να αντιμετωπίσουν δύσκολες οικονομικές συνθήκες στο μέλλον. Η Ελλάδα, η Ισπανία, η Ιρλανδία και η Κύπρος, επισμαίνει η Moody's, έχουν δει τις υποχρεωτικές τους δαπάνες να αυξάνονται σε μεγαλύτερο βαθμό, ενώ μόνο η Μάλτα, η Γερμανία και το Λουξεμβούργο εμφανίζουν βελτίωση σε σχέση με το 2008 σε αυτό το μέτωπο.

«Μία αύξηση στις υποχρεωτικές δαπάνες για τόκους, μισθούς, επιδόματα και κοινωνικά επιδόματα από το 2008 σημαίνει ότι αρκετοί προϋπολογισμοί είναι πιο «άκαμπτοι» σε σχέση με πριν από τη χρηματοπιστωτική κρίση», όπως τονίζει ο αντιπρόεδρος της Moody's, Εβαν Βόλμαν. «Οι υψηλότερες κοινωνικές δαπάνες και

η αύξηση των υποχρεωτικών δαπανών και η επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης έχουν αφήσει αρκετές κυβερνήσεις της Ευρωζώνης με λιγότερη ευελιξία σε ό,τι αφορά τον προϋπολογισμό τους, λέει η Moody's.

η επιβράδυνση των φορολογικών εσόδων θα περιορίσουν τις πολιτικές επιλογές που έχουν στη διάθεσή τους οι κυβερνήσεις της Ευρωζώνης και θα αποτελέσουν πιστωτικούς κινδύ-

νους για όσες χώρες έχουν ήδη αυξημένα χρέη».

Στην έκθεση επισμαίνειται ότι η δυνατότητα των κυβερνήσεων να ανταποκριθούν σε δύσκολες συν-

θήκες και να αποτρέψουν ή να περιορίσουν την επιδείνωση του πιστωτικού τους προφίλ εν μέρει εξαρτάται από την ευελιξία τους στο μέγεθος των δαπανών. Αν και σε ονομαστικούς όρους τα ελλείμματα των προϋπολογισμών έχουν υποχωρήσει, το συνολικό μερίδιο των υποχρεωτικών δαπανών στους προϋπολογισμούς της Ευρωζώνης έχει αυξηθεί στο 76,3% του συνόλου, από 74,5% το 2008. Η αύξηση αντανακλά κατά κύριο λόγο τις υψηλότερες δαπάνες για κοινωνική ασφάλιση και βοήθεια, συντάξεις, παιδεία και υγεία, οι οποίες ανέρχονται στο 23% του ΑΕΠ από 21% το 2008.

Η Moody's, τέλος, επισμαίνει πως η αυξημένη εξάρτηση των κυβερνήσεων της Ευρωζώνης από το 2009 από κυκλικούς άμεσους φόρους, όπως οι φόροι εισοδήματος και εταιρικών κερδών, αναμένεται να εντείνει τις προκλήσεις του προϋπολογισμού όταν ο οικονομικός κύκλος γυρίσει.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΟΥΡΤΑΛΗ